DVV INTERNATIONAL
საქართველოს ოფისი

ზრდასრულთა განათლების ცენტრები საქართველოში

BMZ Federal Ministry for Economic Cooperation and Development

vhs DVV International

პუბლიკაცია მომზადდა სახალხო უნივერსიტეტთა გერმანული ასოციაციის საერთაშორისო თანამშრომლობის ინსტიტუტის საქართველოს ოფისის მიერ (DVV International Georgia)

ქ. თბილისი, ყიფშიძის ქ. #20, ბ.3, 0162, საქართველო
ტელ.: + 995 32 225 17 52
E-mail: info@international.ge
Web: www.dvv-international.ge

© DVV International, 2017
ყველა უფლება დაცულია

კვლევის აბსტრაქტი

ზრდასრულთა განათლების პირველი ცენტრები საქართველოში 2006 წელს DVV International-ის საქართველოს ოფისის მიერ დაარსდა. დღეს ქვეყნის შვიდ რეგიონში ზრდასრულთა განათლების ათი ცენტრი ფუნქციონირებს, სადაც ბენეფიციარებს შესაძლებლობა აქვთ, პიროვნული განვითარებისა და პროფესიული განათლების კურსები გაიარონ და სხვადასხვა სოციალურ, კულტურულ თუ სამოქალაქო აქტივობებში ჩაერთონ. რამდენადაც ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსების გზები და პრაქტიკა განსხვავებულია, მათი ეტაპობრივად გაანალიზებისა და შეფასების საჭიროება გაჩნდა. წინამდებარე კვლევა მიზნად ისახავს, გამოავლინოს ცენტრების დაარსების მოდელები, გაანალიზოს თითოეული მოდელის ეტაპები და ამ ეტაპების - ძლიერი და სუსტი მხარეები. კვლევის ფარგლებში შემუშავებული რეკომენდაციები დამხმარე მასალა იქნება მომავალში ზრდასრულთა განათლების მსგავსი ცენტრების გახსნის პროცესში.

შინაარსი

კვლევის აბსტრაქტი 3

1. შესავალი და მეთოდოლოგია 6

2. ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსების ისტორია 9

ახალციხისა და ახალქალაქის ზრდასრულთა განათლების ცენტრები 11

კოდის, შაუმიანის, სენაკისა და ჯვარის სათემო განათლების ცენტრები . 12

ლელიანის, ქედისა და ჩოხატაურის ზრდასრულთა განათლების ცენტრები 14

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსების სამი მოდელი 15

3. ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსების ეტაპები 19

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების შენობა და ადგილმდებარეობა . 20

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება 22

ბენეფიციართა საგანმანათლებლო პრიორიტეტებისა და სხვა საჭიროებების კვლევა 24

თანამშრომელთა და ტრენერთა შერჩევა 26

ბენეფიციართა ნდობის მოპოვება 28

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების საგანმანათლებლო და სხვა ღონისძიებები 29

4. სირთულეები და მიღებული გამოცდილება 36

ბენეფიციარები 36

ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან თანამშრომლობა 39

ფონდების მოძიება 41

სოციალური საწარმო 44

გერმანიის ზრდასრულთა განათლების ცენტრებთან თანამშრომლობა .. 46

მოხალისეობრივი პროგრამის განვითარება.....48

მიღწევები და წარმატებული პრაქტიკები.....49

5. საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ქსელი (GAEN) 54

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების შექმნისა და ფუნქციონირების ეტაპები: 56

დანართები: 63

1. შესავალი და მეთოდოლოგია

სახალხო უნივერსიტეტთა გერმანული ასოციაციია (DVV International) საქართველოში 2002 წლიდან მოღვაწეობს და პროექტებს ზრდასრულთა განათლების მიმართულებით ახორციელებს. ორგანიზაციის ძირითადი მიზანი ზრდასრულთა განათლებისა და მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლის კონცეფციის პოპულარიზაცია, ხელშეწყობა და წახალისებაა. ზრდასრულთა განათლება წარმოადგენს ყველა სახის მიზანმიმართულ ფორმალურ, არაფორმალურ და ინფორმალურ სწავლებას, რომელიც ხორციელდება მუდმივად, სიცოცხლის ნებისმიერ ეტაპზე ცოდნის, კომპეტენციისა და უნარ-ჩვევების სრულყოფისათვის - ინდივიდუალური, სამოქალაქო, სოციალური და/ან დასაქმებასთან დაკავშირებული მიზნით[1]. ზრდასრულთა განათლების არაფორმალური სისტემის განვითარება ქვეყანაში მნიშვნელოვანია რიგი მიზეზების გამო: უპირველესად, იგი ხელს უწყობს ფორმალური განათლების სისტემის გარეთ დარჩენილ პირებს, მიიღონ საჭირო განათლება, რაც მათი შემდგომი განვითარების წინაპირობაა; მეორე მხრივ, ზრდასრულთა განათლება საბაზისო განათლების მქონე ზრდასრული ასაკის ინდივიდებს პროფესიული გადამზადების ან ახალი პროფესიების დაუფლების შესაძლებლობას აძლევს. მსოფლიოში მიმდინარე სწრაფი ტექნოლოგიური განვითარებისა და დემოგრაფიული დაბერების ფონზე კი ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია.

სამხრეთ კავკასიის ქვეყნებში ზრდასრულთა განათლების სისტემის ანალიზისას სტატიაში - „ზრდასრულთა განათლება სამხრეთ კავკასიაში“ - ხაზგასმულია ზრდასრულთა განათლების პრიორიტეტები საქართველოში: პირველი, ეს არის საბაზრო მოთხოვნებთან შესაბამისობა, რაც დასაქმების შესაძლებლობას ზრდის; მეორე – სამოქალაქო განათლების კომპონენტი ზრდასრულთა განათლების პროცესში და სამოქალაქო საზოგადოების ფორმირებაში ზრდასრულთა განათლების მნიშვნელობა; მესამე –ხანმოკლე საგანმანათლებლო პროგრამები უკვე დასაქმებული პირებისათვის, რომლებიც სახელმწიფო სტრუქტურებში მიმდინარე ცვლილებების შესაბამისად

[1] EAEA, 2006. Adult Education trends and issues in Europe. P. 5
Available at: http://www.eaea.org/en/resources/eaea-publications/list-of-books-published-by-eaea.html

გადამზადებას საჭიროებენ; დაბოლოს, დამსაქმებლების მიერ თავიანთი კადრების გადამზადება კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით[2].

აღსანიშნავია, რომ დღეისათვის საქართველოში ზრდასრულთა არაფორმალური განათლების რეგულირება სახელმწიფო დონეზე არ ხდება. ძალიან დაბალია საგანმანათლებლო პროცესებში მოსახლეობის ჩართულობა[3] - არ იცნობენ ზრდასრულთა და სიცოცხლის მანძილზე განათლების იდეასა და პრიორიტეტებს. NDI-ის მიერ 2014 წელს ჩატარებული კვლევის მიხედვით „სახელმწიფოში ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხების“ ჩამონათვალში განათლებას მხოლოდ მე-11 ადგილი უჭირავს[4]. ამავე კვლევის მიხედვით, პირველი ამ ჩამონათვალში დასაქმების პრობლემაა, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ მოსახლეობას განათლებასა და დასაქმებას შორის კავშირის დანახვა უჭირს.

ზრდასრულთა განათლების განვითარების მიზნით, სხვა პროექტებთან ერთად, DVV International-ის საქმიანობის ერთ-ერთი ძირითადი მიმართულება საქართველოში არაფორმალური განათლების სისტემატიზაციაა. ამას იგი ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსებით და საშუალებით ახორციელებს. ზრდასრულთა განათლების პირველი ცენტრები საქართველოში 2006 წელს სამცხე-ჯავახეთში დაარსდა, დღეს კი ქვეყნის მასშტაბით უკვე ათი ცენტრი ფუნქციონირებს.

მეტ-ნაკლებად მსგავსი მიმართულებების მიუხედავად ცენტრების დაფუძნების გზები ერთმანეთისაგან განსხვავდება. წინამდებარე კვლევის მიზანია, გააანალიზოს ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსების მოდელები, გამოყოს მათი დაფუძნების კონკრეტული ეტაპები და მათი სუსტი და ძლიერი მხარეები განსაზღვროს. ანალიზის საფუძველზე შემუშავდება ცენტრების დაარსების ძირითადი გზამკვლევი, შესაბამისი რეკომენდაციებით.

კვლევის ძირითად მეთოდს სამაგიდო კვლევა და პირისპირ ინტერვიუ წარმოადგენს. სამაგიდო კვლევის ფარგლებში ზრდასრულთა განათლების ცენტრების მიერ მოწოდებული ყოველწლიური თემატური და სტატისტიკური ანგარიშები გაანალიზდა, ასევე - DVV International-ის ყოველწლიური და პროექტის შემფასებლის ანგარიშები (კვლევის ფარგლებში გაანალიზებული მასალების ჩამონათვალი იხილეთ დანართში # 1).

---

[2]Kvatchadze, L. (2009). Adult Education in South Caucasus – Armenia, Azerbaijan, Georgia in *European Adult Education outside the EU.* (Ed. Uwe Gartenschlaeger). DVV International. Bohn, Germany

[3]ზრდასრულთა განათლება საქართველოში და CONFINTEA VI. 2009, თბილისი.

[4]NDI, 2014. Public Attitudes in Georgia.

რაც შეეხება ინტერვიუებს, პირისპირ ინტერვიუები DVV International-ის, ზრდასრულთა განათლების ცენტრების და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს პროფესიული განათლების დეპარტამენტის წარმომადგენლებთან შედგა. დაგეგმილი იყო ინტერვიუების ჩაწერა ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებშიც, თუმცა ხელისუფლების ცვლასთან დაკავშირებული საკადრო ცვლილებების გამო მუნიციპალიტეტებში ინტერვიუების ჩატარებამ აზრი დაკარგა - ახალ თანამშრომლებს ზრდასრულთა განათლების ცენტრებთან მუშაობის გამოცდილება ჯერ არ ჰქონდათ (ინტერვიუების სრული ჩამონათვალისათვის იხილეთ დანართი #2). კვლევის ფარგლებში შემუშავდა ზოგადი, ნახევრად-სრტუქტურირებული კითხვარი, რომლის ადაპტირება იმისდა მიხედვით ხდებოდა, თუ რომელ ორგანიზაციას/სტრუქტურას წარმოადგენდა რესპონდენტი.

კვლევის ფარგლებში ზრდასრულთა განათლების ცენტრებში რამდენიმე გასვლითი ვიზიტიც შედგა. აღსანიშნავია ვიზიტები ზრდასრულთა განათლების ქსელის (GAEN) პირველ და მეორე შეხვედრებზე, ზრდასრულთა განათლების ფესტივალსა და ჩოხატაურის ცენტრის გახსნის ცერემონიაზე.

კვლევისას ცენტრების დაარსების სამი ძირითადი მოდელი გამოვლინდა:

1. ცენტრის დაარსება - >საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ასოციაციისთვის (სზგა) გადაცემა;
2. ცენტრის დაარსება - >NGO-ს დაფუძნება;
3. ადგილობრივი NGO ->ცენტრის დაარსება.

პირველი და მესამე მოდელის შემთხვევაში ცენტრებს ზრდასრულთა განათლების ცენტრები ეწოდებათ, მეორე მოდელის შემთხვევაში კი გამოიყენება ტერმინი – სათემო განათლების ცენტრი. ორივე დასახელება კვლევის ფარგლებში იდენტური მნიშვნელობისაა.

ქვევით ცალ–ცალკე განვიხილავთ ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსების ეტაპებს - თავისი ძლიერი და სუსტი მხარეებით, გაგაცნობთ ცენტრების ფუნქციებს ადგილებზე, საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ქსელს და შემოგთავაზებთ ცენტრების დაარსების ძირითად გზამკვლევს.

2. ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსების ისტორია

DVV International-მა საქართველოში ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსება 2006 წლიდან დაიწყო. დღეისათვის წარმატებით ფუნქციონირებს ზრდასრულთა განათლების ათი ცენტრი და წელიწადში საშუალოდ 8000 ბენეფიციარს პროფესიული, სამოქალაქო და კულტურული განათლებისა და საზოგადოებრივი აქტივობების შესაძლებლობას აძლევს. ბენეფიციარებს მოწყვლადი პირები, უმუშევრები, ეროვნული უმცირესობები და იძულებით გადაადგილებული პირები (იგპ) წარმოადგენენ. ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსებით, ორგანიზაცია ქვეყანაში ზრდასრულთა არაფორმალური განათლების სისტემას ქმნის. DVV International-ის მიზანია, მომავალში საქართველოს თითოეულ რეგიონში ზრდასრულთა განათლების მინიმუმ ერთი ცენტრი იყოს წარმოდგენილი, ანუ სულ - 12 ცენტრი[5].

საქართველოში ზრდასრულთა განათლების ცენტრების კონცეფცია გერმანულ მოდელს ეყრდნობა. აღნიშნული მოდელის გადმოტანა და ადაპტირება ქართული რეალობისა და ადგილობრივი საჭიროებების გათვალისწინებით მოხდა. გერმანიაში ზრდასრულთა განათლების სისტემა მრავალმხრივაა განვითარებული. ქვეყნის როგორც დიდ ქალაქებში, ისე პატარ-პატარა სოფლებში1000-მდე ცენტრი ფუნქციონირებს. მათი ნაწილი სახელმწიფოს ეკუთვნის და ადგილობრივი ხელისუფლებისაგან ფინანსდება, ნაწილი კი – კერძო დაწესებულებებს წარმოადგენს. გერმანიის 16-ვე ფედერალურ მხარეში ზრდასრულთა განათლების სკოლები ფედერალური მხარის დონეზე არსებულ ქოლგა ორგანიზაციაში ერთიანდება. ხოლო ეს გაერთიანებები, თავის მხრივ, სახელმწიფო ქოლგა ორგანიზაციის – ზრდასრულთა განათლების ასოციაციის (DVV) წევრები არიან. ცენტრებში კურსების დიდი მრავალფეროვნებაა და ისეთ მიმართულებებს მოიცავს, როგორიც არის: პოლიტიკა, საზოგადოება, ბუნება და გარემო, კულტურა და ხელოვნება, ჯანმრთელობა და სწორი კვება, უცხო ენები, გერმანული ენა უცხოელებისათვის, პროფესია და კარიერა, კომპიუტერი და ინტერნეტი[6].

გერმანული მოდელის საქართველოში გადმოტანისას მისი მოდიფიკაცია და ქართული კონტექსტისთვის ადაპტაცია გახდა საჭირო. უმუშევრობის მაღალი

---

[5]Santeladze, L. 2014. Cooperation Between German Volkschochschulen and Georgian Adult Education Centers.

[6]http://www.berlin.de/ba-neukoelln/vhs/kursprogramm/
https://www.mvhs.de/sprachen/english/

დონე, იგპ-თა და ემიგრაციის მაღალი რიცხვი მაჩვენებელი, იმ სოციალურ პრობლემებს მიეკთვნება, რომელიც განსაზღვრავს საქართველოში მუშაობის კონტექსტს.

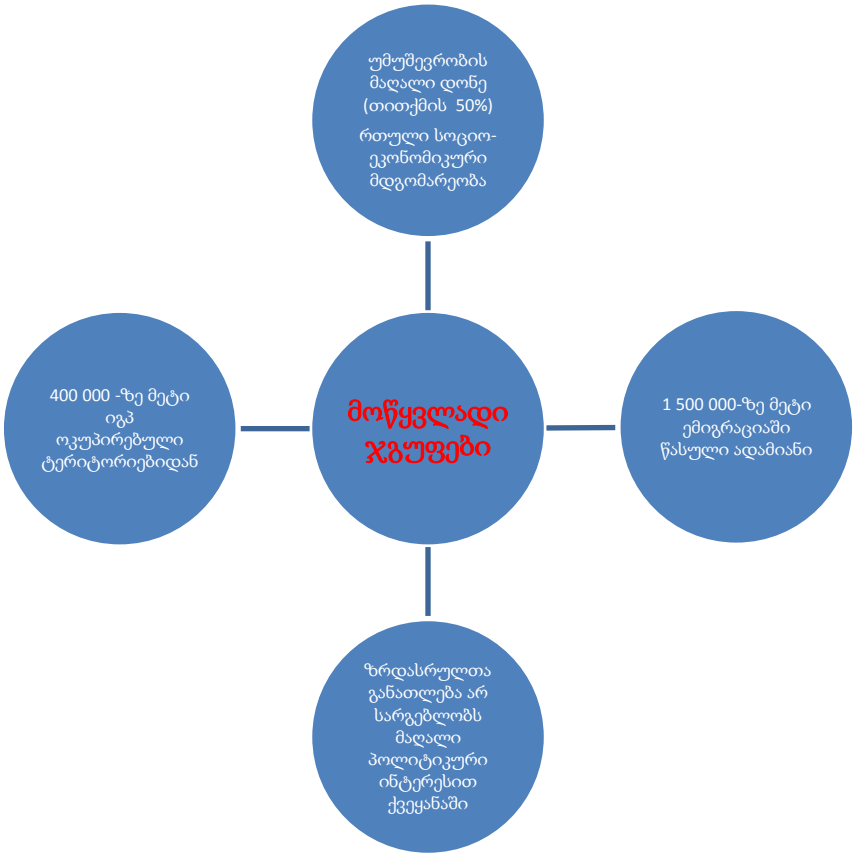

საქართველოში ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსება, ძირითადად, სოციალური პრობლემების დაძლევისკენ არის მიმართული, მაგალითად: ეთნიკური და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაცია, იძულებით გადაადგილებულ პირთა (იგპ) ადგილობრივ თემთან ადაპტაცია და სხვა. რაც მთავარია, ისინი მიმართულია დასაქმების შესაძლებლობების გაზრდისკენ. ცენტრების ბენეფიციარებისთვის, რომელთაც რთულ ეკონომიკურ პირობებში უწევთ ცხოვრება, ძალიან მნიშვნელოვანია, რომ საგანმანათლებლო კურსების გავლას პრაქტიკული შედეგები მოჰყვეს და დასაქმებაში ან თვითდასაქმებაში დაეხმაროს მათ.

ახალციხისა და ახალქალაქის ზრდასრულთა განათლების ცენტრები

საქართველოში ზრდასრულთა განათლების პირველი ცენტრები DVV International-მა ევროკავშირის („ევროპული ინიციატივა დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებებისათვის“ (EIDHR) პროგრამა) პროექტის „ზრდასრულთა განათლების ცენტრები სამცხე-ჯავახეთში - უმცირესობათა ინტეგრაციის შანსი“ ფარგლებში დააარსა 2006 წელს. საქართველოს ამ რეგიონში ეთნიკურ უმცირესობათა რიცხვი საკმაოდ მაღალია: ახალციხეში ეთნიკურად სომეხი მოსახლეობა 40%-ს წარმოადგენს, ხოლო ახალქალაქში - 95%-ს. პროექტიც, შესაბამისად, რელიგიური და ეთნიკური უმცირესობების ინტეგრაციას ისახავდა მიზნად. იგი სამი წლის განმავლობაში ხორციელდებოდა საგანმანათლებლო ღონისძიებების გზით.

პროექტის ფარგლებში ზრდასრულთა განათლების ცენტრები რეგიონის ორ ყველაზე დიდ ქალაქში - ახალციხესა და ახალქალაქში დაარსდა, რითაც ადგილობრივ მოსახლეობას განათლების მიღებისა და სხვადასხვა სამოქალაქო აქტივობებში ჩართვის შესაძლებლობა მიეცა. ინტეგრირებული, ინტერეთნიკური ღონისძიებები განსხვავებული ეთნიკური ჯგუფების წარმომადგენლებს ერთობლივი აქტივობების განხორციელების შესაძლებლობას უქმნიდა და მათ დაახლოებას უწყობდა ხელს.

პროექტის ფარგლებში DVV International-ის პარტნიორები იყვნენ ადგილობრივი ორგანიზაცია „დემოკრატ მესხთა კავშირი“ (UDM)[7], რომელიც სამცხე-ჯავახეთის რეგიონში 1998 წლიდან მოღვაწეობდა და საქართველოს

[7] ორგანიზაციის შესახებ ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ შემდეგ ვებ-გვერდებზე: https://www.youtube.com/user/UDMGE; https://www.facebook.com/UDMGeorgia/info; http://www.udm.org.ge/

ზრდასრულთა განათლების ასოციაცია (სზგა), [8] რომელიც განათლების სფეროში მოღვაწე ორგანიზაციებს აერთიანებდა. პარტნიორებს შორის გაფორმებული ურთიერთთანამშრომლობის შეთანხმების საფუძველზე UDM ადგილობრივი მოსახლეობის საგანმანათლებლო საჭიროებებს სწავლობდა და ინფორმაციას DVV International-ს აწვდიდა. ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით DVV International-ი შემდეგ საგანმანათლებლო პროგრამებსა და სხვა აქტივობებს ადგენდა და ახორციელებდა. რაც შეეხება სზგა-ს, მას მასწავლებლებისა და ტრენერების განვითარებაზე უნდა ეზრუნა, რათა ისინი ზრდასრულებთან მუშაობის სპეციფიკას დაუფლებოდნენ და ანდრაგოგიკის საფუძვლები შეესწავლათ.

პროექტის განმავლობაში ბენეფიციარები სხვადასხვა საგანმანათლებლო კურსებს ესწრებოდნენ, მონაწილეობდნენ სამოქალაქო და კულტურულ ღონისძიებებში (ცენტრების აქტივობების შესახებ ინფორმაცია მომდევნო ქვეთავებშია განხილული). როგორც ვთქვით, ევროკავშირის პროექტი სამი წლის განმავლობაში გრძელდებოდა და 2008 წელს დასრულდა. ცენტრების მდგრადობის უზრუნველსაყოფად, პროექტის დასრულების შემდეგ, ზრდასრულთა განათლების ორივე ცენტრი სზგა-ს გადაეცა. შედეგად, 2009-2012 წლებში ზრდასრულთა განათლების ცენტრების აქტივობებისა და ფინანსების მენეჯმენტი სზგა-ს მიერ ხორციელდებოდა. 2013 წელს, როდესაც სზგა-ს DVV International-ის დაფინანსება შეუწყდა, ახალციხისა და ახალქალაქის ცენტრებს თავიანთი აქტივობების შემცირება მინიმუმამდე დასჭირდათ. თუმცა, 2016 წელს, როდესაც ახალციხისა და ახალქალაქის ცენტრები დარეგისტრირდნენ როგორც დამოუკიდებელი ორგანიზაციები, DVV International-მა განაახლა მათი ფინანსური მხარდაჭერა.

კოდის, შაუმიანის, სენაკისა და ჯვარის სათემო განათლების ცენტრები

2009 წელს DVV International-მა სათემო განათლების კიდევ ოთხი ცენტრი დააარსა ქვემო ქართლსა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონებში.

2008 წლის აგვისტოს ომის [9] შემდეგ ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებული მოსახლეობის რაოდენობამ 254 000-მდე პირი შეადგინა. [10] სხვა რიგ ღონისძიებებთან ერთად საჭირო გახდა ადგილობრივ მოსახლეობასთან იგპ-თა ინტეგრაციაზე ორიენტირებული პროექტების

[8] ორგანიზაციის შესახებ ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ შემდეგ ვებ-გვერდებზე: http://www.aeag.org.ge/

[9] http://edition.cnn.com/2014/03/13/world/europe/2008-georgia-russia-conflict/

[10] http://mra.gov.ge/geo/static/55

განხორციელება. 2009 წელს ევროკავშირის საგრანტო პროგრამის IFS (Istrument for Stability) ფარგლებში DVV International-მა ორი პროექტი წამოიწყო: „იძულებით გადაადგილებულ პირთა ინტეგრაციის ხელშეწყობა ქვემო ქართლის რეგიონში“ და „იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალურ-ეკონომიკური ინტეგრაციის ხელშეწყობა სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში“. ორივე პროექტის ფარგლებში DVV International-ი თანამშრომლობდა ორგანიზაციასთან „მოძრაობა შიმშილის წინააღმდეგ“ (ACF). პროექტების ბენეფიციარებს არა მხოლოდ 2008 წლის ომის შემდეგ წარმოქმნილი იგპ-ები წარმოადგენდნენ, არამედ 1991-1993 წლების აფხაზეთის ომის დევნილებიც. პროექტების განსახორციელებლად ოთხი დასახლება შეირჩა: სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში - სენაკი და ჯვარი, სადაც აფხაზეთიდან დევნილები იყვნენ ჩასახლებული და ქვემო ქართლში - კოდა და შაუმიანი, სადაც სამხრეთ ოსეთიდან დევნილები ცხოვრობდნენ. შესაბამისად დაარსდა კოდის, შაუმიანის, სენაკისა და ჯვარის სათემო განათლების ცენტრები, რომლებმაც საგანმანათლებლო და სხვა საზოგადოებრივი ღონისძიებების გატარება 2010 წლიდან დაიწყეს. ორივე პროექტის მიზანს საგანმანათლებლო პროგრამების მიწოდებით თემში იგპ-თა ინტეგრაციის ხელშეწყობა წარმოადგენდა - მათი და ადგილობრივი მოსახლეობის ურთიერთდაახლოება და დასაქმების შესაძლებლობების გაზრდა.

ევროკავშირის პროექტი 2011 წლის დასაწყისში დასრულდა. პროექტის წარმატება - ბენეფიციარების მაღალი მაჩვენებელი, მათი კმაყოფილება და მოთხოვნა კურსების გაგრძელებაზე[11] – ერთგვარი გარანტი გახდა იმისა, რომ ცენტრები დამოუკიდებლად მუშაობას ევროკავშირის პროექტების დასრულების შემდეგაც შეძლებდნენ. ამგვარად, პროექტის დასრულების შემდეგ კოდის, შაუმიანის, სენაკისა და ჯვარის სათემო განათლების ცენტრები დამოუკიდებელ არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირებად (ა(ა)იპ) დარეგისტრირდნენ (დანართი #3 სათემო განათლების ცენტრების წესდების ნიმუშია, სადაც ცენტრების საქმიანობის სფერო და ფუნქციებია გაწერილი).

[11]მ. ჯავახიშვილი და სხვ. 2011. პროექტის „იგპ-თა სოციო-ეკონომიკური ინტეგრაციის ხელშეწყობა ქვემო ქართლის რეგიონში“ შეფასება. ხელმისაწვდომია ბმულზე: http://georgia.dvv-international.ge/sites/dvv-georgia.oa-aktuell.com/files/pdf/smg_research_report_eng.pdf და http://georgia.dvv-international.ge/sites/dvv-georgia.oa-aktuell.com/files/pdf/kk_research_report_eng.pdf

ლელიანის, ქედის, ჩოხატაურისა და ამბროლაურის ზრდასრულთა განათლების ცენტრები

ზრდასრულთა განათლების მომდევნო ცენტრები გერმანიის ეკონომიკისა და განვითარების სამინისტროს (BMZ) ფინანსური მხარდაჭერით 2012-2016 წლებში დაარსდა. წინამორბედი ორგანიზაციებისგან განსხვავებით, ცენტრები, ამჯერად, უკვე არსებული ადგილობრივი ორგანიზაციების ბაზაზე გაიხსნა. კონკურსი საქართველოს იმ რეგიონებში გამოცხადდა, სადაც DVV International-ის ცენტრები ჯერ არ იყო წარმოდგენილი: კახეთი, რაჭა, გურია, იმერეთი და აჭარა. კონკურსში მონაწილეობის მიღება არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებს შეეძლოთ. აპლიკაციების შერჩევა სამ ეტაპად განხორციელდა: თავდაპირველი შერჩევა დოკუმენტების განხილვის საფუძველზე მოხდა; მეორე ეტაპზე DVV International-ის წარმომადგენლები ეწვივნენ ორგანიზაციებს და მათ დირექტორებს გაესაუბრნენ; ბოლო ეტაპზე გასულ ორგანიზაციებს კი DVV International-ისთვის სარემონტო სამუშაოების ბიუჯეტის წარდგენა დაევალათ.

შედეგად, 2012 წელს კახეთში (ლაგოდეხის მუნიციპალიტეტი) ლელიანის ზრდასრულთა განათლების ცენტრი დაფუძნდა; 2015 წელს - ქედის ზრდასრულთა განათლების ცენტრი აჭარაში (ქედის მუნიციპალიტეტი); ამავე წელს გაიხსნა ჩოხატაურის ზრდასრულთა განათლების ცენტრი გურიაში (ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტი). 2016 წელს კი - რაჭაში ამბროლაურის ზრდასრულთა განათლების ცენტრი (ამბროლაურის მუნიციპალიტეტი). ზრდასრულთა განათლების ოთხივე ცენტრი უკვე არსებულადგილობრივ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით დაარსდა: „ლელი“ - კახეთში, [12] „დემოკრატიის ინსტიტუტი“ - აჭარაში [13], „გურიის ახალგაზრდული რესურსცენტრი“ [14] - გურიაში და „რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის თვითმმართველობის რესურს ცენტრი“ [15] ამბროლაურში. ეს ორგანიზაციები ადგილობრივ თემებში მუშაობდნენ და სხვადასხვა საგანმანათლებლო, სოციალურ და ინფრასტრუქტურულ პროექტებს ახორციელებდნენ. მათმა საქმიანობამ გამოაჩინა, რომ ადგილობრივ მოსახლეობას ჰქონდა სურვილი, მაგრამ არ ჰქონდა შესაძლებლობა, ჩართულიყო სხვადასხვა საგანმანათლებლო ღონისძიებაში და ცოდნა და უნარები გაეღრმავებინა. შესაბამისად, DVV International-ის დაფინანსება აღნიშნულ ორგანიზაციებს შესაძლებლობას

[12] www.leli.ge; http://www.leliblog.weebly.com; https://www.facebook.com/lelilelileliani?fref=ts

[13] www.iod.ge/index.php/en/

[14] http://gyrc.org.ge/

[15] http://srgc.ge

აძლევდა, თავიანთი საქმიანობა საგანმანათლებლო კუთხით უფრო განევითარებინათ. ზრდასრულთა განათლების ცენტრების წარმომადგენლების განცხადებით, საგანმანათლებლო კომპონენტების გაძლიერებით ორგანიზაციამ მეტი ბენეფიციარი მოიზიდა, რამაც მისი მუშაობა უფრო სტაბილური, ხოლო ფონდების მოძიება უფრო მარტივი გახადა.

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსების სამი მოდელი

DVV International-ის გამოცდილებაზე დაყრდნობით სამი სხვადასხვა მოდელის იდენტიფიცირებაა შესაძლებელი:

პირველს ახალციხისა და ახალქალაქის ზრდასრულთა განათლების ცენტრები წარმოადგენენ. ეს მოდელი გულისხმობს, რომ ცენტრები დაარსებულია ამა თუ იმ პროექტის ფარგლებში, პროექტის მსვლელობისას მიმდინარეობს საგანმანათლებლო პროგრამები, ხოლო პროექტის დასრულების შემდეგ მენეჯმენტი ცენტრალიზებულად ხორციელდება. ამ კონკრეტულ შემთხვევაში ზრდასრულთა განათლების ცენტრები საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ასოციაციას გადაეცა. გამოცდილებამ აჩვენა, რომ ეს მოდელი გარკვეულ პრობლემებს მოიცავდა თავის თავში: პირველ რიგში, ეს იყო მენეჯმენტის პრობლემა - ცენტრების მართვა დედაქალაქიდან ხდებოდა და ყველა გადაწყვეტილებაც, ასევე, დედაქალაქში მიიღებოდა. დისტანცია ადგილობრივი მოსახლეობის პრობლემებისა და საჭიროებების სრულად გათვალისწინებას ართულებდა; მეორე მნიშვნელოვანი პრობლემა ფინანსების ცენტრალიზებულად, და არა ადგილობრივად, წარმართვა იყო. DVV International-ი თანხას ურიცხავდა სზგა-ს, რომელიც, თავის მხრივ, აფინანსებდა ახალციხისა და ახალქალაქის ზრდასრულთა განათლების ცენტრებს. ცენტრები არ იყვენენ ჩართული ბიუჯეტის დაგეგმვის პროცესში. აქედან გამომდინარეობდა ისიც, რომ დამატებითი გრანტების მოპოვებით ისინი ნაკლებად იყვნენ დაინტერესებული. ამის გამო, როდესაც 2013 წელს DVV International-მა სზგა-ს ფინანსური მხარდაჭერა შეწყვიტა, ზრდასრულთა განათლების ცენტრებს დაფინანსების ალტერნატიული წყაროები არ აღმოაჩნდათ, არ ჰქონდათ კონტაქტი მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებთან, არც - ფონდების მოძიების გამოცდილება და, შესაბამისად, დამოუკიდებლად არსებობის გაგრძელება ვეღარ შეძლეს. გამოცდილებამ აჩვენა, რომ ცენტრების საქმიანობა მეტად წარმატებული იქნებოდა, თუ ისინი უფრო აქტიურად იქნებოდნენ ჩართულნი გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში და საკუთარი საქმიანობის წარმართვის შესაძლებლობა თავად ექნებოდათ. რეგიონში ზრდასრულთა განათლების ცენტრების არსებობის მნიშვნელობიდან გამომდინარე 2014 წელს ახალციხისა და ახალქალაქის ცენტრების ბაზაზე „სამცხე-ჯავახეთის ზრდასრულთა

განათლების ცენტრები“ დაარსდა, რომელთა საქმიანობას 2015 წლიდან ფინანსურად DVV International-ი დაუჭერს მხარს.

პირველი მოდელის მსგავსად, მეორე მოდელის შემთხვევაშიც ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსება გარკვეული პროექტის (მაგალითად, ევროკავშირის პროექტის) ფარგლებში ხდება. თუმცა პირველი მოდელისგან განსხვავებით, პროექტის დასრულების შემდეგ, ზრდასრულთა განათლების ცენტრების მენეჯმენტი არა დედაქალაქიდან, არამედ კონკრეტულ რეგიონში, თემში ხორციელდება, სადაც ისინი მოღვაწეობენ და დამოუკიდებელ არასამთავრობო ორგანიზაციებად რეგისტრირდებიან. ამ არასამთავრობო ორგანიზაციების დამფუძნებლები ცენტრის თანამშრომლები და DVV International-ის წარმომადგენლები არიან. კოდის, შაუმიანის, სენაკისა და ჯვარის სათემო განათლების ცენტრები ამ მოდელის მაგალითებია. პირველი მოდელისაგან განსხვავებით, ამ შემთხვევაში ცენტრების ადმინისტრაცია პროექტის დასაწყისიდანვეა ჩართული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში, ფინანსურ მენეჯმენტში და პროექტის მსვლელობისას (2-3 წელი) საკმაო გამოცდილებასაც იძენს. თუმცა გარდამავალი პერიოდი „DVV-ის ცენტრებიდან“ დამოუკიდებელ არასამთავრობოებამდე მაინც რთულად მიმდინარეობს. ცენტრები არასამთავრობო ორგანიზაციებად დარეგისტრირების შემდეგაც DVV International-თან აიგივებენ თავს და რჩევებისთვის ყოველდღიურად მიმართავენ მას. მაგრამ აუცილებელია „ჭიპის მოჭრის“ მტკივნეული პროცესის გავლა იმისათვის, რომ ახალდაბადებული ორგანიზაციები განვითარდნენ, გაძლიერდნენ და პრიორიტეტების განსაზღვრა, მოლაპარაკებების წარმართვა, ფონდების მოძიება და გადაწყვეტილებების მიღება დამოუკიდებლად შეძლონ.

რაც შეეხება მესამე მოდელს, იგი საგანმანათლებლო ცენტრის გახსნას უკვე არსებული, ძლიერი არასამთავრობო ორგანიზაციის ბაზაზე გულისხმობს. ეს მოდელი იქნა გამოყენებული ლელიანის, ქედის ჩოხატაურისა და ამბროლაურის ზრდასრულთა განათლების ცენტრების შემთხვევებში. არასამთავრობო ორგანიზაციების შერჩევა რიგი კრიტერიუმების გათვალისწინებით ხდება: ისინი უნდა არსებობდეს ღარიბ დასახლებაში, მოწყვლად თემში, რომელშიც DVV International-ი არ არის წარმოდგენილი; მათ უნდა ჰქონდეთ რამდენიმე წლიანი გამოცდილება საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებაში; მოზიდული უნდა ჰყავდეთ მოხალისეები, რომლებიც ცენტრის დაარსების პროცესში აქტიურად ჩაერთვებიან. ზრდასრულთა განათლების ცენტრის დაარსება უკვე არსებული არასამთავრობო ორგანიზაციის ბაზაზე მომგებიანია შემდეგი მიზეზების გამო: პირველ რიგში, ეს მოდელი ნაკლებ ხარჯებთან არის დაკავშირებული და ცენტრის გახსნა მცირე ფინანსების შემთხვევაშიც შესაძლებელია (მაგალითად, ლელიანის სათემო განათლების ცენტრის დაარსება, გარემონტება და ავეჯითა

და ტექნიკური ბაზით აღჭურვა მხოლოდ 15 000 ევრო დაჯდა); მეორე რიგში - მოითხოვს ნაკლებ დროს. თუ პირველი და მეორე მოდელების შემთხვევაში გამოცდილების მისაღებად დაახლოებით 2-3 წელი არის საჭირო, ხოლო შემდეგ მინიმუმ 2 წელი - სრული დამოუკიდებლობის მისაღწევად, მესამე მოდელის შემთხვევაში, ზრდასრულთა განათლების ცენტრებს ექვსი თვიდან ერთ წლამდე საცდელი პერიოდი აქვთ და ამის შემდეგ გადაეცემიან ადგილობრივ ორგანიზაციებს; მესამე რიგში კი, ადგილობრივ ორგანიზაციებს უკვე ჰყავთ ცენტრის ფუნქციონირებისთვის საჭირო ადამიანური რესურსი - თანამშრომლები, რომლებსაც ორგანიზაციული განვითარების, ლიდერობისა და მენეჯმენტის უნარები აქვთ. გარდა ამისა, ასეთ ორგანიზაციებს, როგორც წესი, მოზიდული ჰყავთ ბენეფიციარებიც და ადგილობრივ მოსახლეობაში ნდობით სარგებლობენ. დაბოლოს, არასამთავრობო ორგანიზაციებს კონტაქტები აქვთ დამყარებული ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებთან, სხვა არასამთავრობო ორგანიზაციებთან და დონორებთან.

მომდევნო თავებში განვიხილავთ ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაფუძნების თითოეულ ეტაპს - სამივე მოდელის ძლიერი და სუსტი მხარეების გათვალისწინებით.

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების საკონტაქტო ინფორმაციისთვის იხ. დანართი #8

<table>
<tr><th colspan="3">ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსების სამი მოდელი</th></tr>
<tr><th>მოდელი #1
ცენტრი -> სზგა</th><th>მოდელი #2
ცენტრი ->NGO</th><th>მოდელი #3
NGO ->ცენტრი</th></tr>
<tr><td>ზრდასრულთა განათლების ცენტრის დაარსება</td><td>ზრდასრულთა განათლების ცენტრის დაარსება</td><td rowspan="2">ზრდასრულთა განათლების ცენტრი იქმნება ადგილობრივი NGO-ს ბაზაზე</td></tr>
<tr><td>პროექტის დასრულების შემდეგ ცენტრი გადაეცემა ზგა-ს</td><td>პროექტის დასრულების შემდეგ ცენტრი ყალიბდება დამოუკიდებელ</td></tr>
<tr><td>ცენტრის ფინანსების განკარგვა ხდება სზგა-დან</td><td>ცენტრი თავად ახდენს პროექტებისა და დაფინანსების მენეჯმენტს ფონდების მოძიებას</td><td>ცენტრი თავად ახდენს პროექტებისა და დაფინანსების მენეჯმენტს ფონდების მოძიებას</td></tr>
</table>

სამივე მოდელი თვისებრივად განსხვავდება ერთმანეთისგან: პირველი ვერტიკალური მოდელია, სადაც უკვე მიღებულ გადაწყვეტილებებს სთავაზობენ ცენტრებს; მეორე მოდელის შემთხვევაში შვილობილ ორგანიზაციასთან გვაქვს საქმე; ხოლო მესამე მოდელი თანასწორ პარტნიორობაზეა დაფუძნებული.

3. ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსების ეტაპები

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების შენობა და ადგილმდებარეობა

შესაფერისი ადგილმდებარეობისა და შენობის შერჩევა გადამწყვეტ როლს ასრულებს ზრდასრულთა განათლების ცენტრის დაარსებისას. დასახლების ადგილმდებარეობა, ცენტრის მდებარეობა დასახლებაში და შენობის მდგომარეობა ის ფაქტორებია, რომელთა გათვალისწინებაც წინასწარ არის საჭირო.

პირველ რიგში, აუცილებელია ისეთი დასახლების (სოფელი ან ქალაქი) შერჩევა, სადაც სხვა არასამთავრობო ორგანიზაციები ან სულ არ არიან წარმოდგენილნი, ან ნაკლებად აქტიურები არიან (განსაკუთრებით საგანმანათლებლო სფეროში), რათა სწავლისა და განვითარების შესაძლებლობა ამ დასახლებაში მცხოვრებლებსაც მიეცეთ. უნდა შეირჩეს განსაკუთრებით მოწყვლადი ჯგუფები და საგანმანათლებლო აქტივობების მეშვეობით გააქტიურდეს „მიძინებული“ თემი; მეორე მხრივ, დასახლება ძალიან მოშორებული არ უნდა იყოს მუნიციპალიტეტის ცენტრისა და სხვა სოფლებისგან. ეს საკითხი მნიშვნელოვანია, რადგან ზრდასრულთა განათლების ცენტრები, როგორც წესი, დასახლების საზღვრებს სცილდება და ბენეფიციარებს მეზობელი ტერიტორიებიდანაც იზიდავს. მაგალითად, დასახლება, სადაც მდებარეობს შაუმიანის სათემო განათლების ცენტრი, მოშორებულია სხვა დასახლებულ პუნქტებს, რაც მეზობელი სოფლების მცხოვრებლებს შაუმიანის ცენტრში კურსებზე დასწრების შესაძლებლობას ურთულებს. ლელიანის ზრდასრულთა განათლების ცენტრი კი ორი მუნიციპალიტეტის საზღვართან მდებარეობს, რაც ბენეფიციარების მოზიდვას არა მხოლოდ მიმდებარე სოფლებიდან, არამედ მეზობელი მუნიციპალიტეტიდანაც შესაძლებელს ხდის. შერჩევის შემდეგი კრიტერიუმი არის მოსახლეობის რაოდენობა. რეგიონებში, სადაც DVV International-ის მიერ დაარსებული ცენტრები მდებარეობს, ეს რიცხვი 4 000-დან 25 000 მოსახლემდე მერყეობს. ევროკავშირის პროექტების შემთხვევაში (პირველი და მეორე მოდელი) ზრდასრულთა განათლების ცენტრების ადგილმდებარეობა წინასწარ იყო განსაზღვრული. რაც შეეხება მესამე მოდელს, DVV International-მა ლოკაციები ზევით ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გათვალისწინებით შეარჩია.

გარდა ამისა, მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ცენტრის მდებარეობა დასახლების შიგნით. ცენტრი ბენეფიციარებისთვის ადვილი მისასვლელი უნდა იყოს, რომ საგანმანათლებლო კურსებსა და სხვა ღონისძიებებში

მონაწილეობის მიღება შეძლონ. მაგალითად, ჩოხატაურისა და ქედის ზრდასრულთა განათლების ცენტრებს ძალიან ხელსაყრელი ადგილმდებარეობა უჭირავთ. ჩოხატაურის ზრდასრულთა განათლების ცენტრი ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის შენობის მოპირდაპირე მხარეს მდებარეობს, რაც ცენტრის საქმიანობაში მუნიციპალიტეტის ჩართულობას ხელს უწყობს გარკვეულწილად. რაც შეეხება ქედას, აქ ცენტრი ცენტრალურ ქუჩაზე მდებარეობს და ძალიან ადვილი მისასვლელია. ორივე ცენტრი ხალხმრავალ ადგილასაა და ცენტრებში მიმდინარე სიახლეების შესახებ პოტენციური ბენეფიციარების მოზიდვასა და სისტემატურ ინფორმირებას აადვილებს.

რაც შეეხება შენობებს, შესაძლებელია მათი შესყიდვა, აშენება/გარემონტება ან მუნიციპალიტეტისგან მიღება. მფლობელობის სახეებიც ამისდა მიხედვით განსხვავებულია. ახალციხისა და ახალქალაქის შემთხვევაში ევროკავშირის პროექტით გათვალისწინებული იყო შენობების ყიდვა. ზრდასრულთა განათლების ცენტრისათვის შენობის შესყიდვა მნიშვნელოვნად ზრდის პროექტის სტაბილურობასა და მდგრადობას, ასევე ცენტრის ადმინისტრაციას შენობაზე სრული განკარგვა აქვს. თუმცა, შენობების შესყიდვა დიდ ხარჯებთან არის დაკავშირებული და მცირე ბიუჯეტის შემთხვევაში მსგავსი მიდგომა შეუძლებელი ხდება.

თუ ზრდასრულთა განათლების ცენტრის გახსნისათვის შერჩეულ ტერიტორიაზე არ არის სათანადო შენობა, რომელიც ცენტრისთვის საჭირო მინიმალურ სტანდარტებს აკმაყოფილებს, ის უნდა აშენდეს. თანხების დაზოგვის მიზნით DVV International-მა გამოიყენა მზა კონსტრუქციები, რომლებიც უფრო იაფია და საგრძნობლად ნაკლებ დროს მოითხოვს (შაუმიანისა და სენაკის ცენტრების შენობები სწორედ ამ ტიპის ნიმუშებია).

შენობის გარემონტების პროცესში, აუცილებლად უნდა შეფასდეს შენობის მდგომარეობა და გარემონტებისათვის საჭირო ხარჯების დაანგარიშება მოხდეს. ეს შეფასება ადგილობრივ პარტნიორ ორგანიზაციასთან ერთად კეთდება. სარემონტო სამუშაოებს (დიზაინი, მასალების შესყიდვა და სხვ.) კოორდინირებას DVV International-ი უწევს. პროცესის ეფექტურად წარმართვისათვის, რიგ შემთხვევებში, განსაკუთრებით, თუ შერჩეული ლოკაცია თბილისიდან მოშორებით მდებარეობს, საჭიროა, ადგილობრივი პირის დაქირავება, რომელიც პროცესს ადგილზე წარმართავს. მშენებლობისთვის საჭირო მასალის შეძენაც ადგილზე ხდება.

საგანმანათლებლო ცენტრში, კურსების მრავალფეროვნების უზრუნველსაყოფად, საშუალო ტიპის დასახლებაში (დაახლოებით 15 000

მოსახლე) ზრდასრულთა განათლების ცენტრის ფართობი დაახლოებით 200 კვ.მ.-ს უნდა შეადგენდეს. ეს შესაძლებლობას მისცემს ცენტრს, ერთდროულად 100 ბენეფიციარი დაიტიოს. ცენტრში მინიმუმ უნდა იყოს შემდეგი ოთახები: √ ადმინისტრაციის ოთახი, √ შეხვედრების ოთახი, √ კომპიუტერის ოთახი, √ 3 ოთახი პროფესიული განათლების კურსებისათვის, √ სათავსო (ზრდასრულთა განათლების ცენტრების ოთახებისა და ტექნიკური აღჭურვილობისათვის იხ. დანართი # 4).

უმეტეს შემთხვევებში (ჯვარი, კოდა, ლელიანი, ქედა, ჩოხატაური, ამბროლაური) ზრდასრულთა განათლების ცენტრები მუნიციპალიტეტების კუთვნილ შენობებში განთავსდა. შეთანხმების საფუძველზე ადგილობრივმა მუნიციპალიტეტებმა DVV International-ს/ზრდასრულთა განათლების ცენტრებს შენობები სარგებლობაში უფასოდ გადასცეს (შეთანხმების ნიმუშებისთვის იხ. დანართი #5). მუნიციპალიტეტთან გაფორმებული შეთანხმება, ერთი მხრივ, მნიშვნელოვნად ამცირებს ხარჯებს, ხოლო მეორე მხრივ, წინ გადადგმული ნაბიჯია ადგილობრივ ხელისუფლებასთან თანამშრომლობის პროცესში.

სარემონტო სამუშაოების შემდეგ DVV International-ი ზრდასრულთა განათლების ცენტრებს საგანმანათლებლო კურსებისათვის საჭირო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით უზრუნველყოფს, რაც მოიცავს: ავეჯს, კომპიუტერულ-ტექნიკურ ბაზას, მასალებსა და მანქანა-დანადგარებს პროფესიული კურსებისათვის (ზრდასრულთა განათლების ცენტრების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზისათვის იხ. დანართი#4).

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების შესახებ ინფორმაციის გავრცელება ორი ძირითადი მიზნით ხდება: ცნობადობის გაზრდა და ცნობიერების ამაღლება. ინფორმაციის გავრცელება ცნობადობის გაზრდის მიზნით მნიშვნელოვანია, რადგან მიზნობრივ თემში ზრდასრულთა განათლების ცენტრის იდენტობასა და პროფილს ქმნის. ცნობიერების ამაღლება კი მნიშვნელოვანია იმიტომ, რომ მიზნობრივი თემის წარმომადგენლებმა (ამ შემთხვევაში ზრდასრულებმა) ცენტრის მიერ მიწოდებული საგანმანათლებლო ღონისძიებების მნიშვნელობა გააცნობიერონ.

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების ცნობადობის გაზრდის მიზნით DVV International-ი ზრდასრულთა განათლების ცენტრების გახსნამდე და გახსნის შემდეგ საინფორმაციო კამპანიებს ატარებს ადგილობრივ ლიდერებსა და

მოსახლეობასთან. ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს შეუძლია შეხვედრებზე დასწრება და ინფორმაციის მიღება პროექტის შესახებ. ამგვარი საინფორმაციო შეხვედრები ძალიან მნიშვნელოვანია ბენეფიციარების მოზიდვის პროცესში, რადგან ადგილობრივი მოსახლეობა, თავდაპირველად, სკეპტიკურად არის ხოლმე განწყობილი ცენტრების მიმართ და ნდობის მოსაპოვებლად გარკვეული დრო და რესურსია საჭირო. ცენტრის აქტივობების შესახებ ინფორმაციის გავრცელების მიზნით, ზრდასრულთა განათლების ცენტრები შეხვედრებს ატარებენ ასევე ადგილობრივ ლიდერებთან და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან. ინფორმაციის სიტყვიერი გავრცელების მეთოდი ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული მეთოდია, განსაკუთრებით, მცირე დასახლებებში. მაგალითად, ლელიანის ზრდასრულთა განათლების ცენტრში აქტიურ ბენეფიციარებს ირჩევენ, რომლებიც მოსახლეობაში ინფორმაციას ავრცელებენ ცენტრში დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ. გარდა ამისა, ბეჭდური ინფორმაცია იკვრება სოფლებში ხალხის თავშეყრის ადგილებზე. ცენტრის წარმოჩენისათვის აუცილებელია, რომ ზრდასრულთა განათლების ცენტრების მიერ ორგანიზებულ ყველა ღონისძიებაზე ბანერები და საინფორმაციო ბუკლეტები იყოს წარმოდგენილი.

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების შესახებ ინფორმაციის გავრცელებისთვის შესაძლებელია სკოლის მასწავლებლების ჩართვაც. პროცესში მასწავლებლების ჩართვით ცენტრები უკავშირდებიან როგორც ახალგაზრდებს, ისე მათ მშობლებს, ბებია-ბაბუებს და ა.შ. აღნიშნულის გათვალისწინებით, რეკომენდებულია სპეციალური საინფორმაციო შეხვედრების ორგანიზება სკოლის მასწავლებლებისთვის. ისინი მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ ცნობიერების ამაღლების პროცესში, რადგან სამიზნე ჯგუფს უხსნიან, თუ რატომ არის მნიშვნელოვანი სწავლის გაგრძელება და როგორ შეუძლია ზრდასრულთა განათლებას სამომავლო განვითარებაში ხელშეწყობა.

მედია, ცენტრალური და, განსაკუთრებით, ადგილობრივი, მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ზრდასრულთა განათლების ცენტრში მიმდინარე ღონისძიებების შესახებ ინფორმაციის გავრცელებაში. მედიის როლი მნიშვნელოვანია როგორც პროექტის დაწყებამდე, ისე მისი მსვლელობის პროცესში. მაგალითად, ახალციხისა და ახალქალაქის ზრდასრულთა განათლების ცენტრებმა მჭიდრო თანამშრომლობა წამოიწყეს მედიასთან: ცენტრში მიმდინარე ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია ადგილობრივი სატელევიზიო არხებით TV9 (ახალციხე) და ATV12 (ახალქალაქი) შუქდებოდა; ადგილობრივ გაზეთში „სამხრეთის კარიბჭე" იბეჭდებოდა ყოველთვიური ჩანართი ახალციხის ზრდასრულთა განათლების ცენტრის შესახებ; ადგილობრივი მოსახლეობის ეთნიკური მრავალფეროვნების გათვალისწინებით ინფორმაცია მედიით ქართულ და რუსულ ენებზე

ვრცელდებოდა. ცენტრები ცენტრალურ მედიასთანაც თანამშრომლობენ, მაგალითად, კოდის, შაუმიანის, სენაკისა და ჯვარის შესახებ ინფორმაცია ორი წლის განმავლობაში იბეჭდებოდა გაზეთ „24 საათში“, რომელიც მთელი საქართველოს მასშტაბით ვრცელდება.

არსებობის მომდევნო ეტაპებზე ცენტრები ინფორმაციის გასავრცელებლად იყენებენ ვებ-გვერდებსაც, სადაც პოტენციურ ბენეფიციარებს შეუძლიათ, ინფორმაცია მოიძიონ საგანმანათლებლო კურსებისა და პროგრამების, ასევე ცენტრების სხვა ღონისძიებების შესახებ.

ბენეფიციართა საგანმანათლებლო პრიორიტეტებისა და სხვა საჭიროებების კვლევა

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების წარმატებული ფუნქციონირებისთვის აუცილებელია, ცენტრები ატარებდნენ სხვადასხვა ტიპის კვლევებს: ადგილობრივი მოსახლეობის საჭიროებების, საგანმანათლებლო პრიორიტეტების და ბაზრის შესახებ.

ადგილობრივი მოსახლეობის საჭიროებების კვლევა ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ეტაპია, რომელიც ზრდასრულთა განათლების ცენტრის გახსნამდე უნდა ჩატარდეს. აუცილებელია, შეგროვდეს სრულყოფილი ინფორმაცია იმ კონკრეტული რეგიონისა და დასახლების შესახებ, სადაც ცენტრი უნდა დაარსდეს. საჭიროებების კვლევის ჩატარება კვლევითი ორგანიზაციის დახმარებით არის შესაძლებელი, ან - თვითონ ცენტრის მიერ. მაგალითად, სამეგრელოსა და ქვემო ქართლში კოდის, შაუმიანის, სენაკისა და ჯვარის ზრდასრულთა განათლების ცენტრების გახსნამდე კვლევითმა ორგანიზაციამ „ACT Research” ჩაატარა კვლევები: „იძულებით გადაადგილებულ და ადგილნაცვალ პირთა საგანმანათლებლო და სხვა საჭიროებათა კვლევა“ და „მუნიციპალიტეტების საქმიანობის შეფასება დევნილების საჭიროებებთან დაკავშირებით“. [16] კვლევის ფარგლებში აღმოჩნდა, რომ სამიზნე ჯგუფის წევრთა განათლების დონე საკმაოდ დაბალია; რეგიონში ნაკლებია განათლების

[16] ACT-კვლევა, (2009). აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ და ადგილნაცვალ პირთა საგანმანათლებლო და სხვა საჭიროებათა კვლევა;
ACT-კვლევა, (2009). სამეგრელო-ზემოსვანეთის რეგიონში მუნიციპალიტეტების საქმიანობის შეფასება დევნილების საჭიროებებთან დაკავშირებით;
ACT-კვლევა, (2009). შიდა ქართლიდან იძულებით გადაადგილებულ და ადგილნაცვალ პირთა საგანმანათლებლო და სხვა საჭიროებათა კვლევა;
ACT-კვლევა, (2009). ქვემო ქართლის რეგიონში მუნიციპალიტეტების საქმიანობის შეფასება დევნილების საჭიროებებთან დაკავშირებით.

მიღებისა და გაგრძელების, ასევე – დასაქმების შესაძლებლობები; მუნიციპალიტეტს კი მცირე რესურსი აქვს საიმისოდ, რომ იგპ-ებთან დაკავშირებულ სირთულეებს წარმატებით გაუმკლავდეს.[17]

თუ ოფიციალური, ფართო მასშტაბიანი კვლევის ჩატარება ვერ ხერხდება, ცენტრის ადმინისტრაციას შეუძლია, ორგანიზება თავად გაუწიოს კვლევას. მაგალითად, ლელიანის ზრდასრულთა განათლების ცენტრის შემთხვევაში ცენტრის ადმინისტრაციამ შეიმუშავა „სოფლის პროფილის კითხვარი“, რომლის შედეგების საფუძველზეც თემის ძირითადი საჭიროებები და სოფლის რესურსები გამოავლინეს. რამდენადაც კვლევითი ცენტრების მომსახურება საკმაოდ ძვირია, ცენტრები, ძირითადად, თავად ატარებენ მსგავსი ტიპის კვლევებს. შესაბამისად, მომგებიანია თანამშრომლების გადამზადება კვლევის მეთოდებში. თანამშრომლების გადამზადებაში თანხის ერთხელ ინვესტირება, ცენტრის ადმინისტრაციას მომავალში, შედარებით მცირე ბიუჯეტით, კვლევების პროფესიონალურ დონეზე ჩატარების საშუალებას მისცემს.

ზოგადი საჭიროებების შესწავლის გარდა მოსახლეობის საგანმანათლებლო პრიორიტეტებისა და მათი საგანმანათლებლო პროცესებში ჩართვის მოტივაციის კვლევაც არის აუცილებელი. ადგილობრივი მოსახლეობის ინტერესების გამოსავლენად ცენტრები თითოეულ დასახლებაში პირისპირ ინტერვიუებს ატარებენ: ქმნიან ნახევრად სტრუქტურირებულ კითხვარებს, სადაც რესპონდენტებს შეუძლიათ, კურსები ან წინასწარ შეთავაზებული სიიდან აირჩიონ, ან თვითონვე მოუთითონ - რომელი კურსის გავლას ისურვებენ. ინტერვიუებს, როგორც წესი, ცენტრების მოხალისეები ატარებენ. ინტერვიუების შედეგების საფუძველზე კი ცენტრების ადმინისტრაცია იმ საგნების სიას ქმნის, რომელსაც შემდგომ შესთავაზებს ბენეფიციარებს. ბენეფიციართა სურვილები და პრიორიტეტები დროთა განმავლობაში იცვლება, ამიტომ ინტერვიუების ჩატარება წელიწადში მინიმუმ ორჯერაა რეკომენდებული. მაგალითად, კოდის ზრდასრულთა განათლების ცენტრის ადმინისტრაცია გამოკითხვას ყოველწლიურად იანვარსა და ივნისში ატარებს. გარდა ამისა, ყოველი ახალი პროექტის დაწყებამდე, გამოკითხვა ბენეფიციარების ჩართულობის მზაობის გამოსავლენადაც ტარდება (დანართში #6 სენაკის სათემო განათლების ცენტრის მიერ შემუშავებული კითხვარის ნიმუშს იხილავთ).

ცენტრების ბენეფიციართა დასაქმების შესაძლებლობების გაზრდის მიზნით, კურსების შერჩევისას, ბაზარზე არსებული მოთხოვნების გათვალისწინებაც უნდა მოხდეს. შესაბამისად, ცენტრებმა ბაზრის კვლევა უნდა ჩაატარონ.

[17] Final Report to EU, DVV International Georgia, 2011

ბაზარზე არსებული მოთხოვნების/პრიორიტეტების გამოსავლენად, ზრდასრულთა განათლების ცენტრების ადმინისტრაცია ინფორმაციას ვებ-პორტალებიდან (jobs.ge, HR.ge[18]) იღებს; ეცნობიან აგრეთვე ამავე მიზნით ჩატარებულ კვლევებს. მაგრამ ამ გზით მიღებული ინფორმაცია, როგორც წესი, შედარებით ზოგადი ხასიათისაა და სათემო განათლების ცენტრების მუშაობის ვიწრო რეალობას ნაკლებად ასახავს. ცენტრების მუშაობის პრაქტიკამ აჩვენა, რომ ბევრად უფრო ეფექტური და მომგებიანი ლოკალურ გარემოზე დაკვირვებაა, პერმანენტული თანამშრომლობა მუნიციპალიტეტთან და ადგილობრივ ბიზნეს-მწარმოებლებთან. ეს საშუალებას აძლევს ცენტრის ადმინისტრაციას, ბენეფიციარებს არსებული ვაკანსიებისათვის შესაფერისი კურსები შესთავაზოს და მათი დასაქმების შანსი ერთი-ორად გაზარდოს. ამ მიზნით ცენტრების თანამშრომლები და პროექტის ლიდერები ადგილობრივ კომპანიებსა და ორგანიზაციებს ხვდებიან და ინფორმაციას იღებენ მათგან, თუ რომელ პოზიციებზე არის მოთხოვნა. ბაზრის ოფიციალური კვლევისგან განსხვავებით, რომელიც დროშია გაწელილი და დამატებით ხარჯებსაც უკავშირდება, ასეთი მიდგომა ბევრად უფრო ეფექტურია ისეთ დასახლებებში, სადაც ურთიერთობა და თანამშრომლობა, ძირითადად, პირად კონტაქტებსა და პირისპირ საუბარს ემყარება.

თანამშრომელთა და ტრენერთა შერჩევა

ზრდასრულთა განათლების ცენტრის დაარსებისას გადამწყვეტია, თანამშრომლებისა და ტრენერების შერჩევის ეტაპი. პირველ რიგში, აუცილებელია ვაკანსიის გამოცხადება. ცენტრები ვაკანსიების გამოსაქვეყნებლად ვებ-გვერდებსა და ადგილობრივ მედიას იყენებენ. თუ ლოკაცია ეთნიკური უმცირესობებით არის დასახლებული, რეკომენდებულია ორენოვანი განცხადებების განთავსება.

გაურკვევლობის თავიდან აცილებისა და სამართლიანობის უზრუნველყოფის მიზნით შერჩევის პროცესი მაქსიმალურად გამჭვირვალე უნდა იყოს. თანამშრომელთა შერჩევა რამდენიმე ეტაპისაგან შედგება. პირველ რიგში, აპლიკანტებმა უნდა გამოგზავნონ თავიანთი CV და სამოტივაციო წერილი. შერჩეული კანდიდატები შემდეგ გასაუბრების ეტაპზე გადადიან. ინტერვიუებიც ტარდება ორჯერ, პირველ გასაუბრებას მოჰყვება მეორე - უფრო დეტალური შეხვედრა. ენის მასწავლებლებმა ენის ცოდნის განმსაზღვრელი ტესტებიც უნდა დაწერონ. ხელსაქმის ტრენერებმა კი წარმოადგინონ თავიანთი

[18] www.jobs.ge; http://hr.ge/AllVacancies.aspx?lang=1– Jobs.ge და HR.ge საქართველოში ყველაზე პოპულარული ვებ-გვერდებია, სადაც დაინტერესებულ პირებს შეუძლიათ ნახონ ინფორმაცია არსებული ვაკანსიების შესახებ.

ხელნაკეთები (ნაქარგები, სუვენირები და სხვ.). ტრენერის პოზიციით დაინტერესებულმა ყველა აპლიკანტმა უნდა მოიტანოს საგანმანათლებლო პროგრამები, სადაც გაწერილი იქნება სასწავლო კურსის მიზნები, აქტივობები და მისაღწევი შედეგები. აპლიკანტების სამუშაოზე აყვანა მათი ცოდნისა და გამოცდილების გათვალისწინებით ხდება. ზრდასრულთა განათლების ცენტრებისათვის ადგილობრივი კადრების დასაქმებაა პრიორიტეტული, რათა ადგილობრივი მოსახლეობისათვის სამუშაო შესაძლებლობები გაზარდოს. თუ ადგილზე არ აღმოჩნდა შესაბამისი უნარ-ჩვევების მქონე პიროვნება, ტრენერების მოწვევა მიმდებარე ქალაქებიდან/სოფლებიდან და/ან სახელმწიფო პროფესიული კოლეჯებიდან ხდება.

პროექტის მსვლელობისას აუცილებელია ცენტრის ადმინისტრაციისა და ტრენერების კვალიფიკაციის ამაღლება. იმისათვის, რომ ახლადდაარსებული ცენტრების ადმინისტრაციას ცენტრის აქტივობების წარმართვა გაუადვილდეს, ახალი ცენტრების წარმომადგენლები ზრდასრულთა განათლების უკვე გამოცდილ ცენტრებს სტუმრობენ და ნახულობენ, თუ როგორ წარიმართება პროექტი იქ. ზრდასრულთა განათლების ცენტრები თავიანთ გამოცდილებას უზიარებენ ერთმანეთს წარმატებით ფუნქციონირებისათვის ისეთ აუცილებელ საკითხებზე, როგორიცაა: პროგრამებისა და ფინანსური მენეჯმენტი, დოკუმენტების ნიმუშები, სამთავრობო და არასამთავრობო სტრუქტურებთან ურთიერთობა, ბენეფიციარების მოზიდვა და სხვ. სასწავლო ვიზიტები ტარდება გერმანულ სახალხო უნივერსტეტებშიც. ზრდასრულთა განათლების ცენტრების წარმომადგენლებს შესაძლებლობა აქვთ, გაეცნონ გერმანულ მოდელს და ნახონ, თუ როგორ მუშაობენ საგანმანათლებლო ცენტრები გერმანიაში. მაგალითად, როდესაც ახალციხესა და ახალქალაქში გაიხსნა ზრდასრულთა განათლების ცენტრები, სასწავლო ვიზიტი რეგენის საგანმანათლებლო ცენტრში ჩატარდა. [19] ვიზიტის მიზანი იყო, ცენტრების ადმინისტრაცია ზრდასრულთა განათლების კონცეფციასა და ცენტრების ფუნქციონირებას გასცნობოდა. გარდა ამისა, გერმანელი ექსპერტებიც ხშირად სტუმრობენ საქართველოში ზრდასრულთა განათლების ცენტრებს და თავიანთ გამოცდილებას უზიარებენ.

როგორც ზევით უკვე აღვნიშნეთ, ზრდასრულთა განათლების ცენტრების თანამშრომლებისა და ტრენერების სამომავალო განვითარების მიზნით რეგულარულად ტარდება ტრენინგ-პროგრამები. ტრენინგების თემები შემდეგია:

- ზრდასრულთა განათლების მეთოდები;

[19] http://www.vhs-regen.de

- გუნდური მუშაობა და ინტერკულტურული მეთოდები;
- კარიერის დაგეგმვა და სამსახურის ძებნის უნარები;
- პროექტის მენეჯმენტი;
- ბუღალტერია;
- საქმიანობის შეფასება;
- მონიტორინგისა და შეფასების უნარები და სხვ.

რიგ შემთხვევებში ცენტრები თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ასამაღლებლად გარე რესურსებს იყენებენ. მაგალითად, კოდის სათემო განათლების ცენტრი თანამშრომლობს საქართველოს სტრატეგიული განვითარებისა და კვლევების ცენტრთან (CSRDG), რომელიც თემის განვითარების პროგრამის ფარგლებში ტრენინგებსა და გადამზადების კურსებს ატარებს[20]. კოდის სათემო განათლების ცენტრის ბენეფიციარები ყოველთვის ესწრებიან მათ ტრენინგებს და მიღებულ გამოცდილებას პრაქტიკაში იყენებენ. ტრენერების კვალიფიკაციის ასამაღლებლად მოხალისეთა რესურსის გამოყენებაც შეიძლება. Peace Corps-ის პროგრამის მოხალისეები ინგლისური ენის სპეციალისტებს ენის ცოდნისა და უნარების გაუმჯობესებაში ეხმარებიან.

შეჯამებისთვის: თანამშრომელთა და ტრენერების შერჩვის პროცესი და კრიტერიუმები მაქსიმალურად გამჭვირვალე უნდა იყოს; ცენტრების პრიორიტეტს ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმება უნდა წარმოადგენდეს; პროექტის ფარგლებში ცენტრის ადმინისტრაცია კადრების კვალიფიკაციის ამაღლებაზე პერმანენტულად უნდა ზრუნავდეს.

ბენეფიციართა ნდობის მოპოვება

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების გახსნის შემდეგ მოსახლეობის ნდობის მოპოვება გარკვეულ დროსა და ძალისხმევას მოითხოვს. პროექტის დასაწყისში ხშირად მოსახლეობა სკეპტიკურად არის განწყობილი ცენტრის მიმართ, რადგან,ზოგადად, სოციალური პროგრამების მიმართ ნდობა აქვს დაკარგული. მათ წინასწარი დაპირებების განხორციელების არ სჯერათ და მიაჩნიათ, რომ მათი მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად არაფერი გაკეთდება. განსაკუთრებულ სირთულეს ქმნის ისიც, რომ ზრდასრულთა განათლების ცნება და, შესაბამისად, განათლების ზრდასრულობის ასაკში მიღების იდეა ქართული საზოგადოებისთვის ჯერ-ჯერობით ახალია. რთულია ზრდასრული ადამიანის დარწმუნება იმაში, რომ საგანმანათლებლო კურსებს დაესწროს და ახალ პროფესიას დაეუფლოს. კიდევ უფრო რთულია ისეთ მოწყვლად ჯგუფებთან მუშაობა, როგორიც არიან, მაგალითად, იძულებით

[20] http://www.csrdg.ge/index.php?module=text&link_id=14

გადაადგილებული პირები. ასეთ დასახლებებში ხალხმა ყველაფერი დაკარგა, მომავალის იმედი არ აქვთ და მათი ერთადერთი საზრუნავი ოჯახის წევრების გამოკვებაა. ჯვარის, სენაკის, კოდისა და შაუმიანის იგპ-თა დასახლებაში მოსახლეობა ახალმოსულების მიმართ აგრესიას ღიად გამოხატავდა.

არსებული წინასწარი ნეგატიური განწყობის, წინააღმდეგობისა და უნდობლობის მიუხედავად ცენტრებმა დასახლებებში ადგილის დამკვიდრება და ღია, თანასწორი, მეგობრული და სანდო ატმოსფეროს შექმნა შეძლეს. ეს კი მაღალპროფესიული, კვალიფიციური თანამშრომლებითა და საჭიროებებზე მორგებული, ინოვაციური სასწავლო პროგრამებით მოახერხეს. ძალისხმევას უშედეგოდ არ ჩაუვლია - მოკლე ხანში ცენტრებში ბენეფიციართა რაოდენობა და პროგრამებში ჩართულობის ხარისხი საგრძნობლად გაიზარდა.

ცენტრების გამოცდილება აჩვენებს, რომ როგორც წესი, ღონისძიებებით თავდაპირველად ბავშვები და ახალგაზრდები ინტერესდებიან და ერთვებიან და ცენტრების ერთგვარ „აგენტებად“ იქცევიან. შეთავაზებული კურსებით ახალგაზრდების კმაყოფილებას მათი მშობლებისა და სხვა ზრდასრულების ნდობის მოპოვება და აქტივობებით დაინტერესება მოჰყვება. ცენტრებში ბენეფიციარებს თბილი გარემო ხვდებათ, სადაც მზად არიან, მოუსმინონ, მხედველობაში მიიღონ მათი საჭიროებები და სურვილები, ხოლო განრიგი მაქსიმალურად ხელსაყრელი შესთავაზონ. ბენეფიციარებზე ორიენტირებული მიდგომა მათ კმაყოფილებას იწვევს და ბენეფიციართა რაოდენობას ზრდის.

უნდა აღინიშნოს, რომ ნდობის მოპოვების ასე მნიშვნელოვანი პროცესი ზრდასრულთა განათლების ცენტრის დაარსების მესამე მოდელის შემთხვევაში ბევრად უფრო სწრაფად მიმდინარეობს, ანუ როდესაც ცენტრი უკვე არსებული არასამთავრობო ორგანიზაციის ბაზაზე იქმნება. პირველი და მეორე მოდელების შემთხვევაში ნდობის მოსაპოვებლად მინიმუმ ექვსი თვე არის საჭირო, მესამე მოდელის შემთხვევაში კი ადგილობრივი ორგანიზაცია დასახლებაში უკვე სარგებლობს ნდობით და ცენტრსაც ასეთივე ნდობით ეკიდებიან შემდგომ.

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების საგანმანათლებლო და სხვა ღონისძიებები

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების ბენეფიციარებს პროფესიული განათლების, პიროვნული განვითარებისა და სხვა სოციალური მომსახურების სახით მრავალფეროვანი არჩევანი და შესაძლებლობები აქვთ. პროგრამები და ღონისძიებები ზრდასრული მოსახლეობის საჭიროებებზეა მორგებული და მათი კომპეტენციების გაზრდის, სოციალურ და კულტურულ ცხოვრებაში

ჩართვის, დასაქმებისათვის აუცილებელი უნარების მიწოდებისა და ეკონომიკური მდგომარეობის, სამოქალაქო აქტივიზმის გაუმჯობესებისაკენ არის მიმართული.

ქვევით ჩამოთვლილია ზრდასრულთა განათლების ცენტრების ძირითადი მიმართულებები:

- **პროფესიული განათლება** ერთ-ერთი ძირითადი მიმართულებაა ზრდასრულთა განათლების ცენტრებში. პროფესიული განათლების კურსები ბაზარზე მოთხოვნად პროფესიებში ბენეფიციარების გადამზადებაზეა ორიენტირებული. შესაბამისად, ეს კურსები მჭიდროდ აკავშირებს ადგილობრივი ბაზრისა და ადგილობრივი ბიზნესის მოთხოვნებსა და ბენეფიციართა უნარებსა და სწავლებისათვის საჭირო რესურსებს. ზრდასრულთა განათლების ცენტრებში პროფესიული კურსების მრავალფეროვანი სპექტრია წარმოდგენილი: კერვა, ქსოვა, მართვა და დისტრიბუცია, ხეზე კვეთა, კულინარია, მეფუტკრეობა, ფეხსაცმლის შეკეთება და სხვ. [21] პროფესიული განათლების კურსები გადამწყვეტი მნიშვნელობისაა, რადგან ბენეფიციარებს შესაძლებლობა აქვთ, არა მხოლოდ გაიუმჯობესონ უნარები ამა თუ იმ პროფესიაში, არამედ სრულიად ახალ პროფესიებსაც დაეუფლონ. ეს ზრდის ბენეფიციართა კონკურენტუნარიანობას და თვითდასაქმების შესაძლებლობას ბაზარზე (ბენეფიციართა წარმატებული ისტორიების ხილვა თანდართულ დისკზე შეგიძლიათ).
- **პიროვნული განვითარების კურსები** ბენეფიციარებს სხვადასხვა ტიპის სამუშაოს შესრულებისთვის საჭირო დამატებით უნარ-ჩვევებს სძენს. პიროვნული განვითარების კურსები მოიცავს: კომპიუტერის, მცირე ბიზნესის, ინგლისური, რუსული და გერმანული ენების კურსებს, ქართულ ენას ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებისთვის, ბუღალტერიას, ოფის-მენეჯმენტს, კომუნიკაციისა და თვითპრეზენტაციის უნარებს. ინგლისური ენა და კომპიუტერი ყველაზე მოთხოვნადია კურსებს შორის. სახელმწიფო სტრუქტურებში დასაქმებულ პირებს, თავიანთი პოზიციების შესანარჩუნებლად, ინგლისური ენისა და კომპიუტერის საბაზისო ცოდნა მოეთხოვებათ. აღნიშნულის გათვალისწინებით ცენტრებმა თავიანთი კურსების მოდიფიცირება მოახდინეს და ბენეფიციართა ინტერესებს მოარგეს. მაგალითად, ჯვარის ზრდასრულთა განათლების ცენტრმა ინგლისური ენისა და კომპიუტერის კომბინირებული კურსი შეიმუშავა, რაც ბენეფიციარებისთვის ძალიან მოსახერხებელი გამოდგა.

კურსებზე მოთხოვნა სხვადასხვა ცენტრში განსხვავებულია. მაგალითად, ქართული ენის კურსები განსაკუთრებით პოპულარული ახალციხეში, ახალქალაქსა და შაუმიანშია, სადაც ეთნიკური უმცირესობების რაოდენობა მაღალია; სენაკის სათემო განათლების ცენტრის ბენეფიციარებისთვის

[21] კურსების სრული ჩამონათვალისათვის იხ. დანართი #7.

განსაკუთრებით მიმზიდველი სასოფლო-სამეურნეო კურსები გახდა, რადგან ბევრ მათგანს პატარა ფერმები აქვთ; ქედაში პოპულარობა მოიპოვა კომპიუტერის შეკეთების კურსმა, რადგან ეს სერვისი ხელმისაწვდომი არ არის მთელს მუნიციპალიტეტში; კოდის დასახლებაში კი კარგად მუშაობს თექის ხელნაკეთი სუვენირების დამზადების კურსი, რომელიც ადგილობრივი პროფესიონალების ძალისხმევით ფუნქციონირებს.

პროფესიული და პიროვნული განვითარების კურსები, ძირითადად, სამ-ოთხ თვეს გრძელდება და მისი ხანგრძლივობა პროგრამის სირთულეზე, ბენეფიციარების კვალიფიკაციასა და ტრენინგ-კურსის მიზნებზეა დამოკიდებული. კურსის დაწყებამდე ყველა ტრენერმა უნდა წარმოადგინოს პროგრამა, სადაც დეტალურად იქნება გაწერილი კურსის მიზნები, შედეგები, მეთოდები და საჭირო მასალები. კურსების ფარგლებში შეხვედრები კვირაში ორჯერ ან სამჯერ ტარდება და 1-3 საათი გრძელდება. კურსის გადასახადი 10-დან 25 ლარამდე მერყეობს. თითოეულ ჯგუფში 8-12 მსმენელია. ხანმოკლე საგანმანათლებლო კურსების ბენეფიციარებისთვის შეთავაზება ძალიან მომგებიანია, რადგან დროულად და ეფექტურად პასუხობს საზოგადოების საჭიროებებსა და ბაზარზე არსებულ მოთხოვნებს.

პროფესიული განვითარებისა და წინსვლის გარდა, პიროვნული და პროფესიული განათლების კურსები ბენეფიციარებს თვითრეალიზების შესაძლებლობას უქმნის; ეხმარება, აიმაღლონ თვითშეფასება, რწმენა გაიმყარონ საკუთარ თავში და სტრესი და დეპრესია დაძლიონ. აღნიშნული შედეგები ბენეფიციართა უკუკავშირებიდან, ცენტრებისათვის მიწერილი სამადლობელი წერილებიდან და ცხოვრებისეული ისტორიებიდან ხდება ნათელი - ბენეფიციარები საუბრობენ თავიანთ წარმატებებსა და მიღწევებზე, რომლებმაც ხანგრძლივი პასიურობა და იმედგაცრუება ჩაანაცვლა.

- ❖ ახალგაზრდული და ბავშვთა განვითარების პროგრამები ზრდასრულთა განათლების ცენტრების შემდეგი ძირითადი მიმართულებაა. სკოლამდელი ასაკის ბავშვებისა და სკოლის მოსწავლეებისთვის ცენტრებში ხატვის წრეები, თეატრალური წარმოდგენები, სპორტული ღონისძიებები და ექსკურსიები ტარდება, შექმნილია ინგლისური ზღაპრების კითხვის კლუბიც. ბევრი ბენეფიციარი და, განსაკუთრებით, ქალები ცენტრში ბაშვებთან ერთად დადიან, რადგან მათ ვერავისთან ტოვებენ. სანამ დედები და ბებიები საგანმანათლებლო კურსებს ესწრებიან, მათი შვილები სპეციალურად პატარებისთვის განკუთვნილ აქტივობებში მონაწილეობენ.

17-25 წლის ასაკობრივი ჯგუფისათვის ზრდასრულთა განათლების თითოეულ ცენტრში ახალგაზრდული კლუბებია შექმნილი. წევრები, ახალგაზრდული კლუბის კოორდინატორთან ერთად, რეგულარულად იკრიბებიან და სხვადასხვა ღონისძიებებს უწევენ ორგანიზებას, მათ შორისაა:

- ტრენინგები თემებზე: ლიდერობა, კომუნიკაცია, კონფლიქტის მენეჯმენტი, ტოლერანტობა, ჯგუფის შეკვრა, ჯანსაღი ცხოვრების წესი და სხვ.;
- სპორტული ღონისძიებები;
- ფილმების ჩვენება და დისკუსიები;
- თეატრალური წარმოდგენები;
- ეკო-აქციები;
- ექსკურსიები.

ახალგაზრდული პროგრამები მნიშვნელოვან როლს ასრულებს იმ დასახლებებში, სადაც ზრდასრულთა განათლების ცენტრები ფუნქციონირებს. უმეტეს ადგილებში ახალგაზრდებს სამომავლო განვითარების შესაძლებლობა არ აქვთ, რის გამოც ბევრი მათგანი საცხოვრებელ ადგილს ტოვებს და სამსახურის შოვნის ან სწავლის გაგრძელების მიზნით უფრო დიდი ქალაქებში გადადის. ამიტომ მნიშვნელოვანია, ცენტრებმა მათ ისეთი ღონისძიებები შესთავაზონ, რომელიც ახალგაზრდებს დააინტერესებს. ზრდასრულთა განათლების ცენტრების ღონისძიებებში ჩართვით ახალგაზრდები საკუთარ ქმედებებსა და ქცევაზე მეტ პასუხისმგებლობას იღებენ და თემის განვითარების პროცესებში აქტიურად მონაწილეობენ.

- სამოქალაქო განათლების გზით ადგილობრივი მოსახლეობის საზოგადოებრივი ჩართულობის გაზრდა ზრდასრულთა განათლების ცენტრების კიდევ ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა. შესაბამისად, ცენტრები ატარებენ სხვადასხვა საინფორმაციო შეხვედრებს, რომლებიც სხვადასხვა აქტუალურ საკითხზე სამიზნე ჯგუფის ცნობიერების ამაღლებას უწყობს ხელს. აღნიშნული ინიციატივა თემის ინტერესებიდან გამომდინარეობს და საჯარო ლექციების, მოხსენებებისა და დისკუსიების მეშვეობით ბენეფიციართა ცოდნის მიღების, ინფორმაციაზე თავისუფალი წვდომისა და ამა თუ იმ კონკრეტულ საკითხზე ინფორმაციის მიღების შესაძლებლობებს ზრდის. დისკუსიები და საჯარო შეხვედრები თვეში ორ-სამჯერ ტარდება ადგილობრივ ლიდერებთან, ცნობილ პირებთან და ექსპერტებთან. საჯარო შეხვედრების თემატიკა საკმაოდ მრავალფეროვანია და მოიცავს პოლიტიკას, ხელოვნებას, ეკონომიკას, ეკოლოგიას, მეცნიერებას და ა.შ. კონკრეტული თემისა და სტუმრის

შერჩევა, ერთი მხრივ, დამოკიდებულია ბენეფიციარების ინტერესებზე, ხოლო მეორე მხრივ – საკითხის აქტუალობაზე.

საჯარო დისკუსიების გარდა ცენტრებში აქტიურ მოქალაქეთა კლუბები ჩამოყალიბდა, რომლის ფარგლებშიც ადგილობრივი მოსახლეობის წარმომადგენლებს ტრენინგები უტარდებათ ადვოკატირებასა და ლობირებაში, თემის მობილიზებაში, პრობლემის გადაწყვეტაში და ა.შ. კლუბის წევრები რეგულარულად იკრიბებიან და თემის პრობლემებზე მუშაობენ. თავდაპირველად მათ ცენტრების დახმარება სჭირდებოდათ, მაგრამ დღეს უკვე დამოუკიდებლად ახდენენ პრობლემის იდენტიფიცირებას, წერენ პროექტებს, მიმართავენ ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებს და/ან სხვა ლიდერებს და მათთან თანამშრომლობით პრობლემის ეფექტურად გადაჭრას ცდილობენ.

- ❖ ზოგიერთ ცენტრში ექიმის, იურისტისა და ფსიქო-სოციალური კონსულტაციებიც ტარდება. ბენეფიციარებს ხშირად საკმარისი ინფორმაცია არ აქვთ ამა თუ იმ დაავადების შესახებ. სამედიცინო კონსულტაციებიც, შესაბამისად,იმ საკითხებზე ტარდება, რომლებიც საინტერესო და მნიშვნელოვანია ბენეფიციარებისთვის. კონსულტაციები მოიცავს ინფორმაციას დაავადების პრევენციისა და მკურნალობის შესახებ, ჯანსაღი ცხოვრების წესის, რეპროდუქციული ჯანმრთელობის შესახებ და ა.შ; იურიდიულ კონსულტაციებზე ბენეფიციარები თავიანთ უფლებებს ეცნობიან და იგებენ, თუ რა შეიძლება იყოს მათი სარგებელი. ფსიქოლოგიური კონსულტაციები განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია იგპ-ებისთვის, ვისაც ტრავმასა და ნეგატიურ გამოცდილებასთან გამკლავება უწევს. ამიტომ ზრდასრულებისთვის კერძო კონსულტაციების გარდა ფსიქოლოგიური რეაბილიტაციის პროგრამა ცენტრებში ბავშვებისა და მოზრდილების სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფებთანაც ხორციელდება. ყველა ეს სოციალური მომსახურება სრულიად უფასოა ცენტრების ბენეფიციარებისთვის და განსაკუთრებით ხელმისაწვდომია მოწყვლადი ჯგუფებისთვის.
- ❖ ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული პროექტის ფარგლებში კოდის, შაუმიანის, სენაკისა და ჯვარის სათემო განათლების ცენტრებში მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებისა და ადგილობრივი ლიდერებისთვისაც ტარდებოდა ტრენინგები, რომლებიც მიზნად ისახავდა ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების თანამშრომლებისა და ადგილობრივი ლიდერების ცნობიერების ამაღლებას იგპ-თა საკითხებთან დაკავშირებით. ტრენინგები ეხებოდა თემებს: ადგილობრივი თვითმმართველობა საქართველოში, ადგილობრივი ბიუჯეტირება, ადვოკატირება და ეფექტური მონაწილეობა,

კანონმდებლობა იგპ-თა შესახებ და სხვ. უნდა ითქვას, რომ აღნიშნულმა ტრენინგებმა იგპ-თა პრობლემების დროულად და წარმატებით მოგვარებაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა. დღეისათვის ყველა ცენტრი უწევს ორგანიზებას თემის წევრებსა და მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებს შორის შეხვედრებს, ხელს უწყობს მათ შორის კავშირის დამყარებას, დიალოგის წარმართვას და ინტერაქციას.

- კულტურული ღონისძიებები და განათლება ზრდასრულთა განათლების ცენტრების კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულებაა. ადგილობრივი მხატვრების გამოფენები, ფოტო-გამოფენები, წიგნის ფესტივალები და ფილმების ჩვენებები ის ღონისძიებებია, რომლებიც ცენტრებში ხშირად ტარდება. არტ-თერაპიის შეხვედრები, ექსკურსიები საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში, ვიზიტები თეატრებში, ლიტერატურული და სხვა სახის კრეატიული ღონისძიებები ბენეფიციარებს ეხმარება, განათლება აიმაღლონ კულტურულ სფეროში, განივითარონ გემოვნება და პოზიტიური ემოციები და ენერგია მიიღონ, რაც მათი ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესებისთვის აუცილებელია.
- ამ ყველაფერთან ერთად ზრდასრულთა განათლების ცენტრები სხვა ორგანიზაციებსა და საინიციატივო ჯგუფებსაც სთავაზობენ ღია და უსაფრთხო გარემოს თემის სხვადასხვა ღონისძიებებისათვის, შეხვედრებისათვის, ინფორმაციის გაცვლისათვის, სხვადასხვა საგანმანათლებლო და ტრენინგ-პროგრამებისათვის, ახალგაზრდული ინიციატივებისა და კონსულტაციებისათვის.
- DVV International-ის მხარდაჭერით ზრდასრულთა განათლების ცენტრები ყოველწლიურად ზრდასრულთა განათლების ფესტივალს ატარებენ. ფესტივალი, ძირითადად, ოქტომბრის ბოლოს ტარდება და, როგორც წესი, მასში ყველა ცენტრი მონაწილეობს. ფესტივალის ფარგლებში დაგეგმილ ღონისძიებათაგან ზოგიერთი თბილისშიც ტარდება, მაგალითად, კონფერენცია ზრდასრულთა განათლების შესახებ. თუმცა ძირითადი აქტივობები რეგიონებში, ზრდასრულთა განათლების ცენტრებშია ორგანიზებული. ღონისძიებები მოიცავს კულტურულ აქტივობებს (ცეკვისა და სიმღერის კონცერტები), სპორტულ შეჯიბრებებს, ბენეფიციარების მიერ დამზადებული ხელნაკეთების გამოფენებს, პროფესიული კურსების მასტერ-კლასებს, ფილმების ჩვენებებს და ა.შ. ფესტივალზე იმართება ბენეფიციარების დაჯილდოების ცერემონიალიც ნომინაციებზე: „ყველაზე აქტიური ბენეფიციარი“, „ყველაზე ხნიერი ბენეფიციარი“, „ყველაზე პატარა ბენეფიციარი“, „ყველაზე აქტიური ოჯახი“, „საუკეთესო ტრენერი“ და სხვა.

4. სირთულეები და მიღებული გამოცდილება

ბენეფიციარები

ზრდასრულთა განათლების ცენტრებში მიმდინარე აქტივობების მრავალფეროვნებამ განსხვავებული ასაკის, სქესისა და სოციალური სტატუსის მქონე პირები მიიზიდა. ცენტრებში საგანმანათლებლო კურსებსა და სამოქალაქო ღონისძიებებში მონაწილეობა შეუძლია ნებისმიერ ადამიანს ნებისმიერ ასაკში. ეს ზრდის განათლების მიღების შესაძლებლობას შუა ხნის (40+) და ხნიერი (60+) ასაკის ჯგუფებისათვის, რომლებიც ასაკის გამო, როგორც წესი, სწავლისათვის შეუფერებლად მიიჩნევიან. ცენტრების წლიური ანგარიშები აჩვენებს, რომ ბენეფიციარების ასაკი 4-დან 87 წლამდე მერყეობს.

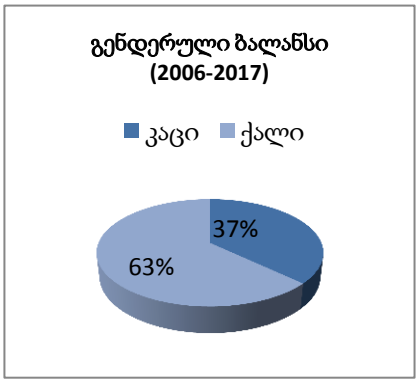

ზრდასრულთა განათლების ცენტრებში დაცულია გენდერული ბალანსიც. ცენტრები გენდერულ სტატისტიკას აწარმოებენ და ცდილობენ, ბენეფიციარებს თანაბარი რაოდენობით შესთავაზონ ის კურსები, რომლებიც განსაკუთრებით აინტერესებთ ქალბატონებს და ისიც, რომლებიც განსაკუთრებით საინტერესოა მამაკაცებისთვის. გენდერული კომპონენტის გათვალისწინება საგანმანათლებლო კურსების შეთავაზებისას განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ისეთ კულტურაში, სადაც გენდერული სტერეოტიპები მყარად არის ფესვგადგმული და ინდივიდების ყოველდღიურ ცხოვრებაზე ახდენს გავლენას. მაგალითად, ახალციხესა და შაუმიანში ქალებს, თავდაპირველად, ხშირად მეუღლეებისაგან სჭირდებოდათ თანხმობა, რომ სხვადასხვა სამოქალაქო ღონისძიებებში ჩართულიყვნენ. თუმცა მას შემდეგ, რაც ცენტრების მიმართ ნდობა გაიზარდა, საგანმანათლებლო და სხვა საჯარო ღონისძიებებში მონაწილეობის მიღება ქალებმა შეზღუდვების გარეშე დაიწყეს. ცენტრებმა ხელი შეუწყო დასახლებებში ქალებისა და გოგონების გააქტიურებას და თემის სოციალურ და კულტურულ ცხოვრებაში ჩართვას. [22] ამჟამად ცენტრებში ბენეფიციართა

[22]Matthias Valentin. August, 2008.External Evaluation of the project „The Adult Education Centers in Samtskhe-Javakheti – a Chance of Integration of Minorities."

უმეტესობას სწორედ ქალები წარმოადგენენ და სრული რაოდენობის 63%-ს შეადგენენ.

სოციალურად მოწყვლადი პირები კიდევ ერთი სამიზნე ჯგუფია ცენტრებში. ზრდასრულთა განათლების ცენტრებს აქვთ ეთნიკურ და რელიგიურ უმცირესობებთან, ასევე იძულებით გადაადგილებულ პირებთან (იგპ) მუშაობის გამოცდილება. როგორც ზევით იყო აღწერილი, ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული პროექტი ახალციხესა და ახალქალაქში ეთნიკური უმცირესობების ინტეგრაციას ისახავდა მიზნად. ამ ცენტრებში ეთნიკური უმცირესობების რიცხვმა 55%-ს მიაღწია, აქედან 33% - ახალციხეში, ხოლო 85% - ახალქალაქში. ევროკავშირის მიერ მხარდაჭერილი შემდეგი პროექტი კოდაში, შაუმიანში, სენაკსა და ჯვარში იგპ-თა და ადგილობრივი მოსახლეობის ინტეგრაციას ისახავდა მიზნად. ამ ცენტრებში ბენეფიციართა სრული რაოდენობისგან იგპ-თა რაოდენობამ 56% შეადგინა. დღეისათვის ცენტრებმა თავიანთი მოქმედების არეალი გააფართოვეს და კონკრეტულად რომელიმე სოციალურ ჯგუფზე არ არიან ორიენტირებული, თუმცა ყურადღება კვლავაც ეთმობა სოციალურად მოწყვლადი ჯგუფების წარმომადგენელთა მოზიდვას და ღონისძიებებში ჩართვას. მაგალითად, ლელიანის ზრდასრულთა განათლების ცენტრში წარმოდგენილნი არიან ეთნიკური უმცირესობები, კერძოდ, აზერბაიჯანელები, რომლებიც ბენეფიციართა 20%-ს შეადგენენ.

ბენეფიციართა სათანადო რაოდენობის მოზიდვა/შენარჩუნების მიზნით ცენტრები თავიანთ პროგრამებს, ღონისძიებებსა და განრიგებს რეგიონში არსებულ სოციო-ეკონომიკურ მდგომარეობას არგებენ, ითვალისწინებენ არასათანადოდ განვითარებულ ინფრასტრუქტურას და არასტაბილური ბაზრის მოთხოვნებს, რომლებიც ძალიან სწრაფად იცვლება. პრობლემის გადასაჭრელად ცენტრები საგანმანათლებლო კურსებს ამრავალფეროვნებენ და ყოველწლიურად ანახლებენ. გარდა ამისა ცდილობენ, რომ ბენეფიციარები მეზობელი სოფლებიდან და/ან მუნიციპალიტეტებიდანაც მოიზიდონ (ცენტრის ადგილმდებარეობის შერჩევის მნიშვნელობა ზევით განვიხილეთ). მაგალითად, ლელიანისა და შაუმიანის ზრდასრულთა განათლების ცენტრებში ბენეფიციარები მეზობელი მუნიციპალიტეტებიდან ჩამოდიან, ხოლო ჯვარში ბენეფიციარები აფხაზეთიდან - კონფლიქტური რეგიონიდაც კი დადიან.

ინფრასტრუქტურასთან დაკავშირებული პრობლემები ზღუდავს ბენეფიციარების მოზიდვას ცენტრში. სოფლებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის არასათანადოდ განვითარებული სატრანსპორტო სისტემა ფართო ტერიტორიებიდან ბენეფიციართა მოზიდვის პროცესში საკმაოდ ხელის შემშლელი ფაქტორია. ასეთ შემთხვევებში ცენტრების ადმინისტრაცია ბენეფიციარებისთვის ხელსაყრელ ადგილას ატარებს ტრენინგებს. მაგალითად,

სენაკსა და შაუმიანში ტრენინგები მასწავლებლებისთვის ცენტრების ნაცვლად სენაკისა და შაუმიანის საჯარო სკოლებში ჩატარდა. ცენტრებს ასევე შეუძლიათ, შეიძინონ მიკრო ავტობუსი შორი მანძილიდან ბენეფიციართა ჩამოსაყვანად.

ბენეფიციართა რაოდენობა ცენტრებში საკმაოდ მაღალია. ათივე ცენტრის ბენეფიციართა რაოდენობამ 2006-2017 წლებში 93 000-ს მიაღწია. ცხრილში წლების მიხედვით არის გაწერილი ბენეფიციართა რაოდენობა, იქვე მითითებულია, თუ რამდენი ცენტრი ფუნქციონირებდა თითოეულ წელს.

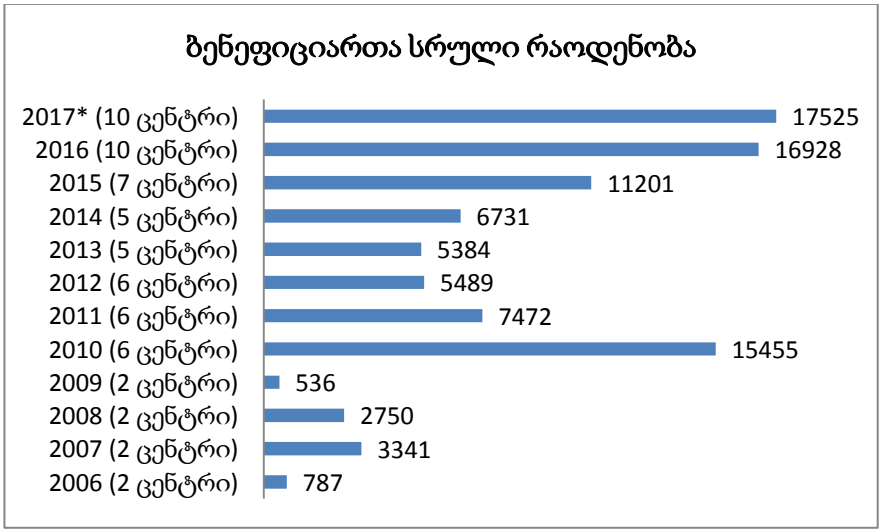

* 2017 წლის მონაცემები მოიცავს სტატისტიკას 31 აგვისტოს ჩათვლით

ბენეფიციართა რაოდენობის დინამიკის ასახსნელად აუცილებელია რამდენიმე საკითხის განხილვა:

- 2006 წელს დაიწყო ევროკავშირის პროექტი ახალციხესა და ახალქალაქში. ზრდასრულთა განათლების კონცეფცია მოსახლეობისათვის ახალი იყო, შესაბამისად, საკმაოდ დაბალი იყო ბენეფიციართა რაოდენობაც პირველ წელს, მაგრამ მეორე და მესამე წლებში მათი რიცხვი საგრძნობლად გაიზარდა. 2009 წელს, როდესაც ცენტრებს ევროკავშირის დაფინანსება შეუწყდა, ბენეფიციართა რაოდენობა მკვეთრად შემცირდა - არასათანადო მენეჯმენტისა და ფონდების მოძიების სისტემის არასრულყოფილად განვითარების ფონზე (აღნიშნული პრობლემა მეორე თავში განვიხილეთ).

- 2010 წელს ევროკავშირის პროექტის ფარგლებში კიდევ ოთხი ცენტრი დაარსდა, რითაც აიხსნება ბენეფიციართა რაოდენობის ზრდა (ამ პერიოდში საგანმანათლებლო კურსები უფასო იყო) და ბენეფიციართა კლება 2011 წელს, როდესაც პროექტი დასრულდა. DVVInternational-ის სტრატეგია ცენტრების მომავალ მუშაობასთან მიმართებაში წარსულ გამოცდილებას ემყარებოდა. ეს გულისხმობდა, ერთი მხრივ, ცენტრების შესაძლებლობების გაზრდას (მენეჯმენტი, ფონდების მოძიება, PR-ი და სხვ.), ხოლო, მეორე მხრივ, დამოუკიდებლად მუშაობის უნარების განვითარებას მათთვის. „გარანტირებული" დაფინანსების შეწყვეტის შემდეგ ცენტრებს მოუწიათ, თავად მოეძებნათ დამატებითი სახსრები და ბენეფიციარები ფასიან კურსებზე მოეზიდათ. ცხრილი აჩვენებს, რომ ამ სირთულეების მიუხედავად, ცენტრებმა ბოლო სამი წლის განმავლობაში ბენეფიციართა სტაბილური რაოდენობის შენარჩუნება შეძლეს.
- 2013-2014 წლებში ორი ცენტრი (ახალციხესა და ახალქალაქში) არ ფუნქციონირებდა. 2013 წელს ახალი ცენტრი გაიხსნა ლელიანში. ამიტომ 2013 წელს ცენტრების სრული რაოდენობა გახდა ხუთი.
- 2014 წელს კიდევ ორი ცენტრი გაიხსნა ქედასა და ჩოხატაურში, თუმცა მათ ატივობები დაიწყეს 2015 წლიდან.
- 2016 წელს დაარსდა მეათე ცენტრი ამბროლაურში, ასევე ახალციხისა და ახალქალაქის ცენტრები დარეგისტრირდა როგორც დამოუკიდებელი არასამთავრობო ორგანიზაციები და DVV International-მა განაახლა მისი ფინანსური ხელშეწყობა.

ადგილობრივ მუნიციპალიტეტთან თანამშრომლობა

ზრდასრულთა განათლების ცენტრებისათვის ძალიან მნიშვნელოვანია მუნიციპალიტეტებთან თანამშრომლობა. მუნიციპალიტეტებთან ერთობლივი პროგრამების განხორციელება და მათი მხრიდან ფინანსური მხარდაჭერა ცენტრების სტაბილურობისა და მდგრადობის ხელშემწყობი ფაქტორია.

როგორც წინა ქვეთავებში იყო აღნიშნული, მუნიციპალიტეტებთან თანამშრომლობა, როგორც წესი, ურთიერთშეთანხმების მემორანდუმის გაფორმებით იწყება, რომლის საფუძველზეც მუნიციპალიტეტი ცენტრებს შენობის უფასოდ გამოყენების უფლებას აძლევს. ძალიან მნიშვნელოვანია მუნიციპალიტეტების ჩართვა პროექტის დასაწყისშივე, რათა მათ ცენტრებში მიმდინარე პროცესებზე პასუხისმგებლობა იგრძნონ.

გარდა ამისა DVV International-ი ორგანიზებას უწევს მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლების სასწავლო ვიზიტს გერმანიაში. სასწავლო ტურების

მიზანია, მეტი ინფორმაცია მიაწოდოს ადგილობრივი თვითმმართველობების წარმომადგენლებს ზრდასრულთა განათლების შესახებ. ვიზიტის დროს ჯგუფის მონაწილეები გერმანულ ზრდასრულთა განათლების სკოლებს სტუმრობენ, ხვდებიან ადგილობრივ ხელისუფლებას და ამ ორ ინსტიტუტს შორის არსებული ურთიერთობის სახეებს ეცნობიან.

დაბოლოს, ზრდასრულთა განათლების ცენტრები ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებთან თანამშრომლობით პროექტებს ახორციელებენ. მას შემდეგ, რაც ცენტრები დამოუკიდებლად მუშაობას და პროექტების განხორციელებას იწყებენ, ფინანსური მხარდაჭერისთვის ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებს მიმართავენ. მაგალითად, კოდის სათემო განათლების ცენტრმა ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის მხარდაჭერით წარმატებით განახორციელა ორი პროექტი. პირველი პროექტი პედაგოგების პროფესიულ გადამზადებას ეხებოდა, რომლის ფარგლებშიც თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის 28 სკოლის 284 პედაგოგი პროფესიულ უნარებში გადამზადდა. კურსები სამი თვის განმავლობაში მიმდინარეობდა კოდაში, თეთრიწყაროს ადმინისტრაციულ ცენტრსა და მანგლისში. მეორე პროექტის ფარგლებში კი თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტის ხუთი საბავშვო ბაღი კოდის სათემო განათლების ცენტრში ავეჯის დამზადების კურსის ფარგლებში წარმოებული ავეჯით აღიჭურვა.

შაუმიანის სათემო განათლების ცენტრის ადმინისტრაციამაც შეძლო მარნეულის მუნიციპალიტეტთან ერთობლივი პროექტების განხორციელება. რამდენადაც შაუმიანი ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებით არის დასახლებული, თემში ქართული ენის კურსებზე გაჩნდა მოთხოვნა. აღნიშნული კურსები 2012 წლიდან ყოველწლიურად ფინანსდება ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ. გარდა ამისა, მუნიციპალიტეტის მხარდაჭრით, ცენტრში ქართული ხალხური ფოლკლორისა და ცეკვის კურსებიც მიმდინარეობს; სენაკის ცენტრი კი ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის ფინანსური დახმარებით, ამჟამად აფუძნებს სოციალურ საწარმოს (მარწყვის სასათბურე მეურნეობა); ჯვარის სათემო განათლების ცენტრი ადგილობრივი მუნიციპალიტეტის თანამშრომლებისთვის ტრენინგებს ატარებს მუნიციპალიტეტისავე დაფინანსებით; ლელიანის ზრდასრულთა განათლების ცენტრის რამდენიმე პროექტიც მუნიციპალიტეტის დახმარებით განხორციელდა.

ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებთან მჭიდრო კავშირის დამყარება საკმაოდ რთული და ხანგრძლივი პროცესია. როგორც წესი, გარკვეული დროა საჭირო ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების დასარწმუნებლად, რომ ზრდასრულთა განათლების მხარდაჭრით, ისინი ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმების შესაძლებლობებსაც ზრდიან და, შესაბამისად, ადგილობრივ განვითარებას

უწყობენ ხელს. ცენტრების დირექტორები, DVV International-ის პროექტის მენეჯერებთან ერთად, ხშირად ხვდებიან ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებს, ეპატიჟებიან მათ ცენტრების მიერ ორგანიზებულ ღონისძიებებზე, ბენეფიციარებთან დისკუსიებზე, წარმატებული ისტორიების პრეზენტაციებზე და ა.შ. ცენტრების წარმატება ცხადყოფს, რომ თანამშრომლობა მომგებიანია არა მხოლოდ ცენტრებისათვის, არამედ ადგილობრივი მუნიციპალიტეტებისთვისაც. ამჟამად მუნიციპალიტეტ-ებისთვის უკვე პრესტიჟულია, რომ მათ რეგიონში ფუნქციონირებს ზრდასრულთა განათლების ცენტრი და, როგორც წესი, ცენტრები მუნიციპალიტეტების PR-ის ნაწილია.

ფონდების მოძიება

იმისათვის, რომ ზრდასრულთა განათლების ცენტრებმა ღონისძიებები წარმატებით გააგრძელონ, ისინი გამუდმებით ეძებენ დამატებით შემოსავალს. დაფინანსება DVV International-დან, ადგილობრივი მუნიციპალიტეტებისგან, დონორი ორგანიზაციებისგან და ფასიანი კურსების სისტემა შემოსავლის ძირითადი წყაროებია ცენტრებისათვის.

DVV International-ი ცენტრების დაფინანსებას კვლავაც აგრძელებს. ფინანსური მხარდაჭერა, ძირითადად, ინსტიტუციურ და ადმინისტრაციულ ხარჯებს ფარავს და პროგრამული ხარჯების მხოლოდ მცირე ნაწილს. უნდა აღინიშნოს, რომ ზრდასრულთა განათლების ცენტრების ფუნქციონირებისათვის საჭირო ხარჯები საკმაოდ მცირეა. მაგალითად, DVV International-ის მიერ 10 ცენტრის ფინანსურმა მხარდაჭერამ 2017 წლისათვის მხოლოდ 75 000 ევრო შეადგინა.

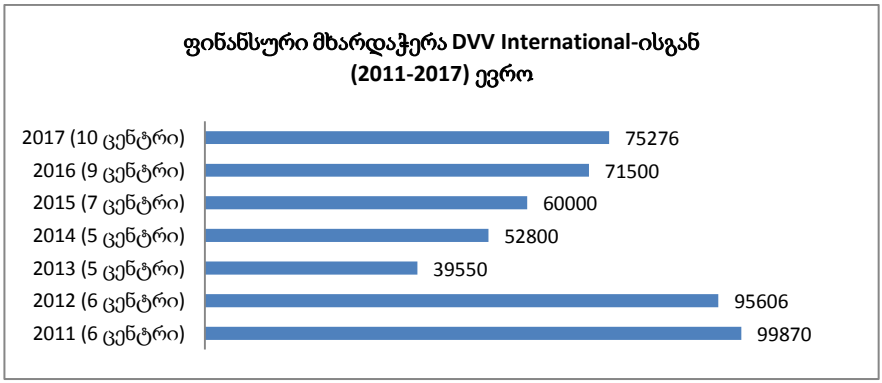

ცხრილი წარმოადგენს DVV International-ის მიერ ცენტრების დაფინანსების ოდენობას წლების მიხედვით. მიუხედავად იმისა, რომ DVV International-ის ფინანსური მხარდაჭერა ყოველწლიურად რადიკალურად არ იცვლება, ცენტრების რაოდენობა იზრდება და, შესაბამისად, მცირდება დაფინანსება თითოეული ცენტრისათვის. დაფინანსება „როტაციის“ სისტემით მიმდინარეობს: ახალი ცენტრების დაფინანსება ძველი ცენტრების ხარჯების შემცირებით ხდება. DVV International-ის ფინანსური მხარდაჭერით ცენტრებს ინსტიტუციური ხარჯებისათვის დაფინანსება გარანტირებული აქვთ. ეს მათ შესაძლებლობას აძლევს, არ შეწყვიტონ არსებობა და საგანმანათლებლო თუ სხვა აქტივობებისათვის დამატებითი თანხები მოიძიონ. დონორების უმეტესობა სწორედ პროგრამულ ხარჯებს აფინანსებს და არა ხელფასებსა და ინფრასტრუქტურულ ხარჯებს.

ცენტრების დაფინანსების შემდეგი წყარო მუნიციპალიტეტებია. როგორც წინა ქვეთავში იყო განხილული, რამდენიმე ცენტრმა უკვე მიიღო ფინანსური მხარდაჭერა მუნიციპალიტეტებისგან.

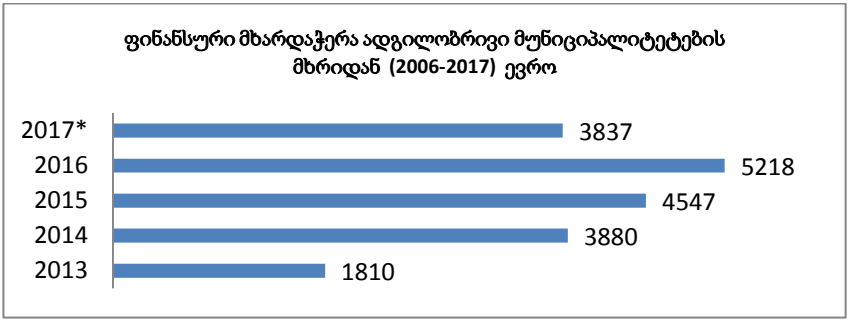

* 2017 წლის 31 აგვისტოს მონაცემები

DVV International-ისა და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების გარდა ზრდასრულთა განათლების ცენტრები ფინანსური მხარდაჭერის მოპოვებას დონორი ორგანიზაციებისგან და სხვა სახელმწიფო ინსტიტუტებისგანაც ცდილობენ. კონტაქტების დამყარება ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მნიშვნელოვანი ნაბიჯია ცენტრებისათვის. ცენტრების უმეტესობა უკვე საკმაოდ წარმატებულია გრანტების მოპოვებასა და სხვადასხვა პროექტების განხორციელებაში. მაგალითად, 2017 წელს კოდის სათემო განათლების ცენტრის სრული შემოსავლის 40% დონორი ორგანიზაციებისგან იყო. ცენტრების ძირითად დონორებს წარმოადგენენ: ACF, UNDP, UNICEF, UNHCR, გერმანიის საელჩო საქართველოში, აშშ-ს საელჩო საქართველოში, „ღია საზოგადოება - საქართველო“, ფედერაცია „გადავარჩინოთ ბავშვები“,

„კულტურის ფერები“ (პოლონეთი), „მშვიდობის კორპუსი“, იუსტიციის სამინისტრო, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტრო, ახალგაზრდა ეკონომისტთა ასოციაცია, სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია, საქართველოს სტრატეგიისა და საერთაშორისო ურთიერთობების კვლევის ფონდი (GFSIS), საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრი (CSRDG).

ფინანსური სტაბილურობისათვის ცენტრებმა თანადაფინანსების სისტემა შემოიღეს. მათ ბენეფიციარებს რამდენიმე ფასიანი კურსი შესთავაზეს. კურსების საშუალო ფასი 20 ლარია (9 €), მინიმალური ფასი - 10 ლარი (4 €), ხოლო მაქსიმალური - 200 ლარი (85 €).

თანადაფინანსების სისტემის ფარგლებში ბენეფიციარები უფრო მეტ პასუხისმგებლობას გრძნობენ თავიანთი საგანმანათლებლო პროცესის მიმართ. კურსების ფარგლებში მიღებული შემოსავალი კურსებისათვის საჭირო მასალების შეძენას ხმარდება. მიუხედავად იმისა, რომ კურსების ფასები საკმაოდ დაბალია, უმუშევრობის მაღალი დონისა და ბენეფიციართა მძიმე ეკონომიკური პირობების გამო, თანადაფინანსების სისტემა ყველა ცენტრში სირთულებს წააწყდა.

ფასიანი კურსების გარდა, შემოსავლების მოძიების მიზნით, რამდენიმე ცენტრის ადმინისტრაცია შეხვედრების ოთახსა და ტექნიკურ ინვენტარს აქირავებს. რამდენადაც დასახლებებში არ არსებობს მსგავსი ტიპის მომსახურება, ცენტრების რესურსებს აქტიურად იყენებენ ადგილობრივი თუ საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები ამ ქალაქებში/სოფლებში

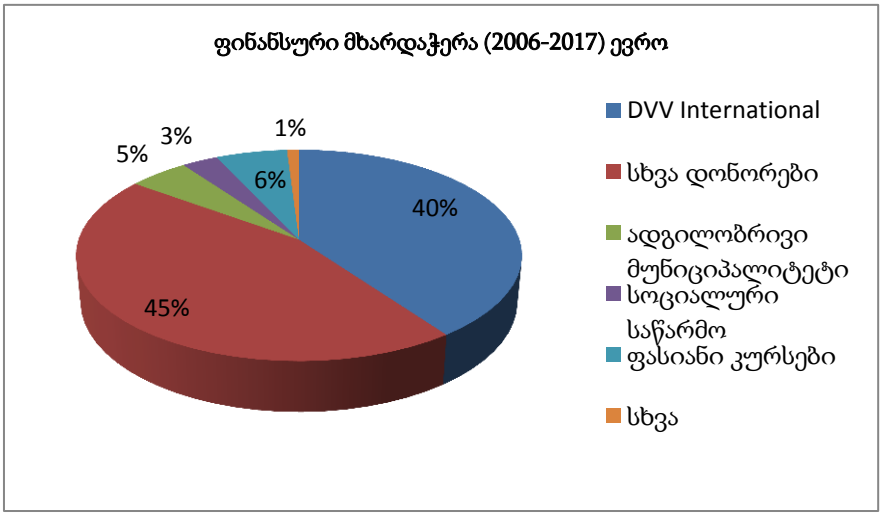

შეხვედრებისა და სხვა ღონისძიებების ჩასატარებლად. ფართისა და ტექნიკის გარდა ორგანიზაციებს ღონისძიებებისთვის დამხმარე პერსონალიც ხშირად სჭირდებათ, რისთვისაც ცენტრის თანამშრომლებს ასაქმებენ. საკონფერენციო დარბაზის გაქირავება დღეში 50 ლარი (21 €) ღირს, ტექნიკა - 50 ლარი (21 €), ასევე თანამშრომელთა მომსახურებაც - 50 ლარი (21 €).

სოციალური საწარმოებიდან მიღებილი შემოსავალი, ამ ეტაპზე დაბალია (3%), თუმცა, საწარმოები 2017 წლის ივლისში გაიხსნა, შესაბამისად მონაცემები მოიცავს მხოლოდ სამი თვის პერიოდს და სავარაუდოა რომ შემოსავალი მომავალში მეტდ გაიზრდება.

უნდა აღინიშნოს, რომ ფონდების მოძიება ამ დრომდე ერთ-ერთ მთავარ პრობლემად რჩება. ეს პრობლემა განსაკუთრებით მწვავედ ცენტრების დამოუკიდებლად მუშაობის საწყის ეტაპზე დგას, როდესაც მათ გრანტების მოპოვების გამოცდილება არა აქვთ. გამოცდილების გარდა მნიშვნელოვანია აგრეთვე კონტაქტების დამყარებაც (networking).

უკვე არსებული არასამთავრობო ორგანიზაციის ბაზაზე ზრდასრულთა განათლების ცენტრის დაარსება (III მოდელი) ზევით აღწერილ პრობლემას მნიშვნელოვნად ამცირებს. მესამე მოდელის შემთხვევაში ადგილობრივ ორგანიზაციას კონტაქტები უკვე დამყარებული აქვს მუნიციპალიტეტთან, სხვა ადგილობრივ და დონორ ორგანიზაციებთან. ამას გარდა, აქვს საგრანტო აპლიკაციების წერისა და ფონდების მოძიების გამოცდილებაც. პირველი და მეორე მოდელის მიხედვით დაარსებული ცენტრებიც, რა თქმა უნდა, იღებენ ფონდების მოძიების გამოცდილებას, თუმცა ამისათვის უფრო მეტი დრო სჭირდებათ.

სოციალური საწარმო

ცენტრების მდგრადობისა და დამოუკიდებლობის უზრუნველსაყოფად, 2017 წელს შემუშავდა და განხორციელდა ახალი ინიციატივა. კერძოდ, გერმანიის ეკონომიკისა და განვითარების სამინისტროსა (BMZ) და ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭრით ხუთი სოციალური საწარმო დაარსდა ახალციხის, კოდის, ჯვარის, ჩოხატაურისა და ლელიანის ზრდასრულთა განათლების ცენტრებში.

სოციალური საწარმო უნივერსალური ხელოსანი კოდაში, ამზადებს მეტალო-პლასტმასის კარ-ფანჯარას. აღნიშნული მომსახურება არ იყო ხელმისაწვდომი

თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტში და მოსახლეობას უწევდა თბილისში ჩასვლა.

სწრაფი კვების ობიექტი ჯვარში, მცირე ზომის კაფეა, რომელიც მომხმარებელს ყავას, ტკბილეულობასა და ქართულ კერძებს სთავაზობს. იგი მესტია-თბილისის მაგისტრალზეა განთავსებული, რომელსაც ტურისტები მთელი წლის მანძილზე სტუმრობენ.

სამკერვალო სალონი დაბა ჩოხატაურში მოსახლეობას ყოველდღიური და სადღესასწაულო ტანსაცმლის დიზაინსა და შეკერვას სთავაზობს. ეს მომსახურება ახალი და, ჯერ-ჯერობით, ერთადერთია ჩოხატაურში.

ახალციხის სოციალური საწარმო, პლასტმასის გადამუშავებაზე მუშაობს. ეკოლოგიური პროგრამა ახალგაზრდა და ზრდასრული მოსახლეობისათვის, აძლიერებს ამ ბიზნესს.

და ბოლოს, სოციალური საწარმო „ლელის თაფლი“ ლელიანში ემსახურება თაფლის წარმოებასა და შეფუთვას. ეს ერთ-ერთი ყველაზე მოთხოვნადი საწარმო პროდუქტია, რომელსაც სამომავლოდ მზარდი ბიზნესის პოტენციალ აქვს. წლის განმავლობაში „ლელის თაფლმა“ უნდა აწარმოოს და გაყიდოს 500კგ თაფლი, როგორც ადგილზე, ასევე თბილისში. ლელის თაფლი იყიდება ჯვარის სოციალურ საწარმოშიც.

ზევით აღნიშნულ ინიციატივას რამდენიმე მნიშვნელოვანი შედეგი აქვს:

- სოციალური საწარმოები დამატებით სამუშაო ადგილებს ქმნის სოციალურად მოწყვლადი ჯგუფებისათვის. დაახლოებით 40 ადამიანი არის დასაქმებული ამჟამად საწარმოებში.
- მიღებული შემოსავლის ნაწილი ხმარდება საგანამანათლებლო აქტივობებს და შესაძლებლობას აძლევს ცენტრებს, შესთავაზონ უფასო კურსები იგპ-ებს, მარტოხელა დედებს, მრავალშვილიან ოჯახებს და ა.შ.
- სოციალური საწარმოები აძლიერებსეკონომიკურ აქტივობებს სამიზნე ლოკაციებზე და ხელს უწყობს, სხვა მცირე ბიზნესების ინიციატივების გაჩენას. მაგალითად, კოდაში, უკვე გაჩნდა ტრანსპორტირების მომსახურების შეთავაზების იდეა მათთვის, ვინც დაამზადებს მეტალო-პლასტმასის კარ-ფანჯარას.
- სოციალური საწარმოების დაარსება ასევე ხელს უწყობს საწრმოების იდეის გავრცობას საქართველოში, რომელიც ამ ეტაოზე სიახლეს წარმოადგენს და სათანადოდ არ არის განვითარებული ქვეყანაში.

მომავალ წლებში DVV International-ი გეგმავს თითო საწარმოს გახსნას თითოეული ცენტრის ბაზაზე.

გერმანიის ზრდასრულთა განათლების ცენტრებთან თანამშრომლობა

როგორც ზევით აღვნიშნეთ, საქართველოში ზრდასრულთა განათლების ცენტრების კონცეფცია გერმანული ზრდასრულთა განათლების სკოლების გამოცდილებას ეყრდნობა. ამიტომ გერმანულ და ქართულ ზრდასრულთა განათლების ცენტრებს შორის თანამშრომლობის დამყარება DVV International-ისათვის ყოველთვის პრიორიტეტს წარმოადგენდა.

თანამშრომლობა 2006 წელს დაიწყო, როდესაც საქართველოს ზრდასრულთა განათლების პირველი ორი ცენტრის წარმომადგენლები ზრდასრულთა განათლების ცენტრების მენეჯმენტის გერმანული გამოცდილების გაცნობის მიზნით რეგენის ზრდასრულთა განათლების სკოლას ეწვივნენ. ამის შემდგომ თანამშრომლობის სხვადასხვა სახეები განვითარდა:

სასწავლო ვიზიტები

საქართველოში ზრდასრულთა განათლების ახლადდაარსებული სკოლებისა და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებისათვის რეგულარულად ტარდება სასწავლო ტურები გერმანიის ზრდასრულთა განათლების სკოლებში. სასწავლო ტურები, ერთი მხრივ, ზრდასრულთა განმანათლებლების შესაძლებლობებს ზრდის და ზრდასრულთა განათლების ევროპულ გამოცდილებასთან აახლოვებს მათ; მეორე მხრივ, კი ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები თავიანთ გერმანელ კოლეგებს ხვდებიან, მათ გამოცდილებას ეცნობიან, ინფორმაციას იღებენ ზრდასრულთა განათლების ცენტრების მნიშვნელობასა და მათი ფინანსური მხარდაჭერის გზების შესახებ. ასეთი სასწავლო ვიზიტები დღემდე ზრდასრულთა განათლების შემდეგ სკოლებში განხორციელდა: რეგენის, მანსფელდ-ზიუდჰარცის, ჰარზცის, ზაალეკრაისის, აისლებენის, ჰეთშტეტისა და ზირსლებენის სკოლებში.

გამოცდილების გაზიარება

ზრდასრულთა განმანათლებლების პროფესიონალიზმის ამაღლების მიზნით DVV International-ის საქართველოს ოფისი ყოველწლიურად ორგანიზებას უწევს საზაფხულო აკადემიებს. ევროპელი ექსპერტების მოწვევით ზრდასრულთა განმანათლებლებს შესაძლებლობა აქვთ, გაეცნონ ზრდასრულთა განათლების თანამედროვე მიმართულებებს, სწავლისა და სწავლების ინოვაციურ მეთოდებს, ახალ სასწავლო მასალებს და სხვ. ვაიმარის

ზრდასრულთა განათლების სკოლის დირექტორმა ოლგა ვიცტუმმა საზაფხულო აკადემიის მონაწილეებისთვის ჩაატარა ტრენინგები ზრდასრულთა განათლების სკოლების მარკეტინგსა და მენეჯმენტში. საზაფხულო სკოლა ტარდებოდა საქართველოშიც და მას ქართველების გარდა ესწრებოდნენ ზრდასრულთა განმანათლებლები სომხეთიდან, აზერბაიჯანიდან, უკრაინიდან, მოლდოვადან, ტაჯიკეთიდან და თურქეთიდან. მანსფელდ-ზიუდჰარცის ზრდასრულთა განათლების სკოლის დირექტორმა და საგანმანათლებლო კომპონენტის მენეჯერმა ტრენინგები ჩაატარა საქართველოსა და სომხეთის ზრდასრულთა განათლების ცენტრების წარმომადგენლებისთვის ფონდების მოძიების, მარკეტინგისა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის სტრატეგიებში.

გამოფენები და პრეზენტაციები

საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ცენტრების მდგომარეობის შესახებ ცნობიერების ამაღლების მიზნით DVV International-ი ორგანიზებას უწევს გამოფენებსა და პრეზენტაციებს გერმანიის სხვადასხვა რეგიონში. ევროკავშირისა და გერმანიის ეკონომიკისა და განვითარების სამინისტროს (BMZ) მიერ დაფინანსებული პროგრამების ფარგლებში ზრდასრულთა განათლების სკოლებში მოეწყო ცენტრების ბენეფიციარების ხელნაკეთობებისა და ფოტოების გამოფენები, ლექციები ჩატარდა საქართველოს ისტორიისა და კულტურის შესახებ. ლექციებს ქართველი მწერლები, კულტურის ექსპერტები და ზრდასრულთა განათლების ცენტრების წარმომადგენლები ატარებდნენ. პროგრამაში ჩართული იყვნენ გისენის, ვოლფსბურგის, ნაუმბურგ-ვაისენფელდის, აპოლდის, ბრაუნშვაიგისა და ნიურნბერგის საგანმანათლებლო ცენტრები.

ზრდასრულთა განათლების ქართულ ცენტრებსა და გერმანულ ზრდასრულთა განათლების სკოლებს შორის კოოპერაციის გაზრდის მიზნით DVV International-ი მხარს უჭერს ერთობლივ ინიციატივებსა და პროგრამებს. 2013 წელს საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ოთხი ცენტრის მენეჯერები მანსფელდ-ზიუდჰარცის ზრდასრულთა განათლების სკოლის[23] პროგრამაში მონაწილეობდნენ. ამავე წელს საქართველოს ეწვივნენ მანსფელდის სკოლის წარმომადგენლები და საქართველოს და სომხეთის ზრდასრულთა განმანათლებლებისთვის მოწყობილ სამუშაო შეხვედრაში მიიღეს მონაწილეობა. შეხვედრის დროს მანსფელდ-ზიუდჰარცისა და კოდის სათემო განათლების ცენტრებმა ერთობლივი პროექტი დაგეგმეს სახელწოდებით „აღმოაჩინე საქართველო“. პროექტი ტურისტული ხასიათისაა და ამ ორი მხარის მიერ ერთობლივად განხორციელდა 2014 წელს. კოდის ცენტრმა

[23] http://www.vhs-sgh.de

შეიმუშავა პროგრამა გერმანიიდან ყოფილი მასწავლებლებისთვის, რომლებიც საქართველოს სხვადასხვა რეგიონს ესტუმრნენ. პროგრამა მოიცავდა ასევე ვიზიტს საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ცენტრებში; ბენეფიციარებთან შეხვედრებს და მათი პროგრამების გაცნობას; თბილისში გერმანული სკოლის მასწავლებლებთან შეხვედრებს და ექსკურსიებს საქართველოს რეგიონებში - ადგილობრივი ისტორიისა და ტრადიციების გაცნობის მიზნით. აღნიშნული პროექტი არა მხოლოდ დაეხმარა საქართველოსა და გერმანიის ზრდასრულთა განათლების ცენტრებს შორის თანამშრომლობას, არამედ კოდის ცენტრის ორგანიზაციულ წინსვლასა და მისი მუშაობის ახალი მიმართულების განვითარებასაც შეუწყო ხელი.

DVV International-ის საქართველოს ოფისი ქართულ და გერმანულ ზრდასრულთა განათლების ცენტრებს შორის ურთიერთობის განვითარებისა და გაღრმავების ხელშეწყობას გეგმავს. მიზანი - საქართველოს ზრდასრულთა განათლების თითოეულ ცენტრს ერთი პარტნიორი სკოლა ჰყავდეს გერმანიაში. ამ გეგმას DVV International-ი საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ქსელთან (GAEN) ერთად ახორციელებს, რომელიც 2014 წელს დაარსდა და ამჟამად ზრდასრულთა განათლების ყველა ცენტრს აერთიანებს.

მოხალისეობრივი პროგრამის განვითარება

ზრდასრულთა განათლების ცენტრებმა განავითარეს და სხვადასხვა აქტივობებს ახორციელებენ მოხალისეობრივი პროგრამის ფარგლებშიც. ამ მიმართულების გაძლიერებით ზრდასრულთა განათლების ცენტრები მოხალისეობის კულტურას ამკვიდრებენ ჩვენში, ამაღლებენ თანამშრომელთა გამოცდილებას, ადგილობრივი მოსახლეობის სამოქალაქო თვითშეგნებას და თემის ცხოვრებაში რთავენ მათ.

ცენტრებში ამ ეტაპზე რამდენიმე მოხალისეობრივი პროგრამა მუშაობს:

- მშვიდობის კორპუსი (Peace Corps)[24]
- გლენის პროგრამა (Glen)[25]
- EVS-ის პროგრმა[26]
- ASA[27]

[24] http://www.peacecorps.gov/
[25] http://glen-europe.org/
[26] http://europeanvoluntaryservice.org/
[27] http://www.swimming.org/asa/volunteering

ზევით ჩამოთვლილი პროგრამების ფარგლებში მოხალისეები აშშ-დან და ევროპის სხვადასხვა ქვეყნებიდან სტუმრობენ ცენტრებს, ღონისძიებებში მონაწილეობენ და თავადაც უწევენ ორგანიზებას სხვადასხვა აქტივობებს. უცხოელი მოხალისეები, ძირითადად, ენის კურსებში და ახალგაზრდულ პროგრამებში არიან ჩართული. მაგალითად, ახალგაზრდული პროგრამის ფარგლებში 2011 წელს ჯვარის სათემო განათლების ცენტრში უცხოელმა მოხალისეებმა გადაამზადეს 10 ლიდერი, რომლებმაც შემდეგ მუშაობა ახალგაზრდებთან განაგრძეს.

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების ცხოვრებაში უცხოელი მოხალისეების ჩართვას განსხვავებული პერსპექტივა და საერთაშორისო ატმოსფერო შემოაქვს. ისინი ერთგვარი მაგალითები არიან ცენტრების ახალგაზრდა ბენეფიციარებისთვის, რომლებიც მათი სახით ხედავენ, თუ რა მნიშვნელოვანია მოხალისეების ჩართულობა და რამდენად საჭიროა მათი კონტრიბუცია საზოგადოების განვითარების პროცესში. ეს ფაქტი განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ქართული რეალობის გათვალისწინებით, სადაც მოხალისეობრივი პრაქტიკა ნაკლებად არის განვითარებული.

ზრდასრულთა განათლების ცენტრებში ქართველი მოხალისეებიც არიან, რომლებიც ცენტრის თანამშრომლებს ეხმარებიან. კოდის სათემო განათლების ცენტრში 92 მოხალისე გადამზადდა, რომელთაც ტრენინგები ჩაუტარდათ თემებზე: სამოქალაქო ჩართულობა, აქტიური მოქალაქეობა, პროექტების წერა და სხვ. ამავე პროექტის ფარგლებში მოხალისეების ელექტრონული ბაზაც შეიქმნა. ლელიანის ზრდასრულთა განათლების ცენტრსაც აქვს მოხალისეობრივი პრაქტიკა განვითარებული. მოხალისეები ჩართულნი არიან 10-ზე მეტ პროექტში, რომლებიც თემის მობილიზაციას, ინფრასტრუქტურის განვითარებას, კულტურულ და სხვა აქტივობებს მოიცავს.

ქართველი და უცხოელი მოხალისეების ჩართვით სენაკის სათემო განათლების ცენტრი ახალგაზრდა ლიდერებისთვის რამდენიმეწლიან პროგრამას ახორციელებს ჯანსაღი ცხოვრების წესის შესახებ.

2015-2016 წლებში ცენტრების დაახლოებით 40 მოხალისე ჩართული იყო ევროკავშირის მიერ დაფინანსებულ პროექტში, რომელსაც DVV International-ი ახორციელებდა და რომელიც ხნიერ ადამიანთა მხარდაჭერას გულისხმობდა.

მიღწევები და წარმატებული პრაქტიკები

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების ერთ-ერთი ძირითადი მიღწევა დასაქმებულ ბენეფიციართა მაღალი რიცხვია. სტატისტიკური მონაცემების

მიხედვით, ცენტრების საგანმანათლებლო კურსები ბენეფიციარებს დასაქმებაში, თვითდასაქმებაში, დაწინაურებასა ან სამუშაო ადგილის შენარჩუნებაში ეხმარება. ცენტრების გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ პროფესიული კურსები განსაკუთრებით ხელსაყრელია დასაქმებისა და თვითდასაქმებისათვის, რადგან ზოგიერთ პროფესიაზე ძალიან დიდი მოთხოვნაა დასახლებებში. ცენტრების მიერ შეთავაზებული მოკლევადიანი პროფესიული თუ პიროვნული განვითარების კურსები დასაქმების შესაძლებლობას უქმნის მათ, ვისაც კონკრეტული მიზნები და მცირე დრო აქვს ახალი უნარების ათვისებისათვის.

ცენტრების სტატისტიკური მონაცემების ანალიზი აჩვენებს, რომ ბენეფიციართა დაახლოებით 8% საგანმანათლებლო კურსების გავლის შემდეგ საქმდება. ქვეყანაში არსებული უმუშევრობის მაღალი დონის გათვალისწინებით ეს მაჩვენებელი საკმაოდ დიდი მიღწევაა ცენტრებისათვის. ცხრილში ნაჩვენებია დასაქმებულ ბენეფიციართა რაოდენობა თითოეულ ცენტრში.

ზრდასრულთა განათლების ცენტრები უკეთესი ცხოვრების ძიების პროცესში ბევრ ინდივიდსა თუ ოჯახს დაეხმარა, თუმცა ყველაზე მნიშვნელოვანი შედეგი შესაძლებელია, ის იყოს, რომ ცენტრებმა დასახლებებში იმედი გაუჩინა ადამიანებს, რომელთაც მომავლის რწმენა ჰქონდათ დაკარგული. ცენტრების მუშაობამ აქტიურობის, სიხალისის და ენერგიის შეტანით თემებში მოსახლეობის ცხოვრების ხარისხი ერთმნიშვნელოვნად გააუმჯობესა.

გარდა ამისა ცენტრები ერთგვარ დამაკავშირებელ რგოლად იქცა სხვა სამთავრობო თუ არასამთავრობო ორგანიზაციებსა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის. მუნიციპალიტეტისა და სხვა ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, რომლებიც ამ დასახლებებში ახორციელებენ პროექტებსა თუ ღონისძიებებს, მოსახლეობის შესახებ საჭირო ინფორმაციის მოსაპოვებლად და/ან მოსახლეობის მობილიზაციისთვის ხშირად მიმართავენ ცენტრებს. ზრდასრულთა განათლების ცენტრები სხვა სტრუქტურებისთვის სტაბილურ ორგანოს წარმოადგენს, რომელსაც შეუძლია, თემში არსებული სიტუაციის შესახებ კონსულტაცია გაუწიოს მათ და ადგილობრივ მოსახლეობასთან დააკავშიროს.

ცენტრებმა მნიშვნელოვანი როლი ითამაშეს აგრეთვე სხვადასხვა სოციალური ჯგუფების დაახლოების პროცესში. გარდა ეთნიკური უმცირესობებისა და იგპ-ებისა (რომელთა ინტეგრაციასაც ევროკაშირის პროექტები პირდაპირ ითვალისწინებდა), დისტანციის შემცირება და კავშირების გამყარება მოხდა ასაკობრივ ჯგუფებს, სხვადასხვა სოციალური სტატუსის მქონე ინდივიდებს და რელიგიურ უმცირესობებს შორისაც; ცენტრებში ასევე ხდება ქალთა

გაძლიერება და სოციალურად დაუცველი, განსაკუთრებული საჭიროების მქონე პირების აქტივობებში ჩართვაც. საგანმანათლებლო კურსებს სხვადასხვა სოფლებისა და მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებიც ერთობლივად გადიან. ცენტრები ხშირად ერთ–ერთი საუკეთესო ადგილი და საშუალებაა სხვადასხვა სოციალურ ჯგუფებს შორის ინტეგრაციისთვის. ერთობლივი ღონისძიებები და ინტერაქციული აქტივობები ხიდს აგებს ამ ჯგუფებს შორის და მათ კავშირს ამყარებს. საგანმანათლებლო აქტივობები სხვადასხვა სოციალური ჯგუფების წევრების ინტეგრაციის საუკეთესო საშუალებაა.

საგანმანათლებლო ღონისძიებებს რეკრეაციული ფუნქცია აქვს იგპ-თათვის. პროექტის ფარგლებში DVV International-ისთვის გამოწვევა იყო ისიც, რომ კონფლიქტის გამო ტრავმირებულ ბენეფიციარებთან უნდა ემუშავა. საზოგადოებაში, სადაც ადამიანებს ომის გამოცდილება აქვთ, საკუთარი სახლ-კარის დატოვება და ცხოვრებისეული გეგმების შეცვლა მოუხდათ, არა აქვთ შემოსავალი და საარსებო მოთხოვნილებების დასაკმაყოფილებლად ბრძოლა ყოველდღიურად უწევთ – საგანმანათლებლო ღონისძიებების შეთავაზება ერთგვარი რისკი იყო. თუმცა კოდის, შაუმიანის, სენაკისა და ჯვარის სათემო განათლების ცენტრების წარმატება იმის დასტურია, რომ ტრავმირებული ადამიანებისთვის საგანმანათლებლო აქტივობების შეთავაზება არა მხოლოდ შესაძლებელი, არამედ რეკომენდებულიცაა. სასწავლო პროგრამებში ჩართულობა ბენეფიციარების ყოველდღიურ ცხოვრებას გარკვეულ სტრუქტურას სთავაზობს და „ნორმალურ“ ცხოვრებასთან დაბრუნების შეგრძნება შემოაქვს.

გარდა ამისა, ცენტრები დასახლებებში სოციალური აქტივობებისა და კულტურული ღონისძიებების ეპიცენტრებად იქცნენ. ეს გასაგებიცაა – იმ ლოკაციებში, სადაც ცენტრებია წარმოდგენილი, ძირითად შემთხვევებში, სოციალური ცხოვრება აქტიური არ არის, ამიტომ ცენტრი მოსახლეობის თავშეყრის, ინფორმაციის გაცვლისა და სხვადასხვა საჯარო ღონისძიებებში ჩართვის შესაძლებლობა ხდება. იგი პოზიტიური ენერგიის რესურსად იქცევა, რომლის გარშემოც იცვლება ხალხის დამოკიდებულებები, თემი ბევრად უფრო ცოცხალი, ხალისიანია და გარშემო ჩნდება მეტი გაღიმებული სახე[28].

დაბოლოს, ცენტრები იქცა ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ორგანოდ, რომელიც ადგილობრივ საზოგადოებაში სამოქალაქო აქტივიზმის განვითარებაზე დიდ გავლენას ახდენს. ხშირ შემთხვევაში, დასახლებებში სამოქალაქო აქტივიზმი სწორედ ზრდასრულთა განათლების ცენტრების სახელთან ასოცირდება.

[28] Santeladze, l. (2014). Community Learning in Georgia. In *Communities.* (Ed. Larjanko J.). DVV International. ხელმისაწვდომია ბმულზე: http://www.dvv-international.de/index.php?article_id=1084&clang=1

აქტიურ მოქალაქეთა კლუბის წევრები, ახალგაზრდები და, ზოგადად, ცენტრის ბენეფიციარები, უფრო თავდაჯერებულები ხდებიან, მეტ პასუხისმგებლობას იღებენ საკუთარ ქმედებებზე და სწავლობენ, თუ როგორ უნდა იბრძოლონ და დაიცვან თავიანთი უფლებები.

აქვე აუცილებლად უნდა აღინიშნოს ადგილი, რომელიც DVV International-ის მიერ დაფუძნებულ ცენტრებს ქვეყნის განათლების სისტემაში უკავია. საქართველოს განათლების პოლიტიკის დოკუმენტების ანალიზი ცხადყოფს, რომ მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლის კონცეფცია და არაფორმალური განათლების სისტემა ქვეყანაში სათანადოდ განვითარებული არ არის.

მიუხედავად იმისა, რომ ზრდასრულთა და არაფორმალური განათლების მიმართულებით საქართველოში ბევრი სხვადასხვა ორგანიზაცია მუშაობს, ზრდასრულთა განათლების ადგილი ქვეყნის საგანმანათლებლო სისტემაში მაინც ბუნდოვანია და სისტემური ხასიათი არ აქვს. DVV International-ის ჰოლისტური მიდგომა ზრდასრულთა განათლების ცენტრების ლოკაციებზე საგანმანათლებლო გარემოს ქმნის. DVV International-ის მიერ ზრდასრულთა განათლების ცენტრების დაარსებამ არაფორმალური განათლების სფეროში ერთგვარი სისტემურობა შემოიტანა.

ზრდასრულთა განათლების ცენტრები საქართველოში – გავლენების ჯაჭვი

გავლენათა ჯაჭვი აჩვენებს თუ რა ცვლილები მოაქვთ ზრდასრულთა განათლების ცენტრებს თემისთვის

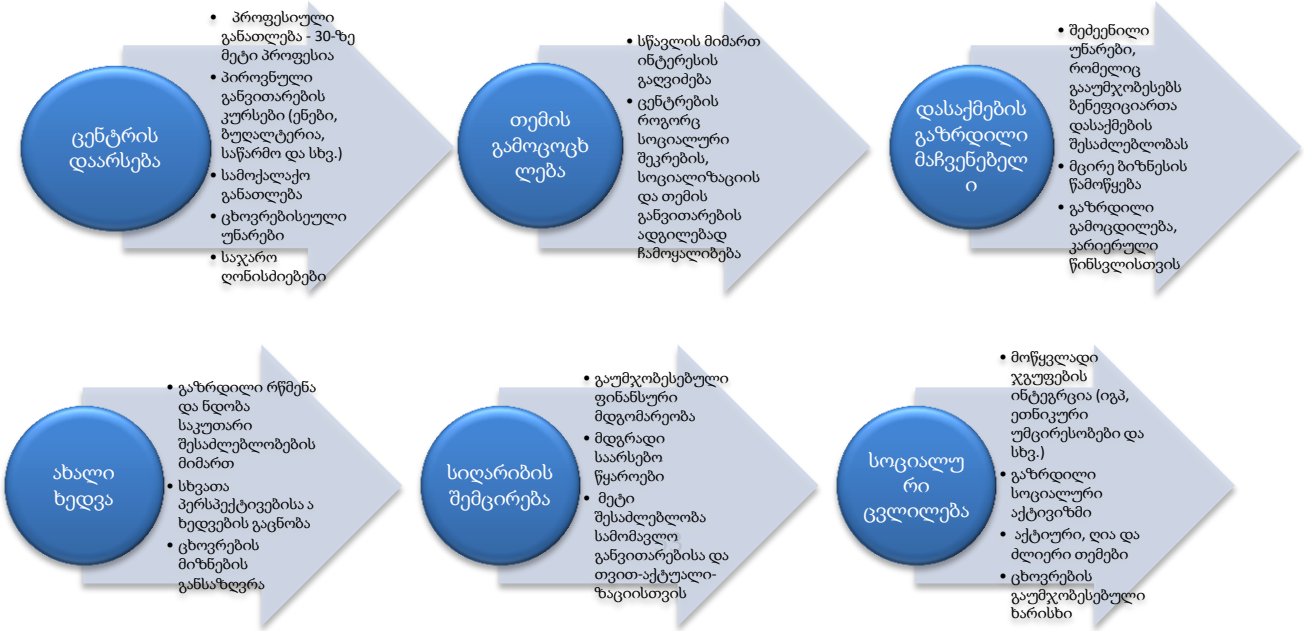

5. საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ქსელი (GAEN)

როდესაც ცენტრების უმეტესობამ გარკვეულ წარმატებას, დამოუკიდებლობას მიაღწია და პროექტების მართვაში გამოცდილება მიიღო, ერთიანი სტრუქტურის შექმნის აუცილებლობა იგრძნეს, რაც პრობლემების გადაჭრაში და სამომავლო განვითარებაში დაეხმარებოდა მათ. ზრდასრულთა განათლების ცენტრების გაძლიერების, გრანტების მოპოვების პროცესის გამარტივებისა და შესაძლებლობების გაზრდის მიზნით, ცენტრებმა შექმნეს საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ქსელი (GAEN), რომელმაც საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ცხრავე ცენტრი გააერთიანა.

GAEN-ი 2014 წელს დარეგისტრირდა როგორც ა(ა)იპ. იგი საერთო ფასეულობებისა და მსგავსი გამოცდილების მქონე, ზრდასრულთა განათლების სფეროში აქტიურად ჩართულ ორგანიზაციებს აერთიანებს, რომელთაც საერთო ხედვა აქვთ და საქართველოში სიღარიბესთან ბრძოლის, სამოქალაქო ჩართულობისა და თემის განვითარების პროცესებში ზრდასრულთა განათლების მნიშვნელობას აღიარებენ. ქსელის მიზანია საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლის კონცეფციის შესახებ და მისი განუყოფელი ნაწილის – ზრდასრულთა განათლების აღიარების მიღწევა, ამოცანები კი გახლავთ:

- წევრი ორგანიზაციების მხარდაჭერა და განვითარება;
- ზრდასრულთა განათლების, როგორც მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლის განუყოფელი ნაწილის ადვოკატირება;
- საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება მთელი სიცოცხლის მანძილზე სწავლის მნიშვნელობაზე;

ქსელის შექმნა ზრდასრულთა განათლების ცენტრების ერთობლივი ინიციატივა იყო. გადაწყდა, რომ GAEN-ის წევრები იქნებოდნენ მხოლოდ ზრდასრულთა განათლების ცენტრები, რომელთაც ერთნაირი მიზნები, ინტერესები და კონცეფცია აქვთ.

GAEN-ის დამფუძნებლები ვარაუდობენ, რომ ქსელის წარმატება შემდეგ ასპექტებზე იქნება დამყარებული: ყველა ცენტრი ერთნაირად აღჭურვილია; ერთნაირი გამოცდილება გააჩნიათ; მათი ერთობლივი თანხის ბრუნვა არის მაღალი (რაც ცენტრებს ცალ-ცალკე არ აქვთ), ხოლო ლოკაცია დიდი - ცხრა მუნიციპალიტეტს მოიცავს, ეს კი მასშტაბური პროექტების განხორციელების შესაძლებლობას იძლევა; გარკვეული პრობლემები ქსელის დონეზე უფრო მარტივად და წარმატებით გადაიჭრება, ვიდრე ინდივიდუალურად; ქსელის

ფარგლებში მოხდება ასევე ცენტრების კონკრეტული გამოცდილების ურთიერთგაზიარება; დაბოლოს, ცენტრების ერთობლივი ღონისძიებებით მათი ცნობადობა გაიზრდება. ყოველივე ეს ფონდების მოძიებას შეუწყობს ხელს.

დაფუძნებიდან პირველივე ეტაპზე საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ქსელმა რამდენიმე ტრენინგი და სამუშაო შეხვედრა ჩაატარა თავისი წევრებისთვის (შეხვედრების საკითხები წევრი ორგანიზაციების საჭიროებებიდან გამომდინარე შემუშავდა). გარდა ამისა ჩატარდა სასწავლო ვიზიტები, რომლის ფარგლებშიც ახლადდაარსებული ცენტრების წარმომადგენლები ძველ ცენტრებს ეწვივნენ და მათი გამოცდილება გაიზიარეს. GAEN-მა ტრენინგ-პაკეტი მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებისთვისაც შეიმუშავა და გაუზიარა ცენტრებს. აღნიშნული პროგრამა თითოეული ცენტრის მიერ განხორციელდება.

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების შექმნისა და ფუნქციონირების ეტაპები:

1. ცენტრის დაარსების მოდელის შერჩევა		
მოდელი #1	მოდელი #2	მოდელი #3
პირველი მოდელი ვერტიკალური მოდელია და მოიცავს შემდეგ ეტაპებს: 1. ცენტრის დაარსება 2. ცენტრის გადაცემა სზგა-სთვის 3. ცენტრის მენეჯმენტის სზგა-დან განხორციელება მოდელის ძირითადი ნაკლი არის ის, რომ ცენტრებს გადაწყვეტილებების დამოუკიდებლად მიღების შესაძლებლობა არ აქვთ	ამ მოდელის შემთხვევაში შვილობილ ორგანიზაციასთან გვაქვს საქმე მოდელი მოიცავს შემდეგ ეტაპებს: 1. ცენტრის დაარსება 2. ცენტრის დამოუკიდებელ ორგანიზაციად დარეგისტრირება 3. ცენტრის დამოუკიდებელი ფუნქციონირება ამ მოდელის ძირითადი სირთულე არის ის, რომ ცენტრებს დამოუკიდებლად მუშაობის დაწყებისათვის საკმაო დრო სჭირდებათ	მესამე მოდელი პარტნიორობაზე დაფუძნებული მოდელია ის მოიცავს შემდეგ ეტაპებს: 1. ცენტრის გახსნა უკვე არსებული არასამთავრობო ორგანიზაციის საფუძველზე 2. ცენტრის დამოუკიდებლი ფუნქციონირება ამ მოდელის ძლიერი მხარე არის ის, რომ საჭიროა მცირე ფინანსები, ასევე არასამთავრობო ორგანიზაციას უკვე აქვს დამოუკიდებლად მუშაობის გამოცდილება

2. ადგილის შერჩევა	
მივიწყებული თემის გააქტიურება	სხვა დასახლებებთან სიახლოვე
შეარჩიეთ დასახლება, სადაც სხვა ორგანიზაციები ნაკლებად არიან წარმოდგენილი, რათა მოწყვლად მოსახლეობას მეტი შესაძლებლობა მიეცეს	შეარჩიეთ დასახლება, რომელიც ძალიან დაშორებული არ არის სხვა სოფლებისგან, რათა ხალხმა პროექტის ფარგლებში გამართულ ღონისძიებებში მონაწილეობის მიღება მეზობელი ტერიტორიები- დანაც შეძლოს

3. შენობის შერჩევა	
ხარჯების შეფასება	ხალხმრავალი ადგილი
შენობის სარემონტო სამუშაოების ხარჯები დეტალურად უნდა გაიწეროს რეკომენდებულია მუნიციპალიტე-ტის საკუთრებაში არსებული შენობის გამოყენება	შეარჩიეთ შენობა, რომელიც დასახლების ხალხმრავალ ადგილას მდებარეობს სასურველია, იყოს დასახლების ცენტრში, მთავარ გზასთან და/ან მუნიციპალიტე-ტის შენობასთან ახლოს

4. ინფორმაციის გავრცელება	
ცნობადობის გაზრდა	ცნობიერების ამაღლება
დაიწყეთ ინფორმაციის გავრცელება საგანმანათლებლო ღონისძიებების დაწყებამდე ორგანიზება გაუწიეთ შეხვედრებს ადგილობრივ მუნიციპალიტე-ტებთან, თემის ლიდერებთან და მოსახლეობასთან	გამოიყენეთ ინფორმაციის გავრცელების სხვადასხვა გზა: ზეპირსიტყვიერი მარკეტინგი ბროშურები ბუკლეტები ბანერები ინტერნეტი მედია (განსაკუთრებით ადგილობრივი) შეაფასეთ, ვინ შეიძლება გაავრცელოს ინფორმაცია დასახლებაში ეფექტურად (მაგ. ადგილობრივი მასწავლებლები)

5. საჭიროებებისა და საგანმანათლებლო ინტერესების კვლევა		
ადგილობრივი მოსახლეობის საჭიროებების კვლევა	საგანმანათლებლო საჭიროებების კვლევა	ადგილობრივი ბაზრის კვლევა

სამივე შემთხვევაში:
ჩაატარეთ კვლევები პერმანენტულად, განსაკუთრებით, საგანმანათლებლო ინტერესების კვლევა
ბაზრის კვლევა ჩაატარეთ წელიწადში მინიმუმ ორჯერ
თანამშრომლებისთვის ჩაატარეთ ტრენინგები კვლევის მეთოდებში
გამოკითხვის ჩატარებისას, ხარჯების შემცირების მიზნით, მოხალისეები დაიხმარეთ

6. თანამშრომელთა და ტრენერთა შერჩევა		
განცხადების ეფექტური გავრცელება	შერჩევის პროცესის გამჭვირვალობა	თანამშრომელთა გადამზადება
დარწმუნდით, რომ განცხადება ყველასთვის ხელმისაწვდომია შეარჩიეთ ინფორმაციის გავრცელების ის გზა, რომელიც ყველაზე გავრცელებულია ადგილობრივ მოსახლეობაში, მაგ: ინფორმაციის ელექტრონულად გავრცელება შეიძლება მოსახერხებელი არ იყოს იმ დასახლებებში, სადაც ინტერნეტი ნაკლებად ხელმისაწვდომია გაითვალისწინეთ მოსახლეობის მრავალფეროვნება - ეთნიკური უმცირესობის არსებობის შემთხვევაში განცხადება სასურველია, ორენოვანი იყოს	შერჩევის პროცესი გახადეთ მაქსიმალურად გამჭვირვალე შერჩევის კრიტერიუმები, საჭირო დოკუმენტებისა და ინტერვიუების შეფასების პროცესი ნათელი უნდა იყოს კანდიდატებისთვის CV-ისა და სამოტივაციო წერილების გარდა ტრენერებმა კურსების პროგრამებიც უნდა წარმოადგინონ ხელსაქმის კურსების შემთხვევაში ტრენერებმა ხელნაკეთი ნიმუშებიც უნდა წარმოადგინონ	ა უცილებელია ცენტრის თანამშრომლების სისტემატური გადამზადება გამოიყენეთ: პროფესიონალთა მიერ შემოთავაზებული კურსები სხვა, მსგავსი ორგანიზაციების გამოცდილება უცხოელი მოხალისეების გამოცდილება

7. ნდობის მოპოვება
კარგად აჩვენეთ პროექტის მიზანი ბენეფიციარებს. მაგალითად: აჩვენე ზრდასრულთა განათლების სარგებლობა (AE)- რა არის AE? რატომ არის მნიშვნელოვანი ? როგორ შეიძლება იყვნენ ჩართულნი? რა სარგებლობა ექნება მათ? გამოიყენე ბავშვები და ახალგაზრდები როგორც ნდობის აშენების „აგენტებად“. მათ მიერ გავრცელებული ინფორმაცია გამოიწვევს მათი მშობლების თაობის ჩარევას ამ აქტივობაში. ჩართე თემის ლიდერები, რომლებსაც უკვე აქვთ საზოგადოების გარკვეული ნდობა.

8. საგანმანათლებლო და სხვა ღონისძიებები		
პიროვნული და პროფესიული განვითარების კურსები	ბავშვთა და ახალგაზრდული პროგრამები	საჯარო შეხვედრები, ტრენინგები და სამოქალაქო აქტივიზმი

ყველა შემთხვევაში:
დარწმუნდით, რომ ღონისძიებები მორგებულია ბენეფიციარებს:

1. განრიგი მოსახერხებელია მათთვის

2. ხორციელდება ის აქტივობები, რომლებიც საინტერესოა მათთვის

3. მოუსმინეთ მათ საჭიროებებს, ინტერესებსა და პრობლემებს

9. ბენეფიციართა მრავალფეროვნება		
ასაკი	სქესი	სოციალური ჯგუფები
ცენტრებში ნებისმიერი ასაკის ადამიანს შეუძლია დაესწროს ღონისძიებებს ორგანიზება გაუწიეთ აქტივობებს სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფებისათვის დაგეგმეთ ინტერგენერა-ციული აქტივობები, რომ ხელი შეუწყოთ სხვადასხვა ასაკის ჯგუფების დაახლოებას	ცენტრებში გენდერული ბალანსის დაცვის მიზნით: 1. აწარმოეთ გენდერული სტატისტიკა 2. ორგანიზება გაუწიეთ ისეთ ღონისძიებებს, რომ მიიზიდოთ იმ სქესის წარმომადგენელი ბენეფიციარები, რომლე-ბიც ცენტრში ნაკლებად არიან წარმოდგენილი 3. გენდერული ასპექტები გაითვალისწინეთ პროექტის დაგეგმვის, განხორციელებისა და შეფასების პროცესში გამოიყენეთ ბენეფიციართა მოზიდვის ეფექტური მეთოდები: შეარჩიეთ ბენეფიციართა მოზიდვის რომელი გზა არის ყველაზე ეფექტური კონკრეტულ დასახლებაში: ზეპირსიტყვიერი მარკეტინგი? SMS-ები? ელ.ფოსტები? ქუჩის ბანერები?	ორგანიზება გაუწიეთ სხვადასხვა ჯგუფების ინტეგრაციისხელშემწყობ აქტივობებს გაითვალის-წინეთ: ეთნიკური და რელიგიური უმცირესობები იგპ-ები შშმ პირები და სხვ.

10. მდგრადობა
ცენტრების მდგრადობას მნიშვნელოვნად ზრდის შემდეგი აქტივობები: 1. მჭიდრო თანამშრომლობა ადგილობრივ მუნიციპალიტეტებთან - ერთობლივი პროექტების განხორციელება მათთან 2. ფონდების ეფექტური მოძიება 3. ეფექტური PR-სტრატეგია 4. კავშირების დამყარება 5. სოციალური საწარმოს დაარსება 6. საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება (იპოვეთ ზრდასრულთა განათლების პარტნიორი ინსტიტუტი ევროპაში) 7. მოხალისეობრივი პროგრამის განვითარება (ჩართეთ როგორც ადგილობრივი, ასევე საერთაშორისო მოხალისეები)

დანართები:

დანართი #1: *კვლევის ფარგლებში გაანალიზებული დოკუმენტების ჩამონათვალი:*

1. DVV International-ის საბოლოო ანგარიში ევროკავშირის EIDHR-ის პროექტის „ზრდასრულთა განათლების ცენტრები სამცხე-ჯავახეთში - უმცირესობათა ინტეგრაციის შანსი“ ფარგლებში, 2008 წ;
2. პროექტის „ზრდასრულთა განათლების ცენტრები სამცხე-ჯავახეთში - უმცირესობათა ინტეგრაციის შანსი“ გარე შეფასება, 2008 წ;
3. „დემოკრატ მესხთა კავშირის“ საბოლოო ანგარიში პროექტის „ზრდასრულთა განათლების ცენტრები სამცხე-ჯავახეთში - უმცირესობათა ინტეგრაციის შანსი“ ფარგლებში, 2009 წ;
4. საქართველოს ზრდასრულთა განათლების ასოციაციის 2010 და 2011 წლების საბოლოო თემატური ანგარიშები;
5. ACF-ის საბოლოო თემატური ანგარიში პროექტის „იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერა ქვემო ქართლის რეგიონში“, 2011 წ;
6. DVV International-ის საბოლოო თემატური ანგარიში პროექტის: „იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერა ქვემო ქართლის რეგიონში“, 2011 წ;
7. DVV International-ის საბოლოო თემატური ანგარიში პროექტის: „იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერა სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში“, 2011 წ;
8. პროექტის „იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერა სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში“, გარე შეფასება;
9. DVV International-ის საბოლოო თემატური ანგარიში პროექტის: „აქტიური ცხოვრებისათვის: ხანდაზმული ადამიანების შესაძლებლობების გაზრდა და მათი უფლებების განმტკიცება საქართველოში“, 2016წ.
10. DVV International-ის საბოლოო თემატური ანგარიში „ადამიანები მოძრაობაში: მიგრაციის გამოწვევების მართვა და ალტერნატიული შესაძლებლობების შეთავაზება პოტენციური და დაბრუნებული მიგრანტებისთვის საქართველოს რეგიონებში“, 2017წ.
11. კოდის სათემო განათლების ცენტრის 2011-2016 წლების თემატური ანგარიშები;

12. შაუმიანის სათემო განათლების ცენტრის 2011-2016 წლების თემატური ანგარიშები;
13. სენაკის სათემო განათლების ცენტრის 2011-2016 წლების თემატური ანგარიშები;
14. ჯვარის სათემო განათლების ცენტრის 2011-2016 წლების თემატური ანგარიშები;
15. ლელიანის ზრდასრულთა განათლების ცენტრის 2013-2016 წლების თემატური ანგარიშები.

დანართი #2: *კვლევის ფარგლებში ჩატარებული ინტერვიუების ჩამონათვალი:*

DVV International-ის წარმომადგენლები:

No	Name	Organization	Contact Info.
1.	მათიას ქლინგენბერგი	DVV International-ის კავკასიისა და თურქეთის რეგიონული ოფისის დირექტორი	Klingenberg@dvv-international.ge
2.	ლევან კვაჭაძე	DVV International-ის ცენტრალური აზიის რეგიონული დირექტორი (საქართველოს ოფისის დირექტორი 2005-2010 წლებში)	Kvatchadze@dvv-international.uz
3.	ლალი სანთელაძე	DVV International-ის საქართველოს ოფისის დირექტორი	santeladze@dvv-international.ge
4.	ლიანა კაციტაძე	DVV International-ის საქართველოს ოფისის დირექტორის მოადგილე	Katsitadze@dvv-international.ge
5.	დათო ჯიქია	DVV International-ის საქართველოს ოფისის პროექტის კოორდინატორი	Jikia@dvv-international.ge

ზრდასრულთა განათლების ცენტრების წარმომადგენლები:

No	Name	Organization	Contact Info.
6.	გალინა ოქროპირიძე	კოდის სათემო განათლების ცენტრი	Koda.cec@gmail.com
7.	მიხეილ ხარაზიშვილი	შაუმიანის სათემო განათლების ცენტრი	shaumiani.cec@gmail.com
8.	ნონა ქადარია	სენაკის სათემო განათლების ცენტრი	senaki.cec@gmail.com
9.	მაია ჭანტურია	ჯვარის სათემო განათლების ცენტრი	jvari.cec@gmail.com
10.	ნანა ნერსეზაშვილი	ლელიანის ზრდასრულთა განათლების ცენტრი	nana.nerse@gmail.com

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს წარმომადგენლები:

No	Name	Organization	Contact Info.
11.	თამარ ქიტიაშვილი	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს პროფესიული განათლების განვითარების დეპარტამენტის უფროსი (2013 წელს)	tkitiashvili@mes.gov.ge
12.	ნანი დალაქიშვილი	განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის საგანმანათლებლო პროგრამებისა და განათლების აღიარების სამსახურის სპეციალისტი/ექსპერტი (2013 წელს)	n.dalakishvili@eqe.ge

დანართი #3: *ზრდასრულთა განათლების ცენტრების არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირად დარეგისტრირების წესდების ნიმუში:*

არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის
წესდება

1. ზოგადი დებულებები

1.1 არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი „ზრდასრულთა განათლების ცენტრი“ (შემდგომში – ცენტრი) წარმოადგენს კერძო სამართლის არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირს, რომელიც თავის საქმიანობას წარმართავს საქართველოს კონსტიტუციის, მოქმედი კანონმდებლობის, საერთაშორისო სამართლებრივი ნორმებისა და წინამდებარე წესდების შესაბამისად.
1.2 სახელწოდებაა: არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი „ზრდასრულთა განათლების ცენტრი“.
1.3 ცენტრი მისი რეგისტრაციის მომენტიდან წარმოადგენს იურიდიულ პირს, რომელსაც უფლება აქვს, იქონიოს დამოუკიდებელი ბალანსი, ბეჭედი მისი სახელწოდების აღნიშვნით, შტამპი, ბლანკი, ემბლემა, საბანკო ანგარიში (მათ შორის სავალუტოც) და იურიდიული პირისათვის აუცილებელი სხვა ატრიბუტიკა.
1.4. ცენტრი უფლებამოსილია, საკუთარი სახელით შეიძინოს უფლებები და იკისროს მოვალეობები, დადოს ხელშეკრულებები, გამოვიდეს მოსარჩელედ და მოპასუხედ სასამართლოში.
1.5. ცენტრის ადგილსამყოფელია (მისამართი): _____
1.6 ცენტრი იქმნება განუსაზღვრელი ვადით.

2. ცენტრის მიზნები

2.1. ცენტრის მიზნებს წარმოადგენს:
ა. საგანმანათლებლო მომსახურების გაწევა;
ბ. სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბების პროცესის ხელშეწყობა;
გ. თემის საჭიროებების ადვოკატირება.

2.2. თავისი მიზნების მისაღწევად და ამოცანების განსახორციელებლად ცენტრი ეწევა შემდეგ საქმიანობებს:
ა. საქართველოში სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;
ბ. სოციალური სტრუქტურისა და სახელმწიფო ინსტიტუტების კონსოლიდაციის ხელშეწყობა;

გ. ცენტრის საქმიანობასთან დაკავშირებული კონფერენციებისა და სემინარების გამართვა;
დ. საერთაშორისო პარტნიორებისა და დონორების მოძიება და მათთან აქტიური თანამშრომლობა;
ე. ნებისმიერი სხვა საქმიანობა, რომელიც საქართველოს კანონმდებლობას არ ეწინააღმდეგება.

2.3. ზემოაღნიშნული მიზნების მისაღწევად ცენტრს უფლება აქვს:
ა. საკუთრებაში ან/და სარგებლობაში იქონიოს მიწის ნაკვეთები, შენობა-ნაგებობები, სატრანსპორტო საშუალებები, ფულადი სახსრები, აქციები, ობლიგაციები, ფასიანი ქაღალდები და სხვა ქონება, რაც აუცილებელია მისი საქმიანობის უზრუნველსაყოფად;
ბ. დააფუძნოს თავისი ფილიალები როგორც საქართველოში, ასევე უცხოეთში;
გ. დადოს ხელშეკრულებები ორგანიზაციებთან, სხვა იურიდიულ და კერძო პირებთან როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ;
დ. მონაწილეობა მიიღოს ერთობლივ პროექტებში, პროგრამებსა და ღონისძიებებში;
ე. კანონით დადგენილი წესით აწარმოოს საგამომცემლო საქმიანობა;
ვ. დააფუძნოს სასწავლებლები, ცენტრები, სტუდიები და ა.შ. როგორც საქართველოში, ასევე მის ფარგლებს გარეთ;
ზ. შეიძინოს ან იჯარით აიღოს ქონება როგორც კერძო, ასევე სახელმწიფო დაწესებულებებისგან, მოქალაქეებისგან; იჯარით გასცეს, გაყიდოს ან გაასხვისოს თავისი ქონება;
თ. დაამყაროს კავშირი საზღვარგარეთის და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან ურთიერთთანამშრომლობის მიზნით;
ი. განახორციელოს საინფორმაციო, კულტურულ-საგანმანათლებლო, დამხმარე სახის სამეწარმეო (ეკონომიკური), საგამომცემლო და სხვა საქმიანობა, რაც არ ეწინააღმდეგება ცენტრის წესდებასა და მოქმედ კანონმდებლობას;
კ. განახორციელოს საქართველოს კანონმდებლობით ნებადართული ყველა საქმიანობა, თუკი აქედან მიღებული შემოსავალი მოხმარდება ცენტრის საწესდებო მიზნების განხორციელებას.

3. ცენტრის დამფუძნებლები და მათი კომპეტენცია

3.1. ცენტრის დამფუძნებლები არიან:
1. სახელი, გვარი, მისამართი: ---- დაბადების თარიღი --------- პირადი №: ---- --- სერია: ----- გაცემულია: ---------- მიერ ---------- წ.
2. სახელი, გვარი, მისამართი: ---- დაბადების თარიღი --------- პირადი №: -----

სერია: ----- გაცემულია: ---------- მიერ ---------- წ.
3. სახელი, გვარი, მისამართი: ---- დაბადების თარიღი -------- პირადი №: ---
სერია: ----- გაცემულია: ---------- მიერ ---------- წ.
4. სახელი, გვარი, მისამართი: ---- დაბადების თარიღი ------- პირადი №: ----
სერია: ----- გაცემულია: ---------- მიერ ---------- წ.

3. 2. ცენტრის დამფუძნებელთა სპეციალურ კომპეტენციას განეკუთვნება:
ა) წესდების დამტკიცება, მასში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა;
ბ) ცენტრის მმართველობის ორგანოს - ადმინისტრაციის წევრების არჩევა;
გ) ცენტრის ლიკვიდაციის ან რეორგანიზაციის თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება;
დ) ცენტრის მიზნის შეცვლის შესახებ გადაწყვეტილების მიღება;
ე) ცენტრის დირექტორის არჩევა.

3.3 დამფუძნებელთა კომპეტენციას განკუთვნილი გადაწყვეტილებები მიიღება მისი დამსწრე წევრების ხმათა ორი მესამედით. სხდომის გადაწყვეტილება უნარიანობისათვის აუცილებელი ქვორუმი შეადგენს დამფუძნებელთა ნახევარზე მეტს.

4. ცენტრის ადმინისტრაცია

4.1 ცენტრის ხელმძღვანელი და უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა ადმინისტრაცია, რომელიც შედგება 4 წევრისაგან და რომელთა არჩევა ხდება დამფუძნებლების მიერ;
4.2 ადმინისტრაციის წევრთა უფლებამოსილების ვადაა 1 წელი;
4.3 თავის ყოველდღიურ საქმიანობაში ადმინისტრაცია ხელმძღვანელობს მის სხდომებზე მიღებული გადაწყვეტილებებით;
4.4 ადმინისტრაციის გეგმიური სხდომები მოიწვევა აუცილებლობის მიხედვით, მაგრამ არანაკლებ 1 (ერთი) სხდომისა 3 (სამ) თვეში. ადმინისტრაციის ყოველწლიური სხდომები გასული წლის ანგარიშის და ბალანსის, მომავალი წლის ანგარიშის და ბალანსის, მომავალი წლის ხარჯთაღრიცხვის და მოქმედების გეგმის დასამტკიცებლად, მოიწვევა არაუგვიანეს 1 (ერთი) თვისა საფინანსო წლის დასრულების შემდეგ;
4.5 ადმინისტრაციის გეგმიური სხდომები მოიწვევა შეტყობინებების მეშვეობით, რომელიც ეგზავნება წევრებს სხდომის ჩატარებამდე არაუგვიანეს 3 (სამი) დღისა. სხდომები ტარდება ადმინისტრაციის წევრებისათვის შეტყობინებებში მითითებულ ვადებში და ადგილის მიხედვით;
4.6 სხდომის გახსნის ზუსტი თარიღი და განსახილველი საკითხები ნაჩვენები იქნება დღის წესრიგში;

4.7 ადმინისტრაციის სხდომის გადაწყვეტილებაუნარიანობისათვის აუცილებელი ქვორუმი შეადგენს ადმინისტრაციის წევრთა ნახევარზე მეტს, ხოლო პროცედურული საკითხის გადაწყვეტისათვის - წევრთა ერთ მესამედს;
4.8 ადმინისტრაციის კომპეტენციას განკუთვნილი გადაწყვეტილებები მიიღება მისი დამსწრე წევრების ხმათა ორი მესამედით;
4.9 ადმინისტრაციის კომპეტენციაში შედის შემდეგი საკითხები:
- ცენტრის საქმიანობის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრა;
- ცენტრის ადმინისტრაციის წევრთა შრომის ანაზღაურების განსაზღვრა;
- ცენტრის წლიური გეგმის, ბიუჯეტისა და მისი ანგარიშის დამტკიცება;
- გადაწყვეტილების მიღება იურიდიული პირის, ფილიალის ან/და წარმომადგენლობის შექმნის, რეორგანიზაციის და ლიკვიდაციის შესახებ, მათთვის დებულებათა დამტკიცება;
- ცენტრის ქონებისა და აქტივების განკარგვა.

5. ადმინისტრაციის წევრები

5.1 ადმინისტრაციის წევრები არიან:

1. სახელი, გვარი, მისამართი: ---- დაბადების თარიღი --------- პირადი №: ----- სერია: ----- გაცემულია: ---------- მიერ ---------- წ.
2. სახელი, გვარი, მისამართი: ---- დაბადების თარიღი --------- პირადი №: ----- სერია: ----- გაცემულია: ---------- მიერ ---------- წ.
3. სახელი, გვარი, მისამართი: ---- დაბადების თარიღი ------- პირადი №: --- სერია: ----- გაცემულია: ---------- მიერ ---------- წ.
4. სახელი, გვარი, მისამართი: ---- დაბადების თარიღი ------- პირადი №: ---- სერია: ----- გაცემულია: ---------- მიერ ---------- წ.

6. ცენტრის დირექტორი

6.1 ცენტრის დირექტორი წარმოადგენს ცენტრის ხელმძღვანელ და წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილ პირს მესამე პირებთან ურთიერთობაში;
6.2 ცენტრის დირექტორს 1 (ერთი) წლის ვადით ირჩევენ დამფუძნებლები;
6.3 ცენტრის დირექტორი შეიმუშავებს ცენტრის სტრატეგიის განმსაზღვრელ ძირითად დოკუმენტებს და წარუდგენს მათ დასამტკიცებლად ცენტრის სამეთვალყურეო ორგანოს. იგი პასუხისმგებელია აგრეთვე ცენტრის მუშაობის სტრატეგიულ მიმართულებებზე;
6.4 დირექტორი განიხილავს ამა თუ იმ პროექტის დაფინანსების საკითხს,

რის თაობაზეც ადმინისტრაციას წარუდგენს არგუმენტირებულ დასაბუთებას;
6.5 ცენტრის დირექტორის კომპეტენციაში შედის შემდეგი:
- ცენტრის საერთო ადმინისტრაციულ-ტექნიკური და ოპერატიული ხელმძღვანელობა ადმინისტრაციის მიერ დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;
- ცენტრის წარმოდგენა სახელმწიფო ორგანოებში, ბანკებში და სხვა ორგანიზაციებში;
- ადმინისტრაციისა და სამეთვალყურეო ორგანოს გადაწყვეტილებების მომზადებისა და შესრულების უზრუნველყოფა;
- ცენტრის მიმდინარე და პერსპექტიული გეგმებისა და პროგრამების შესრულების უზრუნველყოფა;
- ცენტრის ქონების მართვა ცენტრის ადმინისტრაციასთან შეთანხმებით;
- კონტროლის განხორციელება ცენტრის საბუღალტრო და საფინანსო ანგარიშებზე;
- ადმინისტრაციისა და სამეთვალყურეო ორგანოს მიერ მასზე დაკისრებული სხვა ფუნქციების შესრულება;
6.6 დირექტორი ანგარიშვალდებულია ადმინისტრაციისა და სამეთვალყურეო ორგანოს წინაშე და პასუხისმგებელია ცენტრის საქმიანობის განხორციელებაზე, ასევე მასზე დაკისრებული ამოცანებისა და ფუნქციების შესრულებაზე;
6.7. ცენტრის დირექტორის უფლებამოსილების ვადამდე შეწყვეტა მის მიერ წესდებით განსაზღვრული მოვალეობების შეუსრულებლობის, უფლებამოსილების გადამეტების ან ცენტრის საწესდებო მიზნებთან შეუსაბამო საქციელისათვის შეუძლიათ მხოლოდ დამფუძნებლებს. ასეთ შემთხვევაში დამფუძნებლები ერთი თვის ვადაში ირჩევენ ახალ დირექტორს;
6.8 ცენტრის დირექტორია:
სახელი, გვარი, მისამართი: ---- დაბადების თარიღი --------- პირადი №: ------- სერია: ----- გაცემულია: ---------- მიერ ---------- წ.

7. ცენტრის ქონება

7.1. ცენტრის ქონებას შეადგენს ძირითადი, საბრუნავი საშუალებები და სხვა ფასეულობანი, რომლებიც ასახულია მის დამოუკიდებელ ბალანსში და საჭიროა ამ წესდებით გათვალისწინებული მისი საქმიანობის მატერიალური უზრუნველყოფისათვის;
7.2 კანონით დადგენილი წესით ცენტრის სახსრები იქმნება:
ა) დამფუძნებლების შესატანით;
ბ) ქართველი და უცხოელი იურიდიული და ფიზიკური პირების

უსასყიდლო და საქველმოქმედო შემოწირულობებიდან;
გ) საკუთარი საწარმოებისა და ორგანიზაციების საქმიანობით მიღებული შემოსავლებით;
დ) გრანტებით;
ე) კანონით დადგენილი წესით ჩატარებული სხვადასხვა ღონისძიებებიდან მიღებული შემოსავლებიდან;
ვ) სხვა წყაროებიდან მიღებული შემოსავლებიდან, რომლებიც არ ეწინააღმდეგება კანონმდებლობას;
7.3 ცენტრს შეუძლია საკუთრებაში ან/და სარგებლობაში ჰქონდეს მიწის ნაკვეთები, შენობა-ნაგებობანი, სატრანსპორტო საშუალებები, ფულადი სახსრები, ფასიანი ქაღალდები, საცხოვრებელი ფონდი-მოწყობილობა, ინვენტარი და სხვა ქონება, რაც აკრძალული არ არის მოქმედი კანონმდებლობით;
7.4 აღნიშნული მიზნების მისაღწევად ცენტრს უფლება აქვს განახორციელოს დამხმარე ხასიათის სამეწარმეო საქმიანობა, დააფუძნოს საწარმოები და სამეურნეო ანგარიშიანი ორგანიზაციები (კერძო სამართლის სამეწარმეო - კომერციული იურიდიული პირები) და საქმიანობიდან მიღებული მოგება გამოიყენოს მხოლოდ საწესდებო მიზნების მისაღწევად. მისი განაწილება დამფუძნებლებს, შემომწირველებსა და ადმინისტრაციის წევრებს ან ხელმძღვანელ პირებს შორის დაუშვებელია;
7.5 ცენტრს უფლება აქვს განახორციელოს კანონით ნებადართული ნებისმიერი საქმიანობა მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს საქმიანობა წესდებაში გათვალისწინებული.

8. ცენტრის პერსონალი

8.1 ცენტრის მუდმივი პერსონალი ძირითადად დაკომპლექტდება საქართველოს მოქალაქეებისგან ადმინისტრაციის მიერ სახელშეკრულებო საფუძველზე;
8.2 ადმინისტრაცია იღებს გადაწყვეტილებებს გარკვეული პროექტების განხორციელების მიზნით უცხოელი სპეციალისტების მოსაწვევად;
8.3 ცენტრის თანამშრომლების ანაზღაურების მაქსიმალური ოდენობა შესაძლოა იყოს ლიმიტირებული, რაც დგინდება ცენტრის ადმინისტრაციის მიერ.

9. ცენტრის რეორგანიზაცია და ლიკვიდაცია

9.1. ცენტრის რეორგანიზაცია (მიერთება, შეერთება, გაყოფა, გამოყოფა, გარდაქმნა) ხორციელდება კანონმდებლობით დადგენილი წესით;
9.2 ცენტრის ლიკვიდაციის დროს უნდა დასრულდეს მიმდინარე საქმეები,

დადგინდეს მოთხოვნები, დარჩენილი ქონება გამოიხატოს ფულში, დაკმაყოფილდნენ კრედიტორები და დარჩენილი ქონება გაუნაწილდეს უფლებამოსილ პირებს;
9.3 დამფუძნებელთა გადაწყვეტილება არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების შესახებ უნდა დარეგისტრირდეს მეწარმეთა და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში. ლიკვიდაციის პროცესი დაწყებულად ითვლება მისი რეგისტრაციის მომენტიდან;
9.4 ცენტრის ლიკვიდაციას ახორციელებს ცენტრის დირექტორი ან კანონით დადგენილი წესით განსაზღვრული პირი;
9.5 ცენტრის ლიკვიდაცია ხორციელდება კანონმდებლობით დადგენილი წესით;
9.6 ლიკვიდაციის შედეგად დარჩენილი ქონების მიღებაზე უფლებამოსილ პირს რეგისტრაციის შესახებ განცხადებით განსაზღვრავენ დამფუძნებლები. ცენტრის ლიკვიდაციისას ქონების გასხვისება შესაძლებელია, თუ:
ა) გასხვისება ხელს უწყობს მის მიერ დასახული მიზნების განხორციელებას;
ბ) ემსახურება საქველმოქმედო მიზნებს;
გ) ქონება გადაეცემა სხვა არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირს;
9.7 აკრძალულია ლიკვიდაციის შედეგად დარჩენილი ქონების განაწილება ცენტრის დამფუძნებლებს, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობითი უფლებამოსილების მქონე პირებს შორის.

10. დავების გადაწყვეტა

10.1 ცენტრის წევრებს, ასევე ცენტრსა და მის წევრებს შორის წარმოქმნილი დავა გადაწყდება ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე. შეუთანხმებლობის შემთხვევაში დავას გადაწყვეტს სასამართლო;
10.2. ცენტრსა და მესამე პირს შორის წარმოშობილი დავა გადაწყდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

დამფუძნებლები:
სახელი / გვარი
……
სახელი / გვარი
….

დანართი # 4: *ზრდასრულთა განათლების ცენტრების აღწერილობა*

ცენტრების დეტალური აღწერა:

	ახალციხის ცენტრი	**ახალქა-ლაქის ცენტრი**	**კოდის ცენტრი**	**შაუმიანის ცენტრი**	**სენაკის ცენტრი**	**ჯვარის ცენტრი**	**ლელიანის ცენტრი**	**ჩოხატაუ-რის ცენტრი**	**ქედის ცენტრი**
საერთო ფართობი:	**270კვ.მ**	**250კვ.მ**	**391კვ.მ.** 2010-2012წწ. ცენტრის საერთო ფართობი იყო **306 კვ.მ** 2013 წელს დაემატა **85 კვ.მ.** ავეჯის დამზადების საწარმოს მოსაწყობად. ადგილობრივმა ხელისუფლებამ ცენტრის ადმინისტრაცი-ის თხოვნის საფუძველზე დამატებითი ფართი გამოყო	**200 კვ.მ.** გარდა ამისა: **20კვ.მ.** რკინისა და სადურგლო საამქროსა-თვის ასევე **25 კვ.მ.** მიწის ნაკვეთი სათბურით, ელექტრო-შედუღებისა და სადურგლო კურსისთვის	**196 კვ.მ.**	**480 კვ. მ.** 2010-2011წ. ცენტრის საერთო ფართობი იყო **240 კვ.მ** 2011წ. ცენტრში მშენებლის კურსის ფარგლებში სრულად გარემონტ-და შენობის **240კვ. მ.** სიდიდის პირველი სართული	**145 კვ. მ.** დამატებით **50 კვ.მ.** ეზო	**208 კვ. მ.**	**100 კვ.მ.**

ოთახების რაოდენობა:	**5 ოთახი:** ადმინის-ტრაციის ოთახი შეხვედრე-ბის ოთახი კომპიუტე-რის ოთახი ორი სასწავლო ოთახი	**5 ოთახი:** კომპიუტე-რის ოთახი ოთხი სასწავლო ოთახი	**8 ოთახი:** ადმინისტრაცი-ის ოთახი შეხვედრების ოთახი კომპიუტერის ოთახი მოხალისეების ოთახი ოთხი სასწავლო ოთახი ბავშვთა გასართობი კუთხე	**6 ოთახი:** ადმინის-ტრაციის ოთახი შეხვედრების ოთახი კომპიუტე-რის ოთახი ხელსაქმის ოთახი ინგლისური ენის ოთახი ბიბლიოთეკა	**5 ოთახი:** ადმინის-ტრაციის ოთახი შეხვედ-რების ოთახი კომპი-უტერის ოთახი ორი სასწავლო ოთახი	**9 ოთახი:** ადმინის-ტრაციის ოთახი შეხვედრე-ბის ორი ოთახი კომპიუტე-რის ოთახი ხუთი სასწავლო ოთახი	**5 ოთახი:** ადმინის-ტრაციის ოთახი შეხვედრების ოთახი ბიბლიოთეკა კომპიუტე-რის ოთახი მოხალისე-ების ოთახი	**6 ოთახი:** ადმინის-ტრაციის ოთახი შეხვედრე-ბის ოთახი კომპიუტე-რის ოთახი სამი სასწავლო ოთახი	**5 ოთახი:** ადმინის-ტრაციის ოთახი შეხვედ-რების ოთახი კომპი-უტერის ოთახი ორი სასწავლო ოთახი
ცენტრი იტევს:	90-მდე ადამიანს	70-მდე ადამიანს	120-130-მდე ადამიანს	100-მდე ადამიანს	100-მდე ადამიანს	100-150-მდე ადამიანს	60-მდე ადამიანს	80-მდე ადამიანს	50-მდე ადამიანს

ცენტრების აღჭურვილობა:	7 კომპიუ-ტერი 5 ლეპტოპი პრინტერი ქსეროქსი სკანერი	15 კომპიუ-ტერი 2 ლეპ-ტოპი პრინტერი ქსეროქსი სკანერი	15 კომპიუტერი 3 პრინტერი სკანერი 4 საკერავი მანქანა ფეხსაცმლის 1 საკერავი მანქანა მინანქრის ღუმელი	11 კომპიუტე-რი ლეპტოპი პრინტერი ქსეროქსი სკანერი პროექტორი	11 კომპი-უტერი ლეპტოპი პრინტე-რი ქსეროქსი სკანერი პროექ-ტორი	14 კომპიუ-ტერი 2 ლეპტოპი პრინტერი ქსეროქსი სკანერი პროექტორი	17 კომპიუტე-რი 3 ლეპტოპი 3 პრინტერი პროექტორი 3 ფოტო-აპარატი DVD	14 კომპიუ-ტერი ლეპტოპი პრინტერი პროექტორი	5 კომპი-უტერი ლეპტოპი პროექ-ტორი

დანართი # 5:*DVV International-ს, ზრდასრულთა განათლების ცენტრებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის გაფორმებული მემორანდუმების ნიმუში:*

ურთიერთშეთანხმების მემორანდუმი

ადგილი თარიღი

პ რ ე ა მ ბ უ ლ ა

ჩვენ, ქვემოთ ხელისმომწერნი, სახალხო უნივერსიტეტთა გერმანული ასოციაციის საქართველოს ფილიალი „თბილისის პროექტთა ბიურო" (შემდგომში DVV International), ზრდასრულთა განათლების ცენტრი (შემდგომში - ცენტრი) და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტი (შემდგომში - მუნიციპალიტეტი) ამ მემორანდუმით გამოვხატავთ ურთიერთთანამშრომლობის სურვილს, ვინაიდან გვაქვს თანმხვედრი ინტერესები იძულებით გადაადგილებულ და სხვა პირთა განათლების სფეროში.

წინამდებარე მემორანდუმის ძირითად მიზანს წარმოადგენს იძულებით გადაადგილებულ და სხვა პირთათვის საგანმანათლებლო მომსახურებისა და სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბების პროცესის ხელშეწყობა და ასევე სოციალური სტრუქტურისა და სახელმწიფო ინსტიტუტების კონსოლიდაციის ხელშეწყობა.

ამ მიზნის განხორციელებისათვის ცენტრი უზრუნველყოფს მთელი რიგი ტრენინგ-კურსების ორგანიზებას და ჩატარებას იძულებით გადადგილებული და სხვა დაინტერესებული პირებისათვის. ტრენინგ კურსები უნდა განხორციელდეს თანამედროვე სასწავლო მასალების (სახელმძღვანელო, ელექტრონული ვიდეო გაკვეთილები და სხვ.) და მეთოდების შესაბამისად.

მსმენელის მიერ ტრენინგის სრული კურსის გავლის შემთხვევაში, ცენტრი გასცემს კურსის გავლის დამადასტურებელ შესაბამის დოკუმენტს.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე ვთანხმდებით შემდეგზე:

DVV International იღებს ვალდებულებას:

1. ცენტრის ეფექტური ფუნქციონირებისთვის ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით განხორციელებული პროექტის „დევნილთა სოციო–

ეკონომიკური ინტეგრაციის ხელშეწყობა სამეგრელო ზემო-სვანეთის რეგიონში“ ფარგლებში შეძენილი მოძრავი ქონება გადასცეს ზრდასრულთა განათლების ცენტრს;
2. საერთო კოორდინაცია გაუწიოს ტრენინგ კურსების მიმდინარეობას;
3. საჭიროების შემთხვევაში და შესაძლებლობის ფარგლებში კონსულტაცია გაუწიოს ცენტრის წარმომადგენლებს სხვადასხვა საკითხებთან დაკავშირებით;
4. უზრუნველყოს წინამდებარე მემორანდუმით მოცემული ინფორმაციის საჯაროობა.

მუნიციპალიტეტი იღებს ვალდებულებას:

მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით, ცენტრს 5 წლით სარგებლობაში გადასცეს მიწის ნაკვეთი, რომლეზეც DVV International-ის მიერ „დევნილთა სოციო–ეკონომიკური ინტეგრაციის ხელშეწყობა სამეგრელო ზემო-სვანეთის რეგიონში“ ფარგლებში აგებულ იქნა საგანმანათლებლო დაწესებულება.

ცენტრი იღებს ვალდებულებას:

1. ორგანიზება გაუწიოს ტრენინგ-კურსის ჩატარებას;
2. ტრენინგ-კურსის ჩატარების შესახებ ინფორმაცია განათავსოს საჯაროდ ან/და საინფორმაციო და სარეკლამო საშუალებებში;
3. ტრენინგ-კურსისათვის გამოიყენოს თანამედროვე სასწავლო მასალები (სახელმძღვანელო, ელექტრონული ვიდეო გაკვეთილები და სხვა) და მეთოდები;
4. ტრენინგ–კურსის წარმართვისათვის მოიწვიოს კვალიფიციური კადრები (ექსპერტები და სპეციალისტები, რომელთაც აღნიშნულ სფეროში გააჩნიათ თეორიული ცოდნა და პრაქტიკული გამოცდილება);
5. უზრუნველყოს ტრენინგ-კურსის ჩატარება შესაბამის გარემოში, აგრეთვე ხელმისაწვდომი გახადოს სასწავლო მასალები ტრენინგ-კურსის მონაწილეთათვის;
6. ხელმისაწვდომი გახადოს სტატისტიკური მონაცემები ჩატარებული ტრენინგების შესახებ მუნიციპალიტეტის, DVV International-ისა და სხვა დაინტერესებული პირებისათვის;
7. საჭიროების შემთხვევაში გაუზიაროს გამოცდილება ანალოგიური მიზნების მქონე ცენტრებს;
8. ითანამშრომლოს სხვა ანალოგიური მიზნების მქონე ცენტრებთან და ორგანიზაციებთან;
9. მემორანდუმის ფარგლებში საკუთრებასა თუ სარგებლობაში მიღებული

ქონება გამოიყენოს მხოლოდ საგანმანათლებლო საჭიროებისათვის.

დასკვნითი დებულებები:

1. მემორანდუმი არ ზღუდავს თანამშრომლობის სახეებსა და ფარგლებს. მხარეებს შეუძლიათ ითანამშრომლონ სხვა საკითხებში ორმხრივი ინტერესების შესაბამისად;
2. ერთობლივი ღონისძიებების ჩატარების შემთხვევაში მხარეები წინასწარ თანხმდებიან ორგანიზაციული ხარჯების გადანაწილებასთან დაკავშირებით;
3. მემორანდუმი მოქმედებს 5 წლის ვადით;
4. მემორანდუმში შესაძლებელია ნებისმიერი ცვლილებისა და დამატების შეტანა, რაც ხორციელდება მხარეთა წერილობითი შეთანხმებით;
5. მემორანდუმი და მასში შეტანილი ცვლილებები/დამატებები ძალაში შედის მხარეთა მიერ მათი ხელმოწერის დღიდან;
6. მემორანდუმი ხელმოწერილია (თარიღი) _____ 3 ეგზემპლარად და თითოეული ეგზემპლარი თანაბარი იურიდიული ძალის მქონეა.

მხარეთა ხელმოწერები:

მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე: _____

სახალხო უნივერსიტეტთა გერმანული ასოციაციის საქართველოს ფილიალის „თბილისის პროექტთა ბიურო" დირექტორი: _____

ზრდასრულთა განათლების ცენტრის დირექტორი: _____

DVV International-ს, ზრდასრულთა განათლების ცენტრებსა და მუნიციპალიტეტებს შორის გაფორმებული მემორანდუმების მეორე ნიმუში:

ურთიერთშეთანხმების მემორანდუმი

ადგილი თარიღი

პ რ ე ა მ ბ უ ლ ა

ჩვენ, ქვემოთ ხელისმომწერნი, მუნიციპალიტეტი (წარმოდგენილი სახელი/გვარი/პ/ნ სახით) (შემდგომში - მუნიციპალიტეტი), სახალხო უნივერსიტეტთა გერმანული ასოციაციის საქართველოს ფილიალი „თბილისის პროექტთა ბიურო" (ს/კ) (წარმოდგენილი იურიდიული პირის (სახელი/გვარი/პ/ნ) სახით (შემდგომში DVV International საქართველო) და ა.(ა).ი.პ. (ორგანიზაციის დასახელება / ს/კ) წარმოდგენილი იურიდიული პირის (სახელი/გვარი/პ/ნ) სახით ამ მემორანდუმით გამოვხატავთ ურთიერთთანამშრომლობის სურვილს, ვინაიდან გვაქვს თანმხვედრი ინტერესები ზრდასრულთა განათლების სფეროში.

წინამდებარე მემორანდუმის ძირითად მიზანს წარმოადგენს ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტში და მის მეზობლად მცხოვრები პირების საგანმანათლებლო მომსახურებისა და სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბების პროცესის ხელშეწყობა და ასევე, სოციალური სტრუქტურების და სახელმწიფო ინსტიტუტების კონსოლიდაციის ხელშეწყობა.

ამ მიზნის განხორციელებისათვის ზრდასრულთა განათლების ცენტრი უზრუნველყოფს მთელი რიგი ტრენინგ-კურსების ორგანიზებას და ჩატარებას დაინტერესებული პირებისათვის. ტრენინგ-კურსები უნდა განხორციელდეს თანამედროვე სასწავლო მასალების (სახელმძღვანელო, ელექტრონული ვიდეო გაკვეთილები და სხვა) და მეთოდების შესაბამისად.

მსმენელის მიერ ტრენინგის სრული კურსის გავლის შემთხვევაში, ცენტრი გასცემს კურსის გავლის დამადასტურებელ შესაბამის დოკუმენტს.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე ვთანხმდებით შემდეგზე:

DVV International საქართველო იღებს ვალდებულებას:
1. შექმნას ადგილობრივ მუნიციპალიტეტში „ზრდასრულთა განათლების ცენტრი";

2. ზრდასრულთა განათლების ცენტრის ეფექტური ფუნქციონირებისთვის უზრუნველყოს გამოყოფილი ფართის რეაბილიტაცია, კეთილმოწყობა და მოახდინოს მისი აღჭურვა პროგრამისათვის საჭირო ინვენტარით;
3. საერთო კოორდინაცია გაუწიოს ტრენინგ-კურსების მიმდინარეობას;
4. საჭიროების შემთხვევაში და შესაძლებლობის ფარგლებში კონსულტაცია გაუწიოს ცენტრის წარმომადგენლებს სხვადასხვა საკითხებთან დაკავშირებით;
5. ღია და გამჭვირვალე კონკურსის საფუძველზე მოახდინოს ცენტრის თანამშრომელთა რეკრუტირება, გადამზადება;
6. უზრუნველყოს წინამდებარე მემორანდუმით მოცემული ინფორმაციის საჯაროობა;
7. DVV International საქართველო იტოვებს უფლებას ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციის მიერ მემორანდუმით გათვალისწინებული პირობების წარმატებით შესრულების შემთხვევაში ამ უკანასკნელს გადასცეს ზრდასრულთა განათლების ცენტრი.

მუნიციპალიტეტი იღებს ვალდებულებას:

მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით, DVV International საქართველოს 5 წლის ვადით გამოეყოს მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული (მისამართი)_____ ფართი (მიწის, უძრავი ქონების) საკადასტრო კოდი - №_____), ზრდასრულთა განათლების ცენტრის განსათავსებლად.

ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაცია იღებს ვალდებულებას:

1. DVV International საქართველოსთან შეთანხმებით ორგანიზება გაუწიოს ტრენინგ-კურსის ჩატარებას;
2. ტრენინგ-კურსის ჩატარების შესახებ ინფორმაცია განათავსოს საჯაროდ ან/და საინფორმაციო და სარეკლამო საშუალებებში;
3. ტრენინგ-კურსისათვის გამოიყენოს თანამედროვე სასწავლო მასალები (სახელმძღვანელო, ელექტრონული ვიდეო გაკვეთილები და სხვა) და მეთოდები;
4. ტრენინგ-კურსის წარმართვისათვის, DVV International–თან შეთანხმებით, მოიწვიოს კვალიფიციური კადრები (ექსპერტები და სპეციალისტები, რომელთაც აღნიშნულ სფეროში გააჩნიათ თეორიული ცოდნა და პრაქტიკული გამოცდილება);
5. უზრუნველყოს ტრენინგ-კურსის ჩატარება შესაბამის გარემოში, აგრეთვე ხელმისაწვდომი გახადოს სასწავლო მასალები ტრენინგ-კურსის მონაწილეთათვის;
6. ხელმისაწვდომი გახადოს სტატისტიკური მონაცემები ჩატარებული

ტრენინგების შესახებ მუნიციპალიტეტის, DVV International-ისა და სხვა დაინტერესებული პირებისათვის;
7. საჭიროების შემთხვევაში გაუზიაროს გამოცდილება ანალოგიური მიზნების მქონე ცენტრებს;
8. ითანამშრომლოს სხვა ანალოგიური მიზნების მქონე ცენტრებთან და ორგანიზაციებთან;
9. მემორანდუმის ფარგლებში გამოყოფილი ფართი გამოიყენოს მხოლოდ საგანმანათლებლო საჭიროებისათვის.

დასკვნითი დებულებები:

1. მემორანდუმი არ ზღუდავს თანამშრომლობის სახეებსა და ფარგლებს. მხარეებს შეუძლიათ ითანამშრომლონ სხვა საკითხებში ორმხრივი ინტერესების შესაბამისად.
2. ერთობლივი ღონისძიებების ჩატარების შემთხვევაში მხარეები წინასწარ თანხმდებიან ორგანიზაციული ხარჯების გადანაწილებასთან დაკავშირებით.
3. მემორანდუმი მოქმედებს 5 წლის ვადით.
4. მემორანდუმში შესაძლებელია ნებისმიერი ცვლილებისა და დამატების შეტანა, რაც ხორციელდება მხარეთა წერილობითი შეთანხმებით;
5. მემორანდუმი და მასში შეტანილი ცვლილებები/დამატებები ძალაში შედის მხარეთა მიერ მათი ხელმოწერის დღიდან.
6. მემორანდუმი ხელმოწერილია (თარიღი)_____ 3 ეგზემპლარად და თითოეული ეგზემპლარი თანაბარი იურიდიული ძალის მქონეა.

მხარეთა ხელმოწერები:

მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე: _____

სახალხო უნივერსიტეტთა გერმანული ასოციაციის საქართველოს ფილიალის „თბილისის პროექტთა ბიურო" დირექტორი: _____

ზრდასრულთა განათლების ცენტრის დირექტორი: _____

დანართი # 6:*საგანმანათლებლო საჭიროებების კითხვარის ნიმუში:*

კითხვარი

1. ასაკი (გთხოვთ მიუთითოთ) ----------

2. სქესი: (მონიშნეთ შესაბამისი კვადრატი)

   მდედრობითი ☐
   მამრობითი ☐

3. განათლება: (მონიშნეთ შესაბამისი კვადრატი)
   სკოლის მოსწავლე ☐
   არასრული საშუალო განათლება ☐
   საშუალო განათლება ☐
   სტუდენტი ☐
   პროფესიული განათლება ☐
   არასრული უმაღლესი განათლება ☐
   უმაღლესი განათლება ☐

4. ხართ თუ არა დასაქმებული ?
   კი ☐ არა ☐

5. მიგიღიათ თუ რა მონაწილეობა ზრდასრულთა განათლების ცენტრის მიერ ორგანიზებულ ტრენინგებში, სასწავლო კურსებსა ან რაიმე სახის ღონისძიებაში?
   კი ☐ არა ☐

6. მიგაჩნიათ, რომ არაფორმალური განათლება (ტრენინგები, მოკლევადიანი პროფესიული გადამზადების კურსები) ადამიანს ეხმარება პიროვნულ განვითარებაში, დასაქმებასა და თვითრეალიზებაში?
   კი ☐ არა ☐ მიჭირს პასუხის გაცემა ☐

7. თქვენი აზრით, რა სფეროში უნდა ფლობდეს ცოდნასა და გამოცდილებას თანამედროვე ადამიანი იმისათვის, რომ დასაქმდეს და თვითრეალიზება შეძლოს? (შეგიძლიათ მონიშნოთ რამდენიმე კვადრატი)

კომპიუტერის ცოდნა	☐	უცხო ენები	☐
ბიზნესის წარმოება	☐	სოფლის მეურნეობა	☐
პროექტების წერა	☐	პროფესიული განათლება	☐

სხვა ----------

8. ქვემოთ ჩამოთვლილი სასწავლო კურსებიდან რომელი კურსის გავლას ისურვებდით? (მონიშნეთ შესაბამისი ველი, შეგიძლიათ, აირჩიოთ რამდენიმე)

#	**კურსის სახელწოდება**	**ვისურვებდი**	**მეტ-ნაკლებად ვისურვებდი**	**არ ვისურვებდი**
1	კომპიუტერის კურსი			
2	ოფის-მენეჯერის კურსი			
3	ინგლისური ენა			
4	გერმანული ენა			
5	მცირე ბიზნესის კურსი			
6	მართვა და დისტრიბუცია			
7	ავტო-მანქანის შეკეთება			
8	ბუღალტერია (ორისის პროგრამა)			
9	სოფლის მეურნეობის წარმოება			
10	აგრონომია			
11	სტილისტის კურსი			
12	კოსმეტოლოგია			
13	ჭრა-კერვა (დიზაინი)			
14	ქარგვა			
15	ფოტო-ხელოვნება			
16	მოლარე ოპერატორი			
17	სამოქალაქო განათლება			
18	სხვა _____			

9. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი ტრენინგის გავლას ისურვებდით? (მონიშნეთ შესაბამისი ველი; შეგიძლიათ, აირჩიოთ რამდენიმე)

#	**ტრენინგის სახელწოდება**	**ვისურვები**	**მეტ-ნაკლებად ვისურვებდი**	**არ ვისურვებდი**
1	პიროვნული უნარების განვითარება (პრეზენტაცია, კონფლიქტების მართვა, ეფექტური კომუნიკაცია)			
2	ბიზნეს-გეგმის შედგენა			
3	პროექტების წერა და მართვა			
4	ფონდების მოძიება			
5	აქტიური მოქალაქეობა და სამოქალაქო ჩართულობა			
6	სოციალური მედია			
7	დასაქმების მაძიებელთა ტრენინგი			
8	სხვა ----------			

10. დაასახელეთ ცნობილი ადამიანები, ვისთანაც ისურვებდით საჯარო შეხვედრას ზრდასრულთა განათლების ცენტრში

1. ---------- 2. ---------- 3. ----------

11. ზრდასრულთა განათლების ცენტრის მიერ ორგანიზებულ რა ტიპის აქტივობებში მიიღებდით მონაწილეობას? (შეგიძლიათ მონიშნოთ რამდენიმე)

სპორტული ღონისძიებები ☐ ფილმების ჩვენება ☐

გარემოს დასუფთავება ☐ დისკუსიები ☐

სხვა ---------- სხვა ----------

დანართი # 7: *ზრდასრულთა განათლების ცენტრებში ჩატარებული პიროვნული და პროფესიული განვითარების კურსების ჩამონათვალი:**

პიროვნული განვითარების კურსები

კომპიუტერი	ქართული ენა	ინგლისური ენა
გერმანული ენა	მცირე ბიზნესი	ოფის-მენეჯმენტი
ტურისტული გიდი	ბუღალტერია	ტელე-ჟურნალისტიკა
პროექტის წერა	ეფექტური კომუნიკაცია	კარიერის დაგეგმვა
თვით-პრეზენტაცია	პროექტის მენეჯმენტი	კონფლიქტის მენეჯმენტი

პროფესიული განვითარების კურსები

მინანქრის კურსი	ოქრომჭედლობა	ხის დამუშავება
ბატიკა	მეფუტკრეობა	ბიო-ფერმერობა
თევზის მეურნეობა	ტანსაცმლის კერვა	თოჯინების კერვა
ჭრა-კერვა	თექა- გობელენი	ქსოვა
კოსმეტოლოგია	მობილურების შეკეთება	კომპიუტერის აწყობა
დისტრიბუცია	სტილისტი	კულინარიის კურსი
ელექტროობის შემკეთებელი	ფართო პროფილის მშენებელი	ავტო-ზეინკალ-შემკეთებელი
ქარგვა	სანტექნიკა	ტყავის აქსესუარები
ავეჯის დამზადების კურსი	მლესავი	მღებავი
ფეხსაცმლის შეკეთება	ფოტოგრაფია	ქსოვა მანქანით
მაკრამე	პროთეზირება	გამყიდველ-კონსულტანტი
მძივებით კერვა	რქის დამუშავება	კანვა
აგრარული კურსი	ქართული ცეკვის კურსი	

* აღნიშნული ჩამონათვალიდან ზოგიერთი კურსი ყველა ცენტრში ტარდებოდა, გარკვეული კურსები კი მხოლოდ ერთ ან ორ ცენტრში იყო წარმოდგენილი.

დანართი # 8: ზრდასრულთა განათლების ცენტრების საკონტაქტო ინფორმაცია

სამცხე-ჯავახეთის ზრდასრულთა განათლების ცენტრები
მის.: ქ. ახალციხე, რუსთაველის #26; **ტელ.:** 555883883
მის.: ქ. ახალქალაქი, სპანდარიანის ქ. # 19; **ტელ.:** 555883883
ელ. ფოსტა: SamtskheJavakheti.aec@gmail.com

კოდის სათემო განათლების ცენტრი
მის.: თეთრიწყაროს რ-ნი, სოფ. კოდა, ყოფილი სამხ. დასახლება
ტელ.: 591410274; **ელ. ფოსტა:** cec.koda@gmail.com

შაუმიანის სათემო განათლების ცენტრი
მის.: მარნეულის რაიონი, სოფ. შაუმიანი
ელ. ფოსტა: shaumiani.cec@gmail.com

სენაკის სათემო განათლების ცენტრი
მის.: ქ. სენაკი, ყოფილი სამხედრო დასახლება
ტელ.: 5 77 57 66 55; **ელ. ფოსტა:** senaki.cec@gmail.com

ჯვარის სათემო განათლების ცენტრი
მის.: წალენჯიხის რ-ნი, დაბა ჯვარი, ჭიჭინაძეს ქ. #5ა
ტელ.: 592 50 14 90; **ელ. ფოსტა:** jvari.cec@gmail.com

ლელიანის ზრდასრულთა განათლების ცენტრი
მის.: ლაგოდეხის რ-ნი, სოფ. ლელიანი
ტელ.: 551 42 45 26; **ელ. ფოსტა:** leliani.aec@gmail.com

ჩოხატაურის ზრდასრულთა განათლების ცენტრი
მის.: ჩოხატაურის რ-ნი, დაბა ჩოხატაური, წერეთლის ქ. #1
ტელ.: 595 51 41 41 **ელ. ფოსტა:** caec.chokhatauri@gmail.com

ქედის ზრდასრულთა განათლების ცენტრი
მის.: ქედის რ-ნი, დაბა ქედა, ტბელ აბუსერიძის #10
ტელ.: 599279562 **ელ. ფოსტა:** Keda.aec@gmail.com

ამბროლაურის სათემო განათლების ცენტრი
მის.: ქ. ამბროლაური, კოსტავას #37
ტელ.: 551586207**ელ. ფოსტა:** ambrolauri.aec@gmail.com